

Handelingen

1

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1987 - 1988

Vergadering van oktober 1987

OPENING ZITTING 19874988
ONDERZOEK TAALGROEP
BENOEMING VAST BUREAU
TOESPRAAK VOORZITTER
BENOEMING LID EXECUTIEVE
VERDER DOORGEDREVEN STAATSHERVORMING
MILIEUPROBLEMATIEK GENTSE KANAALZONE
AIDS-PREVENTIE EN VOORLICHTING
ONMOGELIJKE SITUATIE OW
SUBSIDIERINGSFONDS TONEELKUNST
HERZIENINGBIBLIOTHEEKDECREET
GESCHILLENRAAD NIET-OPENBARE TELEVISIEVERENIGINGEN
ALGEMENE POLITIEK EXECUTIEVE
RUIMINGSPROBLEMATIEK ZWAAR VERVUILDE WATERLOPEN
TGV-BESLISSING NATIONALE REGERING
POLITIEK MBT HERWAARDERINGSGEBIEDEN
TOEKOMSTIGE ONTWIKKELING SCK TE MOL
ZAAK BUYLE
DOORGEVEN TVI-PROGRAMMA'S
AANLEGGOLFTERREINENZONDER VERGUNNING RELIEFWIJZIGING

Inhoud

Nr. 1 Dinsdag 20 oktober 1987

Berichten van verhindering, blz. 1

Opening van de zitting 1987-1988, blz. 1

Rouwhulde, blz. 1

Boodschappen, blz. 1

Onderzoek naar de taalgroep, blz. 1

Benoeming van het Vast Bureau, blz. 2

Toespraak van de Voorzitter, blz. 2

Begrotingen

Indiening en verwijzing, blz. 4

Begrotingsstuk

Indiening en verwijzing, blz. 4

Ontwerpen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 4

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 4

Voorstellen van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 5

Voorstel tot wijziging van het Reglement

Indiening en verwijzing, blz. 5

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Indiening en verwijzing, blz. 5

Verslagen

Indiening, blz. 5

Jaarverslagen

Indiening en verwijzing, blz. 6

Beraadslagingen van de Vlaamse Executieve

Indiening en verwijzing, blz. 6

Boek van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 6

Opmerking van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 6

Mededeling van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 6

Arresten van het Arbitragehof

Indiening, blz. 7

Schriftelijke vragen

Indiening, blz. 7

Motie van Orde

Opheldering over de stand van zaken, blz. 7

Sprekers : de heren H. Schiltz, J. Van Elewycq, Minister L. Waltiel

Benoeming van een lid van de Vlaamse Executieve, blz. 8

Sprekers : de heren G. Verhaegen, J. Van Elewycq

Motie van Orde

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 9

Sprekers : de heren J. Van Elewycq, G. Verhaegen, W. Luyten

Motie van Orde

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 9

Sprekers : de heren H. Schiltz, G. Verhaegen, A. Denys

Voorstel van resolutie van de heer H. Schiltz betreffende maatregelen met het oog op een verder doorgedreven staats-hervorming

— 227 (1986-1987) — Nr. 1

Bespreking, blz. 10

Sprekers : de heren H. Schiltz, J. Van Elewycq

Samenstelling van Commissies

Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 10

Actuele vragen (R.v.O. art. 71)

Actuele vraag van de heer P. De Weirdt tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu, over de resultaten van de recente milieuscanning bij bedrijven in de Gentse kanaalzone

Actuele vraag van de heer J. Van Hecke tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu, over de mogelijke vergiftiging als gevolg van de industriële luchtverontreiniging in de Gentse kanaalzone, blz. 11

Actuele vraag van de heer L. Hancké tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu, over het uitblijven van hulp vanwege de Vlaamse Gemeenschap aan de privé-organisatoren die zich inlaten met de Aids-preventie en voorlichting, blz. 12

Vragen (R.v.O. art. 70)

Vraag van de heer A. De Beul tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de onmogelijke situatie van de Opera voor Vlaanderen, blz. 13

Vraag van de heer A. De Beul tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de oprichting van een fonds voor de subsidiëring van de toneelkunst, blz. 14

Vraag van de heer A. De Beul tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over recente verklaringen van de Minister in verband met de herziening van het bibliotheekdecreet, blz. 15

Geschillenraad voor niet-openbare televisieverenigingen

Benoeming van 9 leden, blz. 16

Interpellaties (R.v.O. art. 72)

Interpellatie van de heer J. Van Elewycq tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over de algemene politiek van de Vlaamse Executieve, blz. 16

Spreker : de heer J. Van Elewycq

Moties tot besluit van de interpellatie van de heer J. Leclercq tot de heer J. Pedé, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke Ordening, over het uitblijven van het vierde uitvoeringsbesluit bij het decreet van 25 juni 1984 houdende aanvulling van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en de stede-bouw

Hoofdelijke stemming, blz. 19

Sprekers : de heer J. Leclercq, Minister J. Pedé

Moties tot besluit van de interpellatie van de heer A. Laridon tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Onderwijs en Vorming, over de hervorming van het muziekonderwijs

Hoofdelijke stemming, blz. 20

Voorstel van resolutie van de heer H. Schiltz betreffende maatregelen met het oog op een verder doorgedreven staats-hervorming

— 227 (1986-1987) — Nr. 1.

Hoofdelijke stemming, blz. 21

Interpellaties (R.v.O. art. 72) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer J. Van Elewycq tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over de algemene politiek van de Vlaamse Executieve, blz. 22

Sprekers : de heren G. Verhaegen, A. Denys, Minister G. Geens, J. Van Elewycq

Interpellatie van mevrouw M. Vogels tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu, en de heer P. Deprez, Gemeenschapsminister van Externe Betrekkingen, over het ruimen van zwaar vervuilde waterlopen en de daarmee gepaard gaande financiering+ en opslagproblemen, blz. 27

Sprekers : mevrouwen M. Vogels, T. Merckx-Van Goey, Minister P. Deprez

Interpellatie van mevrouw M. Vogels tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu, en de heer J. Pedé, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke Ordening, over de recente beslissing van de nationale Regering aangaande de TGV, blz. 31

Sprekers : mevrouw M. Vogels, de heren Y. Ottenbrouck, F. Vandembroucke, J. De Seranno, L. Vanhorenbeek, mevrouw T. Merckx-Van Goey, Ministers J. Pedé en J. Lenssens

Indiening van moties, blz. 39

Interpellatie van mevrouw M. Vogels tot de heer J. Pedé, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke Ordening, over de politiek die wordt gevoerd met betrekking tot de herwaarderingsgebieden, blz. 40

Sprekers : mevrouwen M. Vogels, M. Tyberghien-Vandenbussche, Minister J. Pedé

Interpellatie van de heer H. Van Rompaey tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over de toekomstige ontwikkeling van het Studiecentrum voor Kernenergie te Mol, blz. 46

Sprekers : de heren H. Van Rompaey, J. Sleenckx, E. Gryp en Minister G. Geens

Regeling van de werkzaamheden, blz. 53

Bijlage – Vragen om uitleg (R.v.O. art. 22, 12)

Commissie voor de Media

Vraag om uitleg van de heer K. Van Miert betreffende de houding van de Gemeenschapsminister van Cultuur, ten aanzien van de zaak Buyle, blz. 56

Vraag om uitleg van de heer K. Van Miert betreffende het doorgeven van de programma's van TVI binnen de Vlaamse Gemeenschap, blz. 58

Commissie voor Ruimtelijke Ordening
Vraag om uitleg van mevrouw M. Vogels aan de heer J. Pedé, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening, betreffende het aanleggen van golfterreinen zonder vergunning voor reliëfwijziging, blz. 60

VOORZITTER : mevrouw M. Van Puymbroeck, oudste lid in jaren

– *De heren F. Vandenbroucke en J. Van Hecke, jongste leden, nemen als tijdelijk Secretaris plaats aan het bureau.*

– *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

– *De vergadering wordt geopend om 14.05 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

H. Suykerbuyk ; gezondheidsredenen.

H. Adriaensens ; buitenlands.

D. Coens, W. Demeester-De Meyer, G. Mommerency, M. Schoeters ; ambtsverplichtingen

OPENING VAN DE GEWONE ZITTING 1987-1988

De Voorzitter : De Vlaamse Raad komt heden van rechtswege bijeen krachtens artikel 32, § 1, le lid van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Ik verklaar de gewone zitting 1987-1988 geopend.

ROUWHULDE

De Voorzitter : Dames en heren, ik moge u bij de aanvang van deze vergadering enige ogenblikken ingetogenheid vragen ter nagedachtenis van wijlen Volksvertegenwoordiger August Bogaerts. **(De Staande Vergadering neemt één minuut stilte in acht)**

BOODSCHAPPEN

De Voorzitter : Bij brief van 15 september 1987 deelt de Voorzitter van de Rat der Deutschsprachigen Gemeinschaft mee dat voornoemde Raad zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

Bij brief van 13 oktober 1987 deelt de Voorzitter van de Senaat mee dat de Senaat zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

Bij brief van 13 oktober 1987 deelt de Voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers mee dat de Kamer zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

ONDERZOEK NAAR DE TAALGROEP

De Voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het onderzoek naar de taalgroep betreffende mevrouw Anny Duroi-Vanhelmont, Volksvertegenwoordiger, opvolger van wijlen Volksvertegenwoordiger August Bogaerts. Ik heet haar hier van harte welkom. **(Algemeen applaus)**

Conform artikel 3 van ons reglement dienen wij er ons van te vergewissen of mevrouw Duroi-Vanhelmont ingeschreven is op de lijst van de leden van de Nederlandse taalgroep van de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Bij brief van 6 juli 1987 heeft de Kamer van Volksvertegenwoordigers ons medegedeeld dat mevrouw Duroi-Vanhelmont op 4 juli 1987 effectief lid van de Kamer is geworden en tot de Nederlandse taalgroep behoort.

Gelet op voormelde brief van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, stel ik voor dat de Raad er zich, zoals gebruikelijk, zou toe beperken van de gegeven omstandigheden akte te nemen en de formaliteit betreffende het onderzoek naar de taalgroep als vervuld te beschouwen.

Geen bezwaar ? **(Instemming)**

Aldus is besloten.

Met genoegen roep ik mevrouw Duroi-Vanhelmont dan ook uit tot lid van de Vlaamse Raad en heet haar namens u allen welkom in deze vergadering.

In zijn toespraak vestigde de heer F. Grootjans (PVV), die voor de derde maal tot Voorzitter van de Raad werd verkozen, de aandacht op de crisis van het parlementair stelsel

BENOEMING VAN HET VAST BUREAU

De Voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de benoeming van het vast Bureau.

Het ligt voor de hand dat de Fractie-voorzitters, in die hoedanigheid gelijkgesteld met de Ondervoorzitters van de Raad, bij deze benoeming niet betrokken zijn.

Het scheidend Bureau was als volgt samengesteld.

Voorzitter : de heer Grootjans
Eerste Ondervoorzitter : de heer Olivier
Tweede Ondervoorzitter : de heer De Batselier
Derde Ondervoorzitter : de heer Suykerbuyk
Vierde Ondervoorzitter : de heer De Beul ;
Secretarissen : de heer Laridon, mevrouw Smitt, de heer Moors.

Vraagt iemand het woord omtrent de benoeming van het vast Bureau ?

De heer Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen : Mevrouw de Voorzitter, namens de vier fractievoorzitters heb ik het genoeg het uittredend bureau in zijn geheel opnieuw voor benoeming voor te stellen. (*Applaus*)

De Voorzitter : Ik constateer de eenstemmigheid van de fracties omtrent de verdeling van de ambten in het vast Bureau.

Daar het aantal kandidaatstellingen voor elk ambt in het Bureau gelijk is aan het aantal te begeven ambten verklaar ik verkozen:

tot Voorzitter : de heer Grootjans ;
tot Eerste Ondervoorzitter : de heer Olivier ;
tot Tweede Ondervoorzitter : de heer De Batselier ;
tot Derde Ondervoorzitter : de heer Suykerbuyk ;
tot Vierde Ondervoorzitter : de heer De Beul ;
tot Secretarissen : de heer Laridon, mevrouw Smitt, de heer Moors.

Het vast Bureau van de Vlaamse Raad is aldus samengesteld en ik verzoek de Voorzitter en twee Secretarissen plaats te nemen aan het Bureau van de Raad.

– **Mevrouw M. Van Puymbroek, oudste lid in jaren, en de heer F. Grootjans, Voorzitter, geven elkaar de accolade.**

– **De heer F. Grootjans, Voorzitter, neemt plaats in de voorzitterszetel. Mevrouw C. Smitt en de heer A. Laridon, Secretarissen, nemen plaats aan het bureau. (Algemeen applaus)**

TOESPRAAK VAN DE VOORZITTER

De Voorzitter : Dames en heren, het is voor mij een grote eer, voor de derde maal, bekleed te worden met de functie van Voorzitter van de Vlaamse Raad. Ik dank de Raad dan ook voor het hernieuwde vertrouwen. Graag zeg ik toe dat ik mij verder zal inspannen om mijn opdracht naar best vermogen te vervullen.

Tijdens de voorbije twee jaar kon ik rekenen op een uitstekende samenwerking met de leden van het Bureau. Ik hecht eraan deze collega's hiervoor mijn grote erkentelijkheid te betuigen. Ik spreek de hoop uit dat deze goede verstandhouding zal worden gehandhaafd.

In ons aller naam bedank ik tevens het Voorlopig Bureau. Onder het voorzitterschap van mevrouw Van Puymbroek, daarin bijgestaan door onze twee jongste leden, kenden onze eerste werkzaamheden eens te meer een vlot verloop. Dit is tot nog toe steeds een goed voorteken gebleken.

Collega's, als vertegenwoordigend lichaam van de Vlaamse Gemeenschap ontsnapt ook de Vlaamse Raad niet aan de discussie over de werking en aanpassing van onze wetgevende instellingen. Het begin van een nieuw werkjaar lijkt mij het gepaste tijdstip om ons even te bezinnen over wat sommigen de crisis van het parlementair stelsel noemen.

Voorzitter

Deze crisis doet zich niet alleen bij ons voor. Anderzijds kan niet worden ontkend dat in sommige landen de volksvertegenwoordiging nog steeds een onbetwist gezag geniet. Vanwaar dit verschil ?

Het komt mij voor dat het probleem, dat ons allen met zorg vervult, in de eerste plaats te maken heeft met de geestesgesteldheid van de verkozenen zelf. Zij wekken wel eens de indruk niet langer te geloven in de verheven moeilijke taak die zij te vervullen hebben.

Mijn bedenking houdt geen kritiek in op hun werkkraft of hun toewijding. Integendeel, ik ben van mening dat er in onze parlementaire assemblees nu harder wordt gewerkt dan vroeger. Het cijfermateriaal toont zulks duidelijk aan.

Maar de cijfers raken de kern van het probleem niet, namelijk de opvallende ontmoediging die zich van velen onder ons heeft meester gemaakt.

Om die ontmoediging tegen te gaan zullen wij niet kunnen rekenen op de uitvoerende macht. Zij vult stelselmatig het **vacuum** op dat de parlementaire instellingen tot stand laten komen.

Het dubbel mandaat, dat ieder lid van de Vlaamse Raad vervult, brengt mee dat de deprimerende ingesteldheid, die men op nationaal vlak ervaart, ook begint door te wegen op de sfeer in de Vlaamse Raad.

Nochtans kreeg de Vlaamse Raad, in 1980, enkele karakteristieken mee die hem onbetwistbaar onderscheiden van het nationaal Parlement. Zo werd de voorkeur gegeven aan het eenkamerstelsel, om snel en efficiënt te kunnen inspelen op de maatschappelijke problemen van het ogenblik.

De negen Vlaamse Ministers worden verkozen door en uit de leden van de Vlaamse Raad. Alle Vlaamse Ministers zijn - zij het dan op een getrapte wijze - door de Vlaamse kiezers aangewezen en binnen zijn bevoegdheidsfeer beschikt de Vlaamse Raad over een volledige, onaantastbare autonomie, die zelfs niet door de rege-

ringcrisis op nationaal vlak kan worden doorkruist.

Deze en andere troeven zouden - als ze in een echte dialoog met de Executieve volledig worden uitgespeeld - de slagkracht van de Vlaamse Raad aanzienlijk kunnen verhogen. Die slagkracht wordt zeker niet verstevigd door verbale krachtpatserij. Terecht merkte onlangs Senaatsvoorzitter Leemans in een vraagesprek op dat de interpellaties - destijds het meest geduchte wapen tegen een Minister - gedevalueerd zijn tot onbelangrijke politieke gebeurtenissen. En hij voegde eraan toe : „Gedeeltelijk is dat de schuld van de parlementsleden die de regeringsleden te vaak en over te onbelangrijke problemen op de rooster wilen leggen”.

Dames en heren, ik weet dat men daarop kan antwoorden dat de Ministers heel wat interpellaties uitlokken omdat zij niet tijdig (of zelfs helemaal niet) antwoorden op de schriftelijke vragen die hun worden gesteld.

Toch moet ik met aandrang vragen dat alle leden van de Vlaamse Raad een grote inspanning zouden doen om het aantal interpellaties te verminderen. Is het echt niet mogelijk ze te beperken tot onderwerpen die de algemene belangstelling wekken ? Het komt mij voor dat de fractievoorzitters daarin een belangrijke rol kunnen spelen. Ik durf dan ook op hun medewerking rekenen.

Dames en heren, „wat we zelf doen, doen wij beter”. Deze vaak gehoorde slogan zou door de leden van de Vlaamse Raad moeten waar gemaakt worden, in samenwerking met de Executieve.

Met voldoening kon worden vastgesteld dat de begroting 1988 veel vroeger dan de vorige jaren zou kunnen behandeld worden. De kans bestond zelfs dat ze nog vóór Nieuwjaar aan uw goedkeuring zou worden onderworpen. Zodoende zou een einde gekomen zijn aan een jaarlijks parlementair debat over kredieten die, op het ogenblik van hun bespreking, reeds in ruime mate zijn aangewend geworden. De jongste politieke gebeurtenissen brengen dit **tijdsschema** echter ernstig in het gedrang.

Anderzijds werd ook gepoogd, via de opfrissing en aanpassing van ons Reglement van Orde, voortaan een vlotter en boeiender verloop van onze werkzaamheden te bereiken.

Enkele voorbeelden :

- in de Openbare Vergadering werd een vragenuur ingevoerd, waardoor actuele thema's binnen de kortst mogelijke tijd aan bod kunnen komen ;

- om de vaak overvolle agenda van de Openbare Vergadering te ontlasten kunnen de commissies ook vragen om uitleg behandelen ;

- aan de commissies werd de verplichting opgelegd om de voorstellen van decreet of resolutie éénmaal per maand bij voorrang te behandelen ;

- in de toekomst zullen medewerkers uit de fracties de commissiewerkzaamheden kunnen bijwonen ;

- het begrip „gemandateerde spreker” werd geherwaardeerd ;

- het wordt de indiener van een voorstel van decreet toegestaan verhaal in te dienen bij de Raad wanneer zijn of haar voorstel door de Voorzitter of het Bureau onontvankelijk wordt bevonden.

Dames en heren, het ogenblik lijkt mij ook aangeboren om de vraag te stellen of onze controlerende en decretale taken niet kunnen worden uitgebreid tot het domein van de **communautaire samenwerking**. Het is u bekend dat de Voorzitters van Kamer en Senaat zijn ingegaan op een voorstel van de nationale Regering en een Gemengde Commissie hebben opgericht die tot taak heeft voor het slecht functioneren van de Staat en de overige instellingen een oplossing te zoeken.

Een gelijkaardige Commissie liep tijdens de vorige zittingstijd reeds op de klippen, toen ze nog maar poogde de lijst van de te bespreken vraagstukken op te stellen. Kamervoorzitter Defraigne heeft vorige week, niet zonder ironie, bekend gemaakt dat de nieuwe Commissie nu veel verder is geraakt want, zo zei hij spottend : „Wij hebben de lijst van de vraagstukken vastgelegd, maar dat neemt niet weg dat de Commissie andermaal is vastgelopen”.

Voorzitter

Is daarmee het laatste woord gezegd ? Moet iedereen zich bij deze mislukking neerleggen ? In dit verband vestig ik uw aandacht op een recente overweging van de Voorzitter van de Raad van de Franse Gemeenschap, die, in de Commissie voor Samenwerking tussen de Vlaamse, de Franse en de Duitstalige Gemeenschap, een overleg over de verdere aanpassing van onze instellingen op gang zou willen brengen, waarbij het dan, in de eerste plaats, zou gaan over de herziening van de regionale bevoegdheden en de aanpassing van de financiële middelen.

Is dit voorstel zo maar van de hand te wijzen ?

Zoals ik in mijn jongste 11 juli-toespraak al zegde is een Vlaams-Waalse dialoog niet alleen wenselijk maar ook noodzakelijk geworden, in het belang van iedereen. Onvermijdelijk rijst dan echter de hoofdvraag : welke bevoegdheden moeten aan het centraal gezag worden voorbehouden, binnen een staatsstructuur die een economisch-monetaire unie vooropstelt ?

Pas als de Gemeenschappen het samen over het antwoord daarop eens zijn wordt het mogelijk de homogeniteit van de over te dragen bevoegdheden aan de Gemeenschappen en Gewesten te bereiken.

Ik ben er zeker van dat de leden van de Vlaamse Raad niets liever vragen dan hun bijdrage te kunnen leveren tot een hervorming van onze instellingen, die ons eindelijk rust en ontspanning zou brengen. Daarvoor moeten alle mogelijkheden worden aangesproken. En daarom zou men ernstig moeten overwegen de Commissie voor Samenwerking tussen de Gemeenschappen in de komende maanden een rol te laten spelen.

Dames en heren, ik verklaar de Vlaamse Raad geconstitueerd. Hier van zal worden kennis gegeven aan de Vlaamse Executieve, de Senaat, de Kamer van Volksvertegenwoordigers, de Conseil de la Communauté Française, de Conseil régional Wal-

lon en de Rat der Deutschsprachigen Gemeinschaft. (**Algemeen applaus**)

de verschillende ter zake bevoegde commissies.

BEGROTINGEN

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende ontwerpen van decreet werden ingediend :

- Ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1988
— 7-A (1986-1987) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting.
- Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1988
— 8-A (1986-1987) — Nr. 1 + Bijlagen 1 tot V.
Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting en de verschillende ter zake bevoegde commissies.
- Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1987
— 9-B (1986-1987) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting en de verschillende ter zake bevoegde commissies.

BEGROTINGSSTUK

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : Het volgende begrotingsstuk werd ingediend :

- Algemene toelichting bij de middelen- en de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1988
— 6-A (1986-1987) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting en

ONTWERPEN VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende ontwerpen van decreet werden ingediend :

- Ontwerp van decreet tot oprichting van de Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering
— 216 (1986-1987) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu.
- Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 28 december 1979 houdende het statuut van de Belgische Radio en Televisie, Nederlandse Uitzendingen
— 218 (1986-1987) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor de Media.

VOORSTELLEN VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende voorstellen van decreet werden ingediend :

- Voorstel van decreet van de heren J. Ansoms en J. Van Hecke c.s. houdende invoering van de titel van licentiaat of doctoraat in de sociale wetenschappen
— 213 (1986-1987) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Onderwijs en Vorming.
- Voorstel van decreet van de heren A. Steverlynck en E. Vankeirsbilck c.s. houdende bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten en vaststelling van de subsidieregeling voor werken aan beschermde monumenten
— 214 (1986-1987) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Cultuur.

Voorzitter

- Voorstel van decreet van mevrouw C. Smitt c.s. houdende wijziging van artikel 14 van de wet van 21 maart 1964 op het medisch schooltoezicht
— 215 (1986-1987) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Welzijn en Gezondheid.
- Voorstel van decreet van de heer M. Galle houdende regeling van het natuurbehoud
— 217 (1986-1987) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Ruimtelijke Ordening.
- Voorstel van decreet van de heer A. Diegenant houdende regeling van de subsidiëring van de door sportverenigingen ingerichte kadervorming en oprichting van de Landelijke Commissie voor Kadervorming in de Sport
— 220 (1986-1987) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Sport.
- Voorstel van decreet van de heer N. De Batselier houdende oprichting van provinciale ombudsdiensten voor leefmilieu
— 222 (1986-1987) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu.
- Voorstel van decreet van de heer N. De Batselier houdende oprichting van een Vlaams Wetenschappelijk Studie-, Onderzoeks- en Adviescentrum inzake Leefmilieuproblemen ten behoeve van de gemeenten en van de provinciale ombudsdiensten voor leefmilieu
— 223 (1986-1987) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu.
- Voorstel van decreet van de heren L. Van den Bossche, K. Van Miert en J. Van Elewyck houdende regeling van de mededelingen van de Vlaamse Executieve over de zenders van de Belgische Radio en Televisie, Nederlandse Uitzendingen
— 225 (1986-1987) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor de Media.

- Voorstel van decreet van de heer J. De Roo c.s. houdende oprichting van een Vlaams Sportfonds
— 229 (1986-1987) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Sport

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende voorstellen van resolutie werden ingediend :

- Voorstel van resolutie van de heer A. Diegenant betreffende het voorleggen van de jaarbegroting, de begrotingsaanpassingen en de jaarrekeningen van het Nationaal Sportfonds, Nederlandstalige Afdeling, aan de Vlaamse Raad
— 219 (1986-1987) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Sport.
- Voorstel van resolutie van de heer G. Annemans betreffende het cultureel akkoord met de Republiek Zuid-Afrika
— 221 (1986-1987) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Externe Aangelegenheden.
- Voorstel van resolutie van de heer N. De Batselier c.s. betreffende de burgemeester van de gemeente Voeren
— 226 (1986-1987) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Taaldecreegeving.
- Voorstel van resolutie van de heer H. Schiltz betreffende maatregelen met het oog op een verder doorgedreven staats Hervorming
— 227 (1986-1987) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor de Algemene Zaken, het Reglement en de Verzoekschriften.

VOORSTEL TOT WIJZIGING VAN HET REGLEMENT

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : Het volgende voorstel tot wijziging van het Reglement werd ingediend :

- Voorstel van mevrouw M. Vogels tot wijziging van het Reglement van Orde van de Vlaamse Raad
— 228 (1986-1987) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor de Algemene Zaken, het Reglement en de Verzoekschriften.

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : Het volgende advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen werd ingediend :

- Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen over het voorstel van resolutie van de heer M. Olivier c.s. betreffende het organiseren van een sensibilisatie- en opleidingscampagne ter bevordering van de isolatie van woningen
— 206 (1986-1987) — Nr. 2.
Verwezen naar de Commissie voor Economie, Tewerkstelling en Energie.

VERSLAGEN

Indiening

De Voorzitter : De volgende verslagen werden ingediend :

- door de heer W. Seeuws namens de Commissie voor de Media over het voorstel van resolutie van de heer L. Van den Bossche betreffende de vestiging en de werking

Voorzitter

- van een Derde-wereldpersagentschap in Vlaanderen
— 128 (1985/1986) — Nr. 2.
- door de heer P. Chevalier namens de Commissie voor de Media over het voorstel van resolutie van de heren J. Van Elewyck en L. Van den Bossche betreffende een mediaconventie
— 42 (1985/1986) — Nr. 2.
- door de heer J. Devolder namens de Verenigde Commissies voor Economie, Tewerkstelling en Energie en Cultuur over het advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen over de sociaal-economische betekenis van de overheidsbestedingen inzake cultuur in Vlaanderen
— 186 (1986-1987) — Nr. 2.
- door de heer R. Swinnen namens de Commissie voor de Algemene Zaken, het Reglement en de Verzoekschriften over het ontwerp van decreet tot bepaling van de gevallen en de modaliteiten waarbij de Vlaamse Executieve kan overgaan tot onteigening ten algemene nutte inzake de gewestelijke aangelegenheden
— 21 (1986-1987) — Nr. 3.
- door de heer R. Swinnen namens de Commissie voor de Algemene Zaken, het Reglement en de Verzoekschriften over het ontwerp van decreet tot bepaling van de gevallen en de modaliteiten waarbij de Vlaamse Executieve kan overgaan tot onteigeningen ten algemene nutte inzake de culturele, persoonsgebonden en onderwijsaangelegenheden
— 211 (1986-1987) — Nr. 3.

JAARVERSLAGEN

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende jaarverslagen werden ingediend :

- Jaarverslag 1986 betreffende de

regionale ruimtelijke ordening, ingediend door de heer J. Pede, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke Ordening
— 224 (1986-1987) — Nr. 1.

- Jaarverslag 1986 van de Raad van Niet-Openbare Radio's.
Dit verslag ligt ter inzage bij het Secretariaat van de Raad, Afdeling Openbare Vergadering.
-
-

BERAADSLAGINGEN VAN DE VLAAMSE EXECUTIEVE

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende beraadslagingen van de Vlaamse Executieve werden ingediend :

- Beraadslaging van de Vlaamse Executieve van 27 mei 1987 houdende machtiging tot vastlegging, ordonnanciering en betaling van uitgaven aan te rekenen op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1987
— VEIK. 63.
- Beraadslaging van de Vlaamse Executieve van 29 juli 1987 tot vastlegging, ordonnanciering en betaling van uitgaven aanrekenbaar op de kredieten ingeschreven in het bij de Vlaamse Raad in te dienen ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1987
— VE/K. 64.
Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting.
-
-

BOEK VAN HET REKENHOF

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : Het volgende boek van het Rekenhof werd ingediend :

- 144e Boek van het Rekenhof — Opmerkingen en documenten voorgelegd aan de Wetgevende Kamers en aan de Raden van de Gemeenschappen en van de Gewesten — Deel Ibis.
Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting.
-
-

OPMERKING VAN HET REKENHOF

Indiening en verwijzing

De **Voorzitter** : De volgende opmerking van het Rekenhof werd ingediend :

- Opmerking van het Rekenhof betreffende de toepassing van het besluit van de Vlaamse Executieve van 1 juli 1982 tot bepaling voor het Nederlandse taalgebied van de verdeling der kosten voor werken aan beschermde monumenten, andere dan gebouwen bestemd voor een erkende eredienst, seminaries en pastorieën, bekrachtigd bij decreet van 17 november 1982
Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting.
-
-

MEDEDELING VAN HET REKENHOF

Indiening en verwijzing

De **Voorzitter** : De volgende mededeling van het Rekenhof werd ingediend :

- Mededeling van het Rekenhof inzake de geschilberaadslaging van de Vlaamse Executieve VEN 23 van 27 maart 1987 betreffende renovatiepremies toegekend aan particulieren.
Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting.
-
-

ARRESTEN VAN HET ARBITRAGEHOF

Indiening

De Voorzitter : De volgende arresten van het Arbitragehof werden ingediend :

- Arrest van het Arbitragehof van 30 juni 1987 inzake de prejudiciële vragen die de Raad van State, afdeling Administratie, bij arresten nummers 26.090, 26.091 en 26.092 van 22 januari 1986 respectievelijk heeft gesteld.
 - Rolnummers 31, 32 en 33.
- Arrest van het Arbitragehof van 15 oktober 1987 inzake de prejudiciële vragen gesteld door de voorzitter van de Rechtbank van koophandel te Brussel bij vonnissen van :
 - 24 oktober 1986 in zake de VZW Vereniging van Vlaamse Reisbureaus tegen de VZW Koninklijke Club van de Generale Bankmaatschappij ;
 - 24 oktober 1986 in zake de VZW Vereniging van Vlaamse Reisbureaus tegen de vennootschap naar Amerikaans recht Amexco Inc. en in zake de VZW Vereniging van Vlaamse Reisbureaus tegen de maatschappij naar Amerikaans recht American Express International Inc. ;
 - 16 januari 1987 in zake de VZW Vereniging van Vlaamse Reisbureaus tegen de NV Bank Brussel Lambert (afdeling Travel) te Brussel en tegen de NV Bank Brussel Lambert te Blankenberge-
 - Rolnummers 42, 43 en 46.
- Arrest van het Arbitragehof van 15 oktober 1987 inzake het beroep tot gedeeltelijke vernietiging van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 5 maart 1985 houdende regeling van de erkenning en subsidiëring van voorzieningen voor bejaarden, ingesteld door de Ministerraad.
 - Rolnummer 34.Deze arresten liggen ter inzage bij het Secretariaat van de Raad, Afdeling Openbare Vergadering.

SCHRIFTELIJKE VRAGEN (R.v.O. art. 69)

Indiening

De Voorzitter : Schriftelijke vragen werden ingediend door :

- de heren G. Annemans, E. Baldewijns, J. Belmans, mevrouw C. Boeraeve-Derycke, de heren A. Bourgeois, P. Breyne, mevrouw C. Buyse, de heren G. Cardoen, J. Caudron, P. Chevalier, E. Coppens, W. Cortois, H. Coveliers, A. De Beul, A. Denys, J. Depré, H. De Loor, J. De Roo, M. Desutter, J. Devolder, P. De Weirdt, M. Didden, A. Diegenant, L. Dierickx, E. Flamant, J. Gabriels, F. Ghesquière, E. Gryp, L. Kelchtermans, A. Laridon, mevrouw N. Maes, de heer C. Marchand, mevrouw T. Merckx-Van Goey, de heren O. Meyntjens, M. Olivier, mevrouw M. Panneels-Van Baelen, de heren P. Peeters, J. Pepermans, V. Peuskens, J. Ramaekers, J. Sauwens, W. Seeuws, J. Sleenckx, H. Suykerbuyk, G. Temmerman, J. Valkeniers, E. Vandebosch, L. Van den Bossche, O. Van den Broeck, F. Vandenbroucke, M. Vandenhove, W. Van Durme, J. Van Elewyck, A. Vangronsveld, L. Vanhorenbeek, E. Vankeirsbilck, K. Van Miert, O. Van Ooteghem, R. Van Steenkiste, L. Vanvelthoven, F. Vermeiren, mevrouw M. Vogels.

MOTIE VAN ORDE

Opheldering over de stand van zaken

De Voorzitter : De heer Schiltz heeft het woord.

De heer H. Schiltz : Mijnheer de Voorzitter, in verband met de ingekomen stukken wil ik toch even doen opmerken dat wij slechts nu in het bezit zijn gekomen van deze stukken.

De heer J. Van Elewyck : Vanochtend, mijnheer de Voorzitter.

De heer H. Schiltz : De dag nadat de Executieve heeft bekend gemaakt dat zij de begroting had ingediend bij de Vlaamse Raad, heb ik mij naar de Griffie begeven om als lid van de Raad inzage te krijgen van deze stukken. Dit werd mij niet toegestaan met als motivering dat de bundel niet volledig was en dat bijgevolg de begroting nog niet definitief als ingediend kon worden beschouwd.

Ik heb mijn verwondering daarover uitgedrukt. Nadien heeft de Voorzitter van de Executieve, die nogal nauwlettend gadeslaat of hetgeen ik zeg juist is of niet, dat is altijd zijn gewoonte geweest, gemeend mij publiekelijk te moeten desavoueren door te zegen dat ik de waarheid niet heb gezegd.

Mijn reputatie is mij in zoverre dierbaar dat ik hier in het publiek wens te verklaren dat de dag nadat de Vlaamse Executieve aan de pers had bekend gemaakt dat de begroting was ingediend, het op de Griffie van de Raad onmogelijk was inzage te krijgen van deze stukken om de redenen die ik heb aangegeven.

Ondertussen hebben wij vandaag een kopie van deze stukken ontvangen en kunnen de leden van de Raad nagaan of de cijfers die in de pers werden bekendgemaakt overeenstemmen met de documenten die werden ingediend.

De heer J. Van Elewyck : Dat gebeurde om twaalf uur dertig, mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter : Ik wil nog eens bevestigen hetgeen ik in het Bureau heb gezegd. Alle stukken van de begroting waren niet ingediend op het ogenblik dat het Bureau vorige week in vergadering was. Het laatste stuk dat wij nodig hebben om onze besprekingen te kunnen beginnen is inderdaad vandaag binnengekomen.

Er was morgen, donderdag, een overleg gepland tussen de Voorzitters van alle Assemblées om tot een verdeling van de toegemeten tijd te komen waarin iedere Assemblée zou kunnen zetelen. Jammer genoeg is die vergadering, om redenen mij onbekend, verdaagd. Ik neem mij ech-

Voorzitter

ter voor toch contact te nemen met de Voorzitter van de Kamer zodat ruimte zou worden vrijgemaakt, derwijze dat onze Commissie de begroting zou kunnen bespreken.

Minister Walt Niel heeft het woord.

Minister L. Walt Niel : Mijnheer de Voorzitter, ik zal niet zeggen dat de heer Schiltz de waarheid niet zegt, maar ik ga toch zeggen dat hij zich vergist.

Op 30 september om tien minuten vóór zes werd bij de Griffie van de Vlaamse Raad ingediend : het ontwerp van decreet voor het Bijblad 1987. Terzelfdertijd werden ingediend : het ontwerp van decreet voor de middelenbegroting en het ontwerp van decreet voor de uitgavenbegroting 1988. Met andere woorden, alle stukken waarover de Raad zich dient uit te spreken. Al de rest is slechts bijkomstig.

De Voorzitter : Mijnheer de Minister, u zal mij toelaten niet akkoord te zijn met wat u zegt.

Ik ben van mening dat de Vlaamse Raad recht heeft op alle documenten die moeten worden ingekeken om de begroting te kunnen beoordelen. Vorige week woensdag heeft het Bureau vastgelegd dat er nog een drietal documenten ontbraken, waaronder één belangrijk document.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Voorzitter, is het zo dat de Ondervoorzitter van de Executieve van onderdeel is dat het verantwoordingsprogramma en de vergelijkende tabel der uitgaven niet belangrijk zijn ?

Minister L. Walt Niel : Ik heb gezegd dat daar niet over moet worden gestemd, mijnheer Van Elewyck. Alle stukken waarover moet worden gestemd waren tijdig, op 30 september om 17.50 uur, bij de Vlaamse Raad. Dat is voordien nog nooit gebeurd.

De heer J. Van Elewyck : Maar het is ook nog nooit gebeurd dat in het openbaar werd gezegd dat alles tijdig bij de Raad was en de Executieve aan de pers zaken meedeelde die niet juist waren. De stukken zijn vanmid-

dag om half één ingediend.

De Voorzitter : Geachte collega's, nadat iedereen zijn waarheid heeft verkondigd verklaar ik het incident voor gesloten. (**Applaus bij de meerderheid**)

BENOEMING VAN EEN LID VAN DE VLAAMSE EXECUTIEVE

De Voorzitter : Aan de orde is de benoeming van een lid van de Vlaamse Executieve ter vervanging van de heer Paul Akkermans, Gemeenschapsminister van Huisvesting, die bij brief van heden ontslag indient als lid van de Vlaamse Executieve.

De brief van de heer Akkermans luidt als volgt : „Met deze heb ik de eer mijn ontslag in te dienen als lid van de Vlaamse Executieve. Dit ontslag zal ingaan vanaf het ogenblik dat mijn opvolger de eed zal afleggen.”

De heer Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen : Mijnheer de Voorzitter, om het de Vlaamse Raad zo gemakkelijk mogelijk te maken en een stemming te vermijden heb ik toepassing gemaakt van het artikel 11, 1°. Ik heb 105 handtekeningen verzameld achter de kandidatuur van de heer Dupré als opvolger van de heer Akkermans.

Ik heb de eer u deze handtekeningen te overhandigen zodanig dat wij misschien gemakkelijker tot deze benoeming kunnen overgaan. (**De heer Verhaegen overhandigt het document aan de Voorzitter**) (**Applaus**)

De Voorzitter : De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Voorzitter, het beroep op het Reglement door de heer Verhaegen stelt voor mij geen probleem.

Wanneer een lid van de Executieve zijn ontslag aanbiedt en zijn opvolger wordt voorgedragen krachtens de reglementaire beschikkingen en de

beschikkingen van de bijzondere wet dan handelt men zeer correct. Dat is zeer normaal.

Ik wil hier zeer graag Minister Akkermans danken voor zijn inzet en collega Dupré feliciteren. Mijnheer de Voorzitter, in normale omstandigheden zou ik voor deze aangelegenheid helemaal niet het woord hebben gevraagd — maar vandaag leven wij niet in normale omstandigheden. Vermoedelijk gaan de verkiezingen door binnen 54 dagen.

Ik ben de mening toegedaan dat diegenen die geloven dat het politiek zindelijk is een Minister te vervangen 54 dagen vóór parlementsverkiezingen zich vergissen ten overstaan van de publieke opinie. Dit ministerieel kabinet wordt immers een zuiver verkiezingskabinet. De nieuwe Minister kan van nu tot 13 december eigenlijk geen echte bestuursdaden meer stellen.

Daarom wens ik vóór de eedaflegging de collega's van de meerderheid uit te nodigen om, in het licht van de huidige omstandigheden, even na te denken over de politieke zindelijkheid van wat hier gebeurt.

Mijnheer de Voorzitter, wanneer zij daarom vragen zijn wij graag bereid hen de zitting te laten schorsen om hen daarover te laten nadenken. Ik neem aan dat zij zeer snel tot de conclusie zullen komen dat die wissel op dit ogenblik met de moraliteit, met de goede werking van onze instellingen niet overeenstemt.

De Voorzitter : Dames en heren, ik stel vast dat ik conform artikel 11, punten 1,a en 3 van het Reglement van Orde een door de volstreekte meerderheid van de leden van de Raad ondertekende lijst heb ontvangen waarop de heer Jozef Dupré ter vervanging van de heer Akkermans als lid van de Vlaamse Executieve wordt voorgedragen.

Daar er maar één mandaat te begeven is, verklaar ik conform artikelen 11, punt 1,a en 13, punt 5 van het Reglement van Orde, de heer Dupré benoemd tot lid van de Vlaamse Executieve.

Overeenkomstig artikel 11, punt 1

Voorzitter

van het Reglement van Orde moge ik de heer Dupré uitnodigen hier vooraan in het halfroond plaats te komen nemen om er de eed in mijn handen af te leggen. (*Applaus bij de meerderheid*)

(De minister legt de volgende eed af : „Ik zweer getrouwheid aan de Koning, gehoorzaamheid aan de Grondwet en aan de wetten van het Belgische volk”)

De Voorzitter : Mijnheer de Minister, ik geef u akte van uw eedaflegging en ten bewijze hiervan zal u een uittreksel uit de notulen van deze vergadering worden overhandigd.

Mag ik u namens onze collega's van harte feliciteren en u, voor de beperkte periode die u ter beschikking heeft, nog een vruchtbare werking toewensen. (*Applaus bij de meerderheid en de socialisten*)

MOTIE VAN ORDE

Voorstel tot spoedbehandeling

De Voorzitter : Dames en heren, met toepassing van artikel 37 van het Reglement heeft de heer Van Elewycck bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Van Elewycck heeft het woord.

De heer J. Van Elewycck : Mijnheer de Voorzitter, enkele collega's, ondermeer de heer De Batselier, hoofdindieners, hebben een voorstel van resolutie ingediend betreffende de burgemeester van de gemeente Voeren.

In toepassing van artikel 37, punt 4, vragen wij de spoedbehandeling in openbare vergadering van dit voorstel van resolutie. Wij weten dat de tekst ervan gedrukt is ; de exemplaren zijn ter beschikking ; ze kunnen zonder meer worden rondgedeeld.

Collega De Batselier zal graag de inhoud van dit voorstel van resolutie toelichten zodra de spoedbehandeling

door onze vergadering is aanvaard. Wij menen dat de tekst, zoals hij voorligt, onmiddellijk door alle collega's kan worden aanvaard.

De Voorzitter : Collega's, u hebt het voorstel gehoord. De heer Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen : Mijnheer de Voorzitter, ik heb aandachtig dit voorstel van resolutie gelezen. Gezien echter de situatie waarin wij ons sedert gisteren bevinden en zonder afbreuk te doen aan de inhoud ervan — waarmede ieder van ons het volkomen eens is — zie ik de noodzaak niet meer in waarom wij dit voorstel van resolutie bij hoogdringendheid zouden goedkeuren. Wij kennen de problemen die zich thans stellen. Dientengevolge verzoek ik u de hoogdringendheid niet te weerhouden.

De Voorzitter : De heer van Elewycck heeft het woord.

De heer J. Van Elewycck : Mijnheer de Voorzitter, welke is de inhoud van dit voorstel van resolutie ? In dit voorstel van resolutie bevestigt de Vlaamse Raad het standpunt dat eenstemmig werd ingenomen in november 1982 en vraagt de Raad...

De Voorzitter : Wij bespreken niet de inhoud van het voorstel van resolutie.

De heer J. Van Elewycck : Neen, mijnheer de Voorzitter. Ik wil echter van de collega's van de CVP vernemen of zij dan niet meer de onmiddellijke en integrale toepassing vragen van de Grondwet, de wetten en de arresten van de Raad van State inzake de heer H. te V.

Indien zij de toepassing ervan niet hoogdringend vinden, begrijp ik de houding van de collega's van de CVP niet meer.

De heer W. Luyten : Mijnheer de Voorzitter, men vraagt ons te stemmen over een voorstel waarvan wij de tekst niet hebben. Respecteer minstens het Reglement in plaats van alles van de tafel te vegen. Ik zou graag de tekst lezen van datgene waarover ik moet stemmen.

De Voorzitter : Mijnheer Luyten, u hebt gelijk ; de tekst wordt rondgedeeld .

Wij stemmen bij zitten en opstaan over het voorstel tot spoedbehandeling.

De leden die het voorstel tot spoedbehandeling wensen aan te nemen, worden verzocht op te staan.

De tegenproef.

Het voorstel tot spoedbehandeling is niet aangenomen. Bijgevolge blijft het voorstel van resolutie van de heer De Batselier C.S. betreffende de burgemeester van de gemeente Voeren verwezen naar de commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden.

Het incident is gesloten.

MOTIE VAN ORDE

Voorstel tot spoedbehandeling

De Voorzitter : Dames en heren, met toepassing van artikel 37 van het Reglement heeft de heer Schiltz bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Schiltz heeft het woord.

De heer H. Schiltz (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik heb niet met collega Van Elewycck afgesproken om een soort filibusterpraktijk te organiseren. Op mijn beurt vraag ik bij toepassing van artikel 37 van het Reglement uw aandacht en instemming voor de onmiddellijke behandeling van een voorstel van resolutie, dat niet handelt over de heer Happart maar dat aansluit bij uw openingstoespraak.

Er wordt gevraagd dat de Raad zich onmiddellijk zou kunnen uitspreken over de dringende wenselijkheid dat hij zo spoedig mogelijk in staat wordt gesteld om door aanpassingen van de grondwettelijke bepalingen beter en vollediger zijn taak uit te oefenen en om zijn bevoegdheden te verruimen.

Mijnheer de Voorzitter, wij zijn het met u eens dat er dringend een dia-

Schiltz

loog op gang moet komen, maar dan op grond van duidelijke posities. Die dialoog heeft er alles bij te winnen indien de Franstalige landgenoten weten dat de eensgezinde Vlaamse Raad wenst dat deze dialoog wordt aangevat in het kader van een mogelijke herziening van de Grondwet. Dit kan slechts tot opklaring van de situatie leiden. Het is niet achterhaald ; integendeel, het begint slechts. Ik vraag dat de Raad zich daarover vandaag kan uitspreken. **(Applaus bij de VU)**

De Voorzitter : De heer Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen : Mijnheer de Voorzitter, ik kan me volkomen achter de inhoud en achter het moment van indienen scharen. Mijn fractie zal deze resolutie goedkeuren. Ze wordt op het juiste ogenblik ingediend.

De Voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de Voorzitter, in tegenstelling tot de vorige resolutie, die naar ons gevoelen puur demagogisch-electoraal was, ligt deze resolutie in de lijn van wat u hebt gesuggereerd in uw toespraak. Wij zullen de spoedbehandeling ervan aanvaarden.

De Voorzitter : De heer Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen : Mijnheer de Voorzitter, inderdaad wensen wij de spoedbehandeling. Anders zullen wij onvoldoende tijd hebben.

Ik ben van mening dat de Vlaamse Raad de inhoud volkomen kan onderschrijven. In een periode waarin men niet louter academisch maar op het politiek terrein bepaalde suggesties kan doen, niet alleen wat de bevoegdheid betreft maar hoofdzakelijk inzake de financiering, moeten wij een uiterste inspanning doen. Ook de oppositiepartijen hebben zich akkoord verklaard om actief mee te werken aan een grondwetsherziening. Daarom meen ik dat de Vlaamse Raad zich met de inhoud van deze resolutie akkoord kan verklaren.

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? **(Nee)**

Is de Raad eens met dat voorstel tot spoedbehandeling ? **(Ja)**

Dan stel ik voor dat het voorstel van resolutie van de heer Schiltz betreffende maatregelen met het oog op een verder doorgedreven staatshervorming onmiddellijk wordt behandeld.

Is de Raad het daarmee eens ? **(Instemming)**

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer H. Schiltz betreffende maatregelen met het oog op een verder doorgedreven staatshervorming – 227 (1986-1987)-Nr. 1

Bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is het voorstel van resolutie van de heer Schiltz betreffende de maatregelen met het oog op een verder doorgedreven staatshervorming, die luidt als volgt: „De Vlaamse Raad drukt de wens uit dat tijdig en alleszins vóór de eerstvolgende wetgevende verkiezingen die aanpassingen van de grondwettelijke bepalingen zullen worden mogelijk gemaakt welke nodig zijn om de Raad in staat te stellen beter en vollediger zijn taak als wetgevende en vertegenwoordigende instantie van de Vlaamse Gemeenschap uit te oefenen.”

De bespreking is geopend.

De heer Schiltz heeft het woord.

De heer Schiltz : Mijnheer de Voorzitter, bij de argumentatie voor de snelle behandeling meen ik de inhoudelijke draagwijdte van de resolutie en de bedoeling waarom ze werd ingediend voldoende te hebben toegelicht.

De Voorzitter : De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck : Mijn enige vraag heeft te maken met de formulering waarvan ik aanneem dat ze

zorgvuldig werd overwogen. Er staat : “De Vlaamse Raad drukt de wens uit dat tijdig en alleszins vóór de eerstvolgende wetgevende verkiezingen die aanpassingen van de grondwettelijke bepalingen zullen worden mogelijk gemaakt . . .” Ik neem aan dat hier bedoeld wordt de lijst van de voor herziening in aanmerking komende grondwetsartikelen. **(De heer Schiltz knikt bevestigend)**

Dan hebben wij geen enkel probleem .

De Voorzitter : Zijn er nog opmerkingen ? (Nee)

De bespreking is gesloten.

De hoofdelijke stemming over dit voorstel van resolutie zal omstreeks 15.30 uur worden gehouden.

SAMENSTELLING VAN COMMISSIES

Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden

De Voorzitter : Dames en heren, door de SP-fractie voorgesteld :

— in de Commissie voor Huisvesting en Stadsvernieuwing wijlen de heer Bogaerts als plaatsvervangend lid te vervangen door de heer Bossuyt ;

— in de Commissie voor Welzijn en Gezondheid de heer Bossuyt als vast lid te vervangen door mevrouw Duroi-Vanhelmont .

Geen bezwaar ? **(Instemming)**

Aldus is besloten.

ACTUELE VRAGEN (R.v.O. art. 71)

Actuele vraag van de heer P. De Weirdt tot de heer J. Lenssens, Ge-

meenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu, over de resultaten van de recente milieuscanning bij bedrijven in de Gentse kanaalzone

Actuele vraag van de heer J. Van Hecke tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu, over mogelijke vergiftiging als gevolg van de industriële luchtverontreiniging in de Gentse kanaalzone

De Voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde actuele vragen van de heren De Weirdt en Van Hecke tot de heer Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu, over de resultaten van de recente milieuscanning bij bedrijven in de Gentse Kanaalzone en over mogelijke vergiftiging als gevolg van de industriële luchtverontreiniging in de Gentse Kanaalzone.

De heer De Weirdt heeft het woord.

De heer P. De Weirdt (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter mijnheer de Minister, geachte collega's, enkele dagen geleden werden wij via de pers in kennis gesteld van het feit dat de resultaten van de milieuscanning in de Gentse kanaalzone in het bezit waren van de Minister van Leefmilieu van de Vlaamse Gemeenschap.

Uit de eerste resultaten van deze scanning zou blijken dat er inderdaad inzake de milieuwetgeving op heel wat vlakken overtredingen zijn vastgesteld. Er is sprake van tientallen overtredingen, waarvan op zijn minst een vierde van zeer ernstige aard zouden zijn, meer bepaald wat betreft explosiegevaar en zo meer, met alle gevolgen van dien voor de plaatselijke bevolking.

Voor degenen die woonachtig zijn in de Gentse kanaalzone is dat, helaas, geen verbijsterend nieuws meer, want die zijn allemaal overtuigd dat zich op milieuvlak, zowel wat betreft lucht-, water- als bodemverontreiniging, ernstige problemen stellen. Verschillende collega's en ikzelf hebben daarover trouwens in het verleden reeds meerdere malen geïnterpeleerd.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, in het verleden heeft men de milieuproblematiek in de Gentse kanaalzone over het algemeen gerelativeerd. Toch verwondert het mij dat de Minister zoveel maanden heeft nodig gehad om pas aan de hand van de milieuscanning te kunnen vaststellen dat inderdaad in de Gentse kanaalzone inzake milieu bijzonder ernstige moeilijkheden rijzen.

Mijnheer de Minister, ik weet dat het niet gemakkelijk is binnen het bestek van de actuele vragen dieper op deze problematiek in te gaan. Toch zou ik willen vragen of datgene wat u op het colloquium van de Katholieke Universiteit te Leuven, dat handelde over economie, milieu en tewerkstelling, hebt gezegd, met de waarheid strookt en of wij kunnen vernemen wat de precieze inhoud is van de klachten die in milieuscanning aan het licht zijn gebracht, klachten die verbijsterend zouden zijn en bijzonder ernstig van aard.

Ook zou ik willen vragen, mijnheer de Minister, over welke bedrijven het precies gaat, voornamelijk deze welke onder het etiket "ernstige klachten" dienen te worden gerangschikt.

Mijnheer de Minister, welk gevolg is u van plan aan deze klachten te geven en welke milieusanerende maatregelen stelt u in dit verband voor? Het zou mij ten zeerste verheugen als wij hiervoor in de toekomst een ernstiger en ruimer debat zouden kunnen voeren.

De Voorzitter : De heer Van Hecke heeft het woord.

De heer Van Hecke (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, net zoals de heer De Weirdt heb ik ook vernomen dat Minister Lenssens vorige week vrijdag op een symposium in Gent de zeer verontrustende resultaten heeft bekend gemaakt van de milieuscanning van de Gentse bedrijven in de kanaalzone. Indien ik mij niet vergis, heeft de Minister zelf het woord "verbijsterend" uitgesproken, omdat is vastgesteld dat de geconstateerde schending van de milieuwetten ernstige risico's inhoudt voor de bevolking ter plaatse.

In dat verband, mijnheer de Minister, wil ik uw aandacht vragen over de berichten die in de pers zijn verschenen over het feit dat tijdens de voorbije weken negen runderen zouden overleden zijn als gevolg van een zwaveldioxide- of een zwavelzuurvergiftiging. Dit zou geconstateerd zijn door een Gents' labo.

In dat verband, Mijnheer de Minister, heb ik drie concrete vragen.

Is het mogelijk, aan de hand van de resultaten van de meetpost in Oostakker, te stellen dat er sprake zou kunnen zijn van een zwaveldioxidevergiftiging?

Zoniet zijn er uit die metingen conclusies te halen die wijzen in de richting van een mogelijke vergiftiging ten gevolge van de inademing van zwavelzuur?

Ten slotte, mijnheer de Minister – en niet in het minst – zou ik u willen vragen welke de conclusies zijn die u trekt uit de milieuscanning van de Gentse bedrijven in de Kanaalzone, en vooral, welke maatregelen u aanbeveelt of denkt te nemen om de bedrijven ertoe aan te zetten voortaan de milieuwetten te respecteren.

De Voorzitter : Minister Lenssens heeft het woord.

Minister J. Lenssens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, wat de rundersterfte in Oostakker betreft heb ik onmiddellijk na de incidenten een onderzoek bevolen dat zowel door onze eigen administratie als door het IHE (Instituut voor Hygiëne en Epidemiologie) werd uitgevoerd. Daaruit blijkt dat het op dit ogenblik niet mogelijk is een causaal verband te leggen tussen de rundersterfte en de luchtverontreiniging.

Daaruit blijkt ook dat in Oostakker, in die bewuste periode, de immissiegrenswaarde van 350 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ van de luchtvervuiling door zwaveldioxide bijlange niet werd bereikt.

Het staat eveneens al vast dat de rundersterfte in geen enkel opzicht een gevolg kan zijn van een zwaveldioxidevergiftiging. Voor het overige wordt het onderzoek voortgezet om mogelijke oorzaken te detecteren.

Ter vervanging van de heer P. Akkermans (CVP), die ontslag indiende, werd de heer J. Dupré (CVP) tot lid van de Vlaamse Executieve benoemd en beëdigd

Overigens bevestig ik dat in Oostakker en het gebied van de Kanaalzone vijftien vaste meetposten voor zwaveldioxide - concentraties zijn opgesteld waar continu de kwaliteit van de lucht en derhalve ook van de vervuiling wordt gemeten.

Wat de milieuscanning betreft, bevestig ik dat de resultaten van deze scanning, de jongste weken en maanden uitgevoerd in de Gentse Kanaalzone, gewoon verbijsterend zijn. Ik verklaar mij nader. Er werden reeds 26 van de 27 ondernemingen gestand door de drie inspecties, met name de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij, de Afvalstoffenmaatschappij en het Bestuur voor Leefmilieu. Welnu, op die 26 bedrijven werden er in niet minder dan 17 gevallen 84 overtredingen vastgesteld die het voorwerp hebben uitgemaakt van een proces-verbaal en waarvan één vierde – en ik blijf bij mijn bewering – van ernstige aard zijn, dit wil zeggen dat er bij een ongeval uiterst zware gevolgen zouden kunnen zijn zowel voor de mens en de gezondheid van de omwonenden als voor het milieu, in de

meest ruime maar ook in de meest erge betekenis van het begrip.

Het is duidelijk dat dit ondulbaar is. Derhalve heeft de Inspectie voor elk van die overtredingen, ten laste van de 17 ondernemingen, Pro Justitia opgesteld die werden overgemaakt aan het Parket van de Procureur des Konings aan wiens ambt het nu toebehoort daar al dan niet verder gevolg aan te geven op gerechtelijk vlak.

Wat ons betreft, bevestigt de uitslag van deze scanning dat de Inspectiediensten verder moeten gaan met systematische controles. Tevens moeten wij, op basis van de vastgestelde feiten, ook nog saneringsprogramma's opleggen en de exploitatievoorwaarden van bepaalde ondernemingen versterken.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer L. Hancké tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu, over het uitblijven van hulp vanwege de Vlaamse Gemeenschap aan de privé-organisatoren die zich inlaten met de Aids-preventie en -voorlichting

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Hancké tot Minister Lenssens over het uitblijven van hulp vanwege de Vlaamse Gemeenschap aan de privé-organisatoren die zich inlaten met Aids-preventie en -voorlichting.

De heer Hancké heeft het woord.

De Heer L. Hancké : Mijnheer de Voorzitter, de meest recente gegevens in verband met Aids wijzen uit dat de wetenschappelijke voorspellingen helaas juist zijn. Zowel het aantal harde Aids-gevallen als het aantal seropositieven verdubbelt in 9 à 12 maanden. Het beleid mag dus zeker het probleem niet onderschatten, te meer omdat de cijfers die vandaag bekend geraken in feite te maken hebben met besmettingen die 5 à 6 jaar geleden werden geconsta-

teerd. De Minister, heeft er onlangs op gewezen dat de preventie wat Vlaanderen betreft een bevoegdheid is van de Vlaamse Gemeenschap. Het veldwerk inzake Aidsbestrijding wordt echter grotendeels uitbesteed aan een aantal organisaties die in grote financiële moeilijkheden verkeren wegens een gebrek aan subsidiëring.

Ik wijs op het bestaan van drie organisaties : de Stichting Aids-gezondheid of STAG die in 1985 een subsidie kreeg op de begroting van mevrouw Steyaert en verleden jaar 250.000 F op uw begroting, mijnheer de Minister, maar dit jaar niets ontving ; dan is er ook Aids-Foundation vooral in Brussel gelocaliseerd en dat geen enkel subsidiëring kreeg en tenslotte is er dan nog het Aids-team dat dit jaar is ontstaan en dat evenmin op enige subsidiëring kan rekenen. Het Aids-team is een VZW die 6 à 7 mensen telt. Deze mensen hebben een bus aangekocht waarmee ze in de voorbije maanden Vlaanderen hebben afgereisd, voorlichting hebben verstrekt aan wie daarom in de bus kwam verzoeken. Ze hebben ook folders verdeeld en enkele uiteenzettingen gehouden voor een gevarieerd publiek.

Uit de rekeningen van de jongste vijf maanden blijkt dat deze vereniging ongeveer 650.000 F uit eigen middelen moet voorschieten om haar rekening in evenwicht te hebben. De afbetaling van de bus kost maandelijks 32.000 F, samen beschikken de 6 leden van dit team over slechts 32.000 F per maand. Dat wordt dus een onhoudbare toestand.

Mijnheer de Minister, hoe zult u aan de financiële moeilijkheden van deze organisatie tegemoet komen ?

Een tweede vraag aansluitend overigens op de eerste luidt als volgt.

Via STAG werd met uw Kabinet een overeenkomst gesloten om aan het instituut voor tropische geneeskunde Leopold II te Antwerpen een team van 5 mensen toe te voegen, belast met voorlichting over Aids in Vlaanderen. Het project werd in juni laatstleden overeengekomen. Men had gehoopt dat het vanaf september zou kunnen worden uitgevoerd. Nu rijzen er de moeilijkheden tussen uw

Hancké

Departement en dat van Financiën. Het contract is nog altijd niet getekend. De betrokkenen verkeren in grote onzekerheid. Mag ik van de Minister vernemen wat hij ten aanzien van het AIDS-team en ten aanzien van het project tropisch instituut Antwerpen voornemens is te doen? Welke concrete maatregelen kunnen aan deze mensen worden medegedeeld?

De Voorzitter : Minister Lenssens heeft het woord.

Minister J. Lenssens : Mijnheer de Voorzitter, het verheugt mij dat de heer Hancké, zoals ikzelf en vele anderen in deze Raad, vaststelt dat wij in de gezondheidsvoorlichtingssector meer en meer een beroep moeten doen op het vrij initiatief waarvoor wij ook waardering moeten opbrengen. Ik wil dit toch even onderstrepen. Inderdaad, datgene wat de heer Hancké aanhaalt, lijkt mij een nieuwheid te zijn.

Ten tweede, in de loop van volgende week zal ik aan de Vlaamse Executieve een globaal preventie- en voorlichtingsproject in verband met AIDS voorleggen. Dit project werd gedurende maanden voorbereid met de verschillende betrokken VZW's, die op het terrein actief zijn, onder meer ook met het Tropisch Instituut.

Ten derde, wat het AIDS-team betreft, moet ik er in de eerste plaats op wijzen dat dit team voorafgaandelijk nooit met mij noch met mijn Administratie contact heeft genomen teneinde na te gaan hoe de actie van deze vrije vereniging in een meer globaal beleidsconcept zou kunnen kaderen.

Aan de heer Hancké kan ik ook mededelen dat ik op dit ogenblik onderzoek in welke mate een soort overbruggingstoelage kan worden toegekend aan het AIDS-team in afwachting dat dit project desgevallend in een ruimer programma zou kunnen kaderen, waarvoor, zoals gezegd, ik volgende week de goedkeuring aan de Vlaamse Executieve zal vragen.

De Voorzitter : De heer Hancké heeft het woord.

De heer L. Hancké (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, ik verneem met genoegen dat u in de komende periode een algemeen project aan de Vlaamse Executieve zal voorleggen.

Minister J. Lenssens : Ja, volgende week.

De heer L. Hancké : Het minste dat ervan kan worden gezegd, is dat het op tijd komt, indien het niet na zijn tijd komt.

Wat het AIDS-team betreft, weet ik dat dit team in 1987 werd opgericht. Ik geef toe dat het wellicht moeilijk was dit project dit jaar in uw begroting in te schrijven, al is het wel zo dat de begrotingen nooit zo vroeg zijn opgemaakt dat zoiets niet mogelijk ware geweest.

Ik moet wel vaststellen dat de Minister op de hoogte was van het bestaan van deze VZW, vermits hij deze VZW in april 1987 heeft uitgenodigd om aan een aantal besprekingen op uw Kabinet deel te nemen. **(De minister maakt een negatief gebaar)**. Ik zal u de teksten voorleggen die in mijn bezit zijn. Aangezien bepaalde mensen bij de besprekingen waren uitgenodigd, was u wel degelijk op de hoogte van het bestaan van deze VZW.

Minister J. Lenssens : Ik was niet op de hoogte van het bestaan van de VZW, maar wel van een vraag om toelage.

De heer L. Hancké : Als een vereniging zo goed is het werk te verrichten dat uw Departement in feite zou moeten doen, moet u ook oog hebben voor de moeilijkheden waarmee deze organisaties te kampen hebben.

Mag ik u ook opmerkzaam maken op het feit dat u niet heeft geantwoord op mijn tweede vraag in verband met het contract dat reeds is getekend.

Minister J. Lenssens : Ik heb gezegd dat ik op 28 oktober een globaal concept zal voorleggen, met inbegrip van alle onderdelen die daarin zullen thuishoren. Ik kan echter niet op de feiten vooruitlopen.

De heer L. Hancké : Mag ik aannemen dat dit project niet is vergeten in het algemeen project.

Minister J. Lenssens : Absoluut niet.

De heer L. Hancké : Een laatste opmerking. Wat uw inleidende opmerking betreft in verband met mijn houding ten aanzien van vrije initiatieven, weet u hoe ik sta ten aanzien van verzuilde vrije initiatieven. Laat mij toe te zeggen dat de vrijheid in de verzuilde initiatieven niet altijd aanwezig is. Ik wil dit debat met u mijnheer de Minister, aangaan. Ik wil het echter niet op een lapidaire manier afdoen, zoals u dit hier in één zin naar voren wil schuiven en daarmee suggereren alsof ik geen ruimte wil laten voor vrije initiatieven. Het tegenovergestelde is waar.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

VRAGEN (R.v.O. art. 70)

Vraag van de heer A. De Beul tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de onmogelijke situatie van de Opera voor Vlaanderen

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer De Beul tot de heer Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de onmogelijke situatie van de Opera voor Vlaanderen.

De heer De Beul heeft het woord.

De heer De Beul (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, minstens drie maal sinds zijn aantreden heeft de Minister van Cultuur via de media met veel bazuingeschal aangekondigd dat het probleem van de Opera van Vlaanderen opgelost was.

Niets is echter minder waar. Het operaprobleem blijft aanslepen. De aangekondigde nieuwe Vlaamse Opera-stichting hangt nog steeds in de lucht. De aangekondigde herstructurering lukt niet, mede omdat de stedelijke partners van de Minister zich niet la-

De Beul

ten overbluffen. Nochtans weten alle betrokkenen dat de Vlaamse Gemeenschap zich voor 6 juli 1988 uit de bestaande intercommunale zal moeten terugtrekken ingevolge de nieuwe wet op de intercommunales van 22 december 1986.

Op 15 oktober jongstleden dienden de steden Gent en Antwerpen hun definitief standpunt inzake de voorgestelde herstructurering te laten worden.

De Minister moet nu dan ook in staat zijn om mede te delen of de door hem uitgewerkte herstructurering van de Opera voor Vlaanderen zal doorgaan dan wel of wij het volkomen faillissement van deze instelling zullen beleven. Wij wachten dus met spanning het antwoord van de Minister af.

De Voorzitter : Minister Dewael heeft het woord.

Minister P. Dewael (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, het herstructureringsplan voor de OVV, dat werd goedgekeurd door de Vlaamse Executieve op 19 mei 1987, heeft in de loop van de maanden juni en juli 1987 reacties uitgelokt van de steden Gent en Antwerpen. Voor Gent diende zelfs gewacht te worden tot 29 juli 1987.

De standpunten van de steden hielden nieuwe dure eisen in met betrekking tot de geplande herstructurering.

Ik noem er u enkele : de beperking van de toelage tot maximum 90 miljoen fr., en de weigering tot overname van 13 personeelsleden, beide voorwaarden van de stad Antwerpen, de volledige restauratie van het Gentse operagebouw, de kostprijs wordt geraamd op 754,2 miljoen fr., BTW inbegrepen, en de vestiging van de nog op te richten Vlaamse Operastichting te Gent.

Om uit de spiraal van de steeds nieuwe eisen te geraken heeft de Vlaamse Executieve duidelijkheid gevraagd aan beide steden voor 15 oktober.

Tot nu toe heeft enkel de stad Antwerpen schriftelijk gereageerd.

Zij is niet bereid 13 personeelsleden over te nemen, maar wil wel het sociaal passief van deze personeelsleden op zich nemen.

De volstorting van het kapitaal van de OVV kan eventueel ambtshalve opgelegd worden door de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke Ordening. Van de inschrijving van een verkapt artikel 42 in de nieuwe statuten van de OVV, door de toelagen van de steden te beperken tot maximum 90 miljoen fr. is geen sprake meer, enkel van het starten van de Vlaamse Operastichting met een jaarlijkse subsidie van 90 miljoen fr. van beide steden.

Van de stad Gent werd tot nu toe nog geen schriftelijke reactie ontvangen.

De redenen van een eventuele vertraging voor de herstructurering dienen niet gezocht te worden bij de Vlaamse Executieve. Het plan heeft enkel tot doel het opera-leven in Vlaanderen veilig te stellen, in samenwerking met de drie partners.

Indien de steden of één van hen niet antwoorden of onredelijke eisen blijven stellen, moet de verantwoordelijkheid bij hen worden gezocht.

Binnen afzienbare tijd zal verslag uitgebracht worden bij de Vlaamse Executieve over de standpunten van de steden, of het ontbreken ervan, waarna een definitieve beslissing zal getroffen worden door de Vlaamse Executieve met betrekking tot de verdere herstructurering.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag van de heer A. De Beul tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de oprichting van een fonds voor de subsidiëring van de toneelkunst

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer De Beul tot de heer Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de

oprichting van een fonds voor de subsidiëring van de toneelkunst.

De heer De Beul heeft het woord.

De heer A. De Beul (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, steeds weer wordt uit theaterkringen de klacht gehoord dat de subsidies voor de theaterinstellingen te laat en/of op niet-vaste tijdstippen worden uitbetaald. Dit staat een ernstig en goed beleid in de weg en legt een ondraaglijke last op de schouders van het theatermanagement.

Deze aanhoudende toestand heeft tot gevolg dat het al zo krappe budget voor de toneelkunst van de Vlaamse Gemeenschap, nog verminderd wordt door velerlei intresten aan kredietinstellingen.

Er moet voortdurend geleend worden om loonkosten, huurgeld, verwarming en produkties tijdig te kunnen betalen. Daar bovenop zijn er nog de boetes en interesten ingevolge het niet betalen, binnen de wettelijke termijnen, van RSZ-bijdragen en bedrijfsvoorheffing.

Een eenvoudige berekening maakt duidelijk dat de som aan intresten per jaar 44 miljoen F. bedraagt. Met dit bedrag kan een volwaardig middelgroot gezelschap met ongeveer 40 artistieke, technische en administratieve werknemers aan de slag.

Het is duidelijk dat de subsidiëring-mechanismen ontoelaatbare fouten vertonen en aanleiding geven tot verspilling van overheidsgeld.

Meent de Minister niet dat hieraan een einde kan gemaakt worden door een fonds voor de subsidiëring van toneelkunst op te richten ?

Dit fonds zou gespekt kunnen worden met een eenmalige bijdrage van de Nationale Loterij/Lotto ten belope van 500 miljoen F., verder aangevuld met de wettelijke vastgestelde subsidies van de Vlaamse Gemeenschap.

Het voordeel van een dergelijk fonds is dat het als bufferkrediet werkt en dat de subsidies tijdig uitbetaald kunnen worden zodat er geen geld weg-

De Beul

vloeit naar instellingen die niets te doen hebben met toneel

De Voorzitter : Minister Dewael heeft het woord.

Minister P. Dewael (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's het voorstel, zoals door het geachte Lid geformuleerd, is een idee van de heren Tillemans en Antonis. Ik had met hen daaromtrent reeds een gesprek, en heb overigens het voorstel naar mijn diensten verstuurd voor onderzoek. Hoewel ik de basisbeginselen, die ten grondslag liggen aan dit voorstel, kan onderschrijven, meen ik toch dat *hic et nunc* de bestaande uitbetalingsprocedures, wat toelagen aan theatergezelschappen betreft, verder moeten verfijnd worden ten einde deze soepeler te laten verlopen.

Het is niet juist te spreken van een te krap budget voor de toneelkunst. Dit bewuste artikel kreeg een vermeerdering van 6,5 procent in de begroting van 1987, wat behouden bleef in de begroting 1988. Wel is het juist dat er soms vertragingen optreden in de uitbetaling van de toelagen. Deze vloeien voor het merendeel voort uit de procedure zoals die in het theaterdecreet is voorzien.

Ik heb er hoegenaamd geen probleem mee dat, indien men de hypothese van een fonds aanneemt, er een spijziging zou zijn van gelden via de Nationale Loterij. Evenwel is het zo dat ik als Gemeenschapsminister van Cultuur slechts een adviserende bevoegdheid heb ten aanzien van de Minister van Financiën, die uiteindelijk beslist over de hoegrootheid van de bedragen die in aanmerking komen voor bepaalde culturele projecten en/of instellingen.

Hoe dan ook meen ik dat, in de huidige stand van zaken en zonder vooruit te willen lopen op de resultaten van het aan gang zijnde onderzoek, een oplossing voor de uitbetalingsprocedure van toelagen aan toneelgezelschappen, er zou kunnen in bestaan dat in de begroting gewerkt wordt met de techniek van de gesplitste kredieten.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag van de heer A. De Beul tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over recente verklaringen van de Minister in verband met de herziening van het bibliotheekdecreet

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer De Beul tot de heer Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over recente verklaringen van de Minister in verband met de herziening van het bibliotheekdecreet.

De heer De Beul heeft het woord.

De heer A. De Beul (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's tijdens de dagen van de Vlaamse Gids gaf de Gemeenschapsminister concrete uitleg over de wijzigingen die hij wil aanbrengen aan het bibliotheekdecreet van 19 juni 1978. Onder meer :

- de invoering van een leenrecht gekoppeld aan een subsidie voor Vlaamse auteurs ;

- uitstel tot na 1988 om een openbare bibliotheek op te richten voor de gemeenten die dit tot nog toe verzuimden ;

- vrijstelling voor gemeenten met minder dan 8.000 inwoners van de verplichting een POB op te richten.

Mag ik van de Gemeenschapsminister vernemen :

1. of hij de Hoge Raad voor de openbare Bibliotheken over deze voorstellen heeft geconsulteerd ;
2. of de aangekondigde wijzigingen voortvloeien uit een evaluatie van het decreet vanuit cultuurpolitiek oogpunt of alleen zijn ingegeven door budgettaire overwegingen ?

De Voorzitter : Minister Dewael heeft het woord.

Minister P. Dewael : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, reeds in het regeerakkoord werd een evalua-

tie van het bibliotheekdecreet en haar uitvoeringsbesluiten in het vooruitzicht gesteld en dit „met het oog op de zo volledig mogelijke uitbouw van de bibliotheekstructuren, zowel kwantitatief als op het vlak van de regionale spreiding ten einde een optimale leatuurvoorziening te waarborgen”.

De aangekondigde herziening van het bibliotheekdecreet moet dan ook geen verwondering wekken, temeer daar er in het Regeerakkoord eveneens aangekondigd wordt dat de Vlaamse Raad zal uitgenodigd worden om het bibliotheekdecreet eventueel aan te passen, rekening houdend met of uitgaande van de reële situatie inzake de uitvoering van het decreet.

Wat deze reële situatie en concrete stand van zaken betreft, kunnen een aantal vaststellingen worden gedaan, die aanleiding gegeven hebben tot een ernstige bezinning over het decreet in haar huidige vorm.

Eén van de belangrijkste vaststellingen die de Vlaamse Gemeenschap zorgen baart, is het feit dat zij hoe langer hoe meer voor budgettaire problemen wordt geplaatst, voornamelijk voortkomend uit de jaarlijks toenemende druk en steeds groter wordende impact van de *weddetoelagen* voor het leidinggevend en technisch personeel, door steeds nieuwe erkenningen en een kwalitatieve uitbouw van de bestaande bibliotheken.

Een andere belangrijke vaststelling, is het feit dat een 90-tal gemeenten van meer dan 5000 inwoners nog niet voldaan hebben aan de verplichting te beschikken over een POB.

Tegenover deze vaststellingen staat de wens om de basisfilosofie van het decreet te vrijwaren, de basisprincipes veilig te stellen en een zo volledig mogelijke uitbouw van de bibliotheekstructuren te waarborgen, zowel kwalitatief als op het vlak van de regionale spreiding.

Rekening houdend met deze intenties enerzijds en de huidige stand van zaken anderzijds, dringen er zich een aantal wijzigingen op, die vóór de in het decreet zo vaak vernoemde datum van 31 december 1988 zullen

Dewael

moeten doorgevoerd zijn. Vermits tegen die datum elke gemeente nog niet zal beschikken over haar POB, zijn immers nieuwe overgangsmaatregelen en een nieuwe timing aangegeven.

Op mijn Kabinet werden dan ook een aantal krachtlijnen uitgetekend met het oog op een herziening van het bibliotheekdecreet. Het zijn trouwens deze principes die op de „dagen van de Vlaamse Gids” in de openbaarheid werden gebracht.

Deze principes zijn, in een notedop :

— het opheffen van de verplichting dat elke gemeente boven de 5000 inwoners een POB moet hebben met de strenge normen van het decreet : deze grens kan worden opgetrokken tot 7500 of 8000 inwoners ; ik verwijz in dit verband naar Denemarken ;

— voor de gemeenten beneden die grens worden alternatieve mogelijkheden gezocht voor hun lectuurvoorziening ;

— de wet van 1921 blijft nog een beperkte tijd verder bestaan, tot wanneer de resterende achterstallige gemeenten, een 40-tal, zich in het decreet hebben ingeschakeld ;

— aan het compromis dat er 50 privaatrechtelijke POB's mochten blijven bestaan na 1988 wordt niet getornd ; dit betekent dat alle privaatrechtelijke erkende POB's zullen kunnen blijven bestaan, maar dat na 1 januari 1989 geen nieuwe kunnen worden erkend ;

— van de overdreven regulering in de uitvoeringsbesluiten wordt afgestapt ;

— een systeem van leenrecht zal **parallel** met deze hervorming worden ingevoerd.

Wat het consulteren van de Hoge Raad voor Openbare Bibliotheken betreft, wil ik erop wijzen dat de nieuwe samenstelling van de Hoge Raad op 2 september laatstleden werd goedgekeurd door de Vlaamse Executieve.

Tijdens de installatievergadering, die

plaatsvond op 7 oktober jongstleden, heb ik de principes inzake de decreetswijziging kenbaar gemaakt met de formele belofte dat de Hoge Raad om advies gevraagd zal worden wanneer deze principes vertaald worden in concrete wetteksten en uitvoeringsbesluiten.

De aangekondigde wijzigingen zijn dus ingegeven door zowel cultuurpolitieke overwegingen, namelijk de vrijwaring van het principe van de uitbouw van een pluralistisch net van openbare bibliotheken over gans Vlaanderen als budgettaire overwegingen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

GESCHILLENRAAD VOOR NIET-OPENBARE TELEVISIE-VERENIGINGEN

Benoeming van 9 leden

De Voorzitter : Dames en heren, overeenkomstig artikel 14, § 4, 2e lid van het decreet van 28 januari 1987 betreffende het overbrengen van klank- en televisieprogramma's in de radiodistributienetten en betreffende de erkenning van niet-openbare televisieverenigingen en conform de Bureaubeslissing van 13 oktober 1987 is aan de orde de benoeming van de op grond van de evenredige vertegenwoordiging door de fracties voorgedragen 9 leden van de Geschillenraad voor niet-openbare televisieverenigingen.

Volgende kandidaten werden voorgedragen,

Door de CVP-fractie de heren Lodewijk Meerts, Karel Rimanque, Gustaaf Van Nieuwenborgh, Frans Van Erps ;

door de SP-fractie mevrouw Elza Witte en de heer Jan Dyck ;

door de PVV-fractie de heren Guy Delvoie, en Omer Grawet en

door de VU-fractie de heer Maurice Van Liedekerke.

Vraagt iemand daaromtrent het woord ? (**Neen**)

Er zijn geen andere voorstellen.

Aangezien het aantal voordachten het aantal toe te wijzen mandaten niet overtreft, verklaar ik benoemd tot lid van de Geschillenraad voor niet-openbare televisieverenigingen : de heren Lodewijk Meerts, Karel Rimanque, Gustaaf Van Nieuwenborgh en Frans Van Erps, mevrouw Elza Witte, de heren Jan Dyck, Guy Delvoie, Omer Grawet en Maurice Van Liedekerke

Hiervan zal worden kennis gegeven aan de Voorzitter van de Vlaamse Executieve.

INTERPELLATIES (R.v.O. art. 72)

Interpellatie van de heer J. Elewycyk tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over de algemene politiek van de Vlaamse Executieve

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Elewycyk tot de heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over de algemene politiek van de Vlaamse Executieve.

De heer van Elewycyk heeft het woord.

De heer J. Van Elewycyk (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren leden van de Executieve, geachte collega's, op het ogenblik dat het interpellatieverzoek over de algemene politiek van de Vlaamse Executieve werd ingediend, was de politieke toestand heel anders dan nu. Inderdaad, op dat ogenblik zag het er nog naar uit dat de Vlaamse Raad voor een nieuwe periode van één werkjaar normaal kon vergaderen. Op dat moment vonden wij het vanzelfsprekend de Executieve te ondervragen over de politiek die zij tijdens het afgelopen jaar had gevoerd, om onze kri-

Van Elewycx

tiek op haar politiek aan de Vlaamse Raad kenbaar te maken en de meerderheidsfracties uit te nodigen stelling te nemen omtrent de door de Vlaamse Executieve gevolgde politiek.

Sedertdien is er heel wat gebeurd en het ziet er naar uit dat wij binnen hooguit 54 dagen naar wetgevende, grondwetgevende verkiezingen gaan.

Mijnheer de Voorzitter, het is ons bekend dat de Vlaamse Raad niet wordt getroffen door het ontbindingsbesluit van de Kamers. De Vlaamse Raad blijft, — in de veronderstelling dat de wetgevende verkiezingen op 13 december worden gehouden —, tot en met 12 december 1987 al zijn bevoegdheden behouden. De Executieve is niet gebonden aan het ontslag van de nationale Regering. Daar heeft u, mijnheer de Voorzitter, tijdens uw openingstoespraak opnieuw op gewezen. Al deze punten worden door niemand betwist en theoretisch is het allemaal volledig correct. Ik zeg wel, theoretisch want wij zien moeilijk de Raad vergaderen in volle kiescampagne. Niet alleen is het hier niet zeker dat dan de leden zouden opdagen, maar is het evenmin zeker dat door de ijver van sommige leden op dat ogenblik de vergaderingen in volle sereniteit verlopen.

Iedereen in de Raad is het ermee eens dat, als het volgend Parlement — zoals wij allen hopen — een constituante zal zijn, de lijst van de voor herziening in aanmerking komende artikelen van de Grondwet zo ruim mogelijk wordt opgevat. De Vlaamse Raad heeft zich daarstraks nog eenstemmig eens verklaard met een voorstel van resolutie dat collega Schiltz heeft ingediend.

Er is vanzelfsprekend een verschil tussen het belijden met de lippen van een verdere federalisering met overheveling van bevoegdheden en de toepassing ervan in de praktijk. Inderdaad, wij moeten vandaag vaststellen dat de wetten van 1980 nog steeds niet zijn uitgevoerd. Van de over te dragen belastingen zijn de echt belangrijke nog niet aan de Gemeenschappen of de Gewesten toe-

vertrouwd. De eigen beslissingsbevoegdheid op fiscaal vlak is nog steeds praktisch nul. Voor de Gemeenschap is het voor 1988 voorziene ristorneringspercentage tegenover 1987 toegenomen met 0,1 procent : van 41,357 naar 41,456 procent. Voor het Gewest bedraagt de totale aangroei van de financiële middelen twee procent. De totale middelen waarover de negen excellenties van de Vlaamse Executieve in 1988 overwogen te beschikken, bedragen samen 92,2 miljard frank. Dat is minder dan de helft van wat in ons land besteed wordt aan de begroting voor pensioenen — en het beheer daarover is in de nationale Regering toevertrouwd aan een simpele staatssecretaris. Die 92,2 miljard F. is minder dan wat wij in het land volgend jaar voor de lopende uitgaven aan Landsverdediging willen uitgeven. Mijnheer de Voorzitter van de Executieve, u ondergaat die situatie niet alleen, u stemt met deze vernedering zelfs in. De Sociaal-Economische Raad voor Vlaanderen heeft in zijn advies van 10 september 1987 dan ook zeer terecht aangestipt dat op het vlak van de bevoegdheidsoverdrachten eigenlijk bijzonder weinig werd verwezenlijkt. Enkel op het logistiek-institutionele vlak en met betrekking tot het toegepast wetenschappelijk onderzoek kon een vooruitgang worden vastgesteld. Ook de middelenvoorziening van Gewesten en Gemeenschappen verliep geenszins volgens de normale verwachtingen. Te weinig middelen werden aan de Gewesten en aan de Gemeenschappen toebedeeld om de overgehevelde bevoegdheden op een verantwoorde manier uit te oefenen. Dat werd medegedeeld door de SERV in zijn eenstemmig advies over de begrotingspolitiek uitgebracht op 10 september van dit jaar.

Hoe beoordeelt de pers u en uw beleid ? Ik zal enkel uit twee bladen die u gunstig gezind zijn citeren, want in de andere is het té erg. Uit de Gazet van Antwerpen van 14 juli 1987 citeer ik : “Een Vlaamse Regering zonder centen is een Vlaamse Regering zonder macht en dus niets anders dan een doekje voor het bloeden.” In het Belang van Limburg noemde Mark Platel u op 2 oktober jongstleden

“Een Vlaams schepencollege .“Hij bedoelde het smalend, maar hij overdreef, want in elke stad of gemeente beschikken schepencollege en gemeenteraad over meer bevoegdheden dan de Vlaamse Executieve en de Vlaamse Raad in Vlaanderen.

Mijnheer de Voorzitter, in de toelichting bij deze interpellatie hebben wij gezegd dat wij van mening zijn dat de Vlaamse Executieve aan immobilisme en aan besluiteloosheid lijdt. Ik zal dat meteen door enkele voorbeelden illustreren. Ik zal evenwel trachten deze interpellatie zo bondig mogelijk te houden.

Laten wij even het TGV dossier nemen. De nationale Regering kondigt een principiële beslissing aan en daarin zegt zij meteen dat de TGV door Vlaanderen, door Vlaams Brabant, zal trekken in een eigen bedding. De nationale Regering geeft dus meteen aan welk tracé er in feite zal worden gevolgd. De nationale Regering heeft nochtans helemaal geen bevoegdheid over dat tracé. Immers, de hele problematiek van de ruimtelijke ordening behoort uitsluitend tot de bevoegdheid van de Vlaamse Executieve. Wat doet u daaraan ? U laat een protest horen zeggende dat u bij de besprekingen wil betrokken worden. U vraagt ook een verwijzing naar het Overlegcomité. Daarna gebeurt er evenwel niets. De nationale Regering gaat verder en doet alsof deze Executieve politiek niet bestaat en de Executieve ondergaat zo iets.

Bij het begin van deze vergadering hebben collega Schiltz en ik zelf gewezen op de bijzondere onheuse behandeling van de Vlaamse Raad door de Executieve met de begrotingen voor 1988 en de aanpassing van de begroting 1987. Het gaat niet op om op 30 september aan te kondigen dat men klaar is met alle begrotingen en dat alle documenten werden ingediend en ter beschikking liggen en dan op 20 oktober 1987 om 12 uur te moeten vaststellen dat alle documenten, die bij een begroting horen, om ze op een behoorlijke en normale wijze te kunnen behandelen, bij de Vlaamse Raad op dat ogenblik nog steeds niet waren ingediend.

Als de meerderheidsfracties van zins zijn zich die behandeling te laten wel-

Van Elewyck

gevallen dan moeten zij dat natuurlijk weten. De Voorzitter van de Raad weet dat elke fractie in de Raad graag meewerkt aan de behandeling, ook ten gronde, van elk ontwerp én van elk voorstel van decreet dat wordt ingediend. Dat is zeker het geval wat betreft de begrotingsdocumenten.

Maar, wij zullen de tijd moeten krijgen om de documenten die werden ingediend en die nog moeten worden rondgedeeld, ten minste behoorlijk te kunnen bestuderen en op een normale wijze in de Commissie te kunnen bespreken.

Wij hopen, mijnheer de Voorzitter van de Executieve, dat, wanneer u de begroting in volle kiescampagne in de Raad wil bespreken, de meerderheid zo vriendelijk zal zijn om de begroting hier te komen goedkeuren. Anders zou dat, tegenover de Executieve een politieke kaakslag zijn.

De heer L. Lenaerts : Wees gerust, mijnheer Van Elewyck, wij zullen er zijn.

De heer J. Van Elewyck : Ik neem er akte van dat u er zal zijn, mijnheer Lenaerts.

Ik wil nog enkele woorden zeggen in verband met het respect van de Executieve voor de Raad van State.

Mijnheer de Voorzitter, sommige meerderheidspartijen zwaaien de jongste dagen te pas en te onpas met het respect voor de arresten en de adviezen van de Raad van State. Dat wordt op een nogal dramatische toon naar het publiek gebracht, liefst voor de televisiecamera's. Wij hebben daar geen enkel probleem mee. Wij steunen die opvattingen ten volle. Men kan daarin echter niet selectief tewerk gaan. Men kan natuurlijk de adviezen van de Raad van State niet uitkiezen die men wel wil respecteren en daarbij zeggen dat het advies van de Raad van State primeert — en andere adviezen gewoon naast zich neerleggen en ze publiceren met de gekende zin : „Gelet op het advies van de Raad van State . . .“.

Wanneer de Raad van State op een bepaald ogenblik aan de Executieve

zegt dat zij haar werk volledig moet overdoen omdat de manier waarop zij bij voorbeeld via de uitvoeringsbesluiten van het Media-decreet de Mediaraad heeft behandeld, nergens op slaat en dat die besluiten volzitten met vormgebreken zodat geen advies kan worden uitgebracht, antwoordt de Executieve niet dat de Raad van State gelijk heeft en dat zij de Mediaraad zal installeren conform het decreet, waarop binnen een behoorlijke termijn adviezen worden gevraagd. De Vlaamse Executieve zegt in dit geval : „Gelet op het advies van de Raad van State . . .” en doet alsof haar neus bloedt.

Er is ook het politiek probleem van het Geens-akkoord. Het gaat om het akkoord Regering-Executieven waarover hier een belangrijk debat werd gevoerd en waarvan Voorzitter Geens van de Executieve op een bepaald ogenblik zei : „Dit is de grote doorbraak” !

Hij zei dat het niet de honderd miljard frank waren die hij had geëist als prijs voor het stemmen van de Rijks-middelenbegroting 1987 maar hij stelde dat het de grote doorbraak was wat de principes betreft.

In antwoord op de tussenkomsten, vooral van collega De Batselier, heeft de Voorzitter van de Executieve toen gezegd dat wij die grote rinstorno's — dat supersaldo — zullen krijgen zodra al de bevoegdheden, waarvan sprake in het Geens-akkoord zijn overgeheveld.

Mijnheer de Voorzitter van de Executieve, het ogenblik is aangebroken om u te vragen wat er van de totale uitvoering van het Geens-akkoord is in huis gekomen. Zijn al die bevoegdheden nu overgeheveld ? Zijn al de daaraan verbonden middelen overgedragen aan de Vlaamse Executieve of is het zo dat zeker voor één instelling eigenlijk nog alles moet gebeuren en er van de grote doorbraak die u toen aankondigde niets is gekomen ?

Mijnheer de Voorzitter, ik heb enkele van de debatten die wij in het begin van dit jaar hebben gehouden naar aanleiding van de bespreking van de begroting 1987 door de Vlaamse Executieve ingediend, nog even nagele-

zen. Uit de betogen van de collega's-fractievoorzitters van de meerderheid is mij één zaak duidelijk geworden, zij hebben er allebei toen op aangedrongen dat de investeringen zouden toenemen.

De heer A. Denys : Mijnheer Van Elewyck, ik heb mijn tekst van de vorige bespreking van de begroting hier voorhanden. Ik heb gezegd dat indien men wil komen tot de afbouw van de prefinancieringen ik geen andere weg zag dan het dalen van de investeringen. Raadpleegt u mijn tussenkomst van vorig jaar.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer Denys, indien u het wenst kunnen wij mekaar met teksten om de oren slaan. Ik heb de Handelingen hier bij mij. Collega Verhaegen . . .

De heer A. Denys : Dat kan zijn.

De heer J. Van Elewyck : Op dat ogenblik ging u met hem akkoord, maar blijkbaar nu niet meer.

... heeft op dat ogenblik zeer duidelijk gesteld dat het investeringsniveau van de Vlaamse Executieve zijn dieptepeil had bereikt. Hij heeft toen gezegd dat het de hoogste tijd was voor de Vlaamse Executieve de investeringen op te drijven.

Bij het begin van uw tussenkomst heeft u toen gezegd dat u instemde met wat hij had verklaard. Nu stel ik met belangstelling vast dat u het met mekaar niet meer zo eens is als op dat ogenblik het geval was.

Wat stellen wij vast ? Wij zien dat de pers over documenten beschikte die aan de Vlaamse Raad werden onthouden. De perscommentaren betreffende uw begrotingsvooruitzichten 1988 verschijnen onder grote titels waarvan één onder meer luidt : „Vlaamse Regering investeert minder”, uiteraard collega's met alle gevolgen van dien.

Mijnheer de Voorzitter, zoals beloofd zal ik bondig zijn. Toch wens ik nog op één punt te wijzen.

Ik verwijs naar de Regeringsverklaring van de Vlaamse Executieve, zoals zij einde 1985 aan de Vlaamse Raad werd voorgelegd. Ik citeer uit de inleiding van de Regeringsverkla-

Van Elewycq

ring enkele paragrafen : „Dit regeerprogramma beoogt op de eerste plaats de bevestiging en de versterking van de autonomie van de Vlaamse Gemeenschap. De Vlaamse regering zal integraal gebruik maken van de bevoegdheden en de werkingsmiddelen, die door de wetten op de staatshervorming van 1980 aan onze Gemeenschap werden toegewezen.”

Mijn vraag is : wat kwam er terecht van het „integraal gebruik maken van de bevoegdheden en de werkingsmiddelen die door de wetten op de staatshervorming van 1980 aan onze Gemeenschap werden toegewezen”. Tot hertoe niets.

Wellicht zal de meerderheid zeggen dat wij meer moesten of meer zullen moeten bereiken. In de andere Assemblé's, Kamer en Senaat, door het spel van het dubbele petje, zegt dezelfde meerderheid dat, wat er nu wordt gegeven, toch wel voldoende is.

Mijnheer Geens, u hebt in de maand augustus, zoals andere personaliteiten, in een interview-reeks aan een belangrijke Vlaamse krantengroep toevertrouwd dat, indien u een andere carrière had mogen kiezen, u eigenlijk graag operazanger was geworden.

Mijnheer Geens, ik heb in één van de opera's van Donizetti een libretto gevonden van een rol die u zou passen, met name de rol van Dulcamara. Ik zal uit het libretto maar twee zinnen voorlezen ... **(Onderbreking : u moet het zingen !)**

Het was de heer Geens die zanger wilde worden ; vermoedelijk zal hij zijn antwoord melodieus willen brengen !

Deze zinnen zijn vervat in het tweede bedrijf, zevende scène van bedoelde opera. Ik citeer dus uit de rol van Dulcamara : „Hij verbetert alle fouten, alle natuurlijke ondeugden ; hij schenkt schoonheid aan het lelijke schepsel, hij doet lomperikken marcheren, herstelt en vlakt bulten uit, verbergt elke kwaadaardige tumor die hij doet verdwijnen.”

Verder : „Uitverkoren van de sterren, ik laat jullie een grote schat ; alles zit er in : gezondheid, schoonheid, geluk en fortuin. Verfris jullie, bloei op, verrijk en verbeter jezelf. Moge hij jullie herinneren aan jullie vriend Dulcamara”.

Mijnheer de Voorzitter van de Executieve, u weet hoe de opera eindigt : Dulcamara wordt ontmaskerd, zijn wonderprodukt is een vulgair brouwsel dat nergens goed voor is.

Indien u wil zullen wij de vergelijking doortrekken : uw regeringsverklaring, zo blijkt nu, is als het wondermiddel van uw grote rol. Ook voor u komt nu duidelijk de ontmaskering. **(Applaus bij de leden van de SP)**

De Voorzitter : Wij onderbreken hier even het debat inzake de algemene politiek van de Executieve om over te gaan tot de stemmingen.

MOTIES tot besluit van de interpellatie van de heer J. Leclercq tot de heer J. Pede, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke Ordening, over het uitblijven van het vierde uitvoeringsbesluit bij het decreet van 25 juni 1984 houdende aanvulling van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en de stedenbouw

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van mevrouw Maes en de heren Laridon en Gryp, enerzijds, en de eenvoudige motie van mevrouw Smitt en de heer Moors, anderzijds, tot besluit van de interpellatie van de heer Leclercq tot de heer Pede, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke Ordening, over het uitblijven van het vierde uitvoeringsbesluit bij het decreet van 25 juni 1984 houdende aanvulling van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en de stedenbouw.

De heer Leclercq heeft het woord.

De heer J. Leclercq : Mijnheer de Voorzitter, door omstandigheden wordt over deze motie gestemd drie maanden nadat de interpellatie werd gehouden. Toen heeft de Gemeenschapsminister ons verzekerd dat het vierde uitvoeringsbesluit onverwijld zou worden getroffen. Wij zijn nu drie maanden later maar het is nog altijd niet verschenen. Dit is de reden om onze motie goed te keuren die alleen aandringt op het nemen van het vierde uitvoeringsbesluit .

De Voorzitter : Minister Pede heeft het woord.

Minister J. Pede : Mijnheer de Voorzitter, ik verwijs naar wat ik daarnet in de Commissie heb gezegd over het vierde uitvoeringsbesluit.

De Voorzitter : Wij stemmen eerst over de eenvoudige motie van mevrouw Smitt en de heer Moors die voorrang heeft.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

117 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
67 leden hebben ja geantwoord ;
50 leden hebben neen geantwoord ;

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

Ja hebben geantwoord :

Ansoms J.
Beerden G.
Boeraeve-Derycke C.
Bosmans F.
Bosmans J.
Breyne P.
Buyse M. (Mevr.)
Cardoen G.
Cauwenberghs F.
Chabert J.
Cooreman E.
Declercq T.
Decoster M.
De Looze-Raeymaekers J.
Deneir A.
Denys A.
Depré J.

Voorzitter

Deprez P.
De Roo J.
De Seranno J.
Desutter M.
Devolder J.
Dewael P.
Dhoore L.
Didden M.
Diegenant A.
Dupré J.
Geens G.
Ghesquière F.
Grootjans F.
Hermans P.
Kelchermans L.
Laverge J.
Lenaerts L.
Lenssens J.
Marchand C.
Merckx-Van Goey T.
Moors C.
Olivier M.
Ottenbourgh Y.
Panneels-Van Baelen M.
Pede J.
Peeters R.
Piot F.
Smitt C. (Mevr.)
Steverlynck A.
Swaelen F.
Taelman W.
Tant P.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Uyttendaele R.
Vandebosch E.
Van den Brande L.
Vandermarliere J.
Van Eetvelt V.
Vangronsveld A.
Vanhaverbeke A.
Van Hecke J.
Van houtte M.
Vankeirsbilck E.
Vannieuwenhuyze R.
Van Parys T.
Van Rompaey H.
Van Wambeke H.
Verhaegen G.
Waltniel L.
Windels R.

Neen hebben geantwoord :

Baldewijns E.
Beckers A.
Belmans J.
Bossuyt G.
Capoen M.
Caudron J.

Coppens E.
Coveliers H.
De Beul A.
De Bremaeker J.
De Loor H.
Detiège L. (Mevr.)
De Weirdt P.
Duroi-Vanhelmont A.
Galle M.
Geens A.
Gryp E.
Hancké L.
Knuts H.
Laridon A.
Leclercq J.
Lefeber O. (Mevr.)
Luyten W.
Maes N. (Mevr.)
Matthys P.
Meyntjens O.
Moens G.
Pepermans J.
Pillaert J.P.
Ramaekers J.
Sauwens J.
Schellens A.
Schiltz H.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Swinen R.
Temmerman G.
Valkeniers J.
Vandenbroucke F.
Vanderheyden V.
Van Der Niepen P.
Van Durme W.
Van Elewyck J.
Vanhorenbeek L.
Van Ooteghem O.
Van Puymbroeck M. (Mevr.)
Van Steenkiste F.
Van Steenkiste R.
Verheyden J.
Vogels M. (Mevr.)

Dientengevolge neemt de Raad de motie aan. De met redenen omklede motie van mevrouw Maes en de heren Laridon en Gryp is bijgevolg verworpen.

MOTIES tot besluit van de interpellatie van de heer A. Laridon tot de heer T. Kelchermans, Gemeenschapsminister van Onderwijs en

Vorming, over de hervorming van het muziekonderwijs

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van mevrouw Maes en de heren Willockx en De Beul, enerzijds, en de eenvoudige motie van de heer Moors, anderzijds, tot besluit van de interpellatie van de heer Laridon tot de heer **Kelchermans**, Gemeenschapsminister van Onderwijs en Vorming, over de hervorming van het muziekonderwijs.

Wij stemmen eerst over de eenvoudige motie van de heer Moors, die voorrang heeft.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (**Ja**)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

121 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

70 leden hebben ja geantwoord ;

51 leden hebben neen geantwoord ;

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

Ja hebben geantwoord :

Ansoms J.
Beerden G.
Boeraeve-Derycke C.
Bosmans F.
Bosmans J.
Breyne P.
Buyse M. (Mevr.)
Cardoen G.
Cauwenberghs F.
Chabert J.
Cooreman E.
Declercq T.
Decoster M.
De Groot E.
De Loore-Raeymaekers J.
Deneir A.
Dupré J.
Deprez P.
De Roo J.
De Seranno J.
Desutter M.
Devolder J.
Dewael P.
Dhoore L.
Didden M.

Voorzitter

Diegenant A.
Dupré J.
Geens G.
Ghesquière F.
Grootjans F.
Hermans P.
Kelchermans L.
Kelchtermans T.
Laverge J.
Lenaerts L.
Lenssens J.
Marchand C.
Merckx-Van Goey T.
Moors C.
Olivier M.
Ottenbrough Y.
Panneels-Van Baelen M.
Pede J.
Peeters R.
Piot F.
Smitt C. (Mevr.)
Steverlynck A.
Steyaert R. (Mevr.)
Swaelen F.
Taelman W.
Tant P.
Uyttendaele R.
Vandebosch E.
Van den Brande L.
Vandermarliere J.
Van Eetvelt V.
Vangronsveld A.
Vanhaverbeke A.
Van Hecke J.
Van houtte M.
Vankeirsbilck E.
Vannieuwenhuyze R.
Van Parys T.
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Van Wambeke H.
Verberckmoes F.
Verhaegen G.
Waltniel L.
Windels R.

Neen hebben geantwoord :

Baldewijns E.
Beckers A.
Belmans J.
Bossuyt G.
Capoen M.
Caudron J.
Coppens E.
Coveliers H.
De Beul A.
De Bremaeker J.
De Loor H.

Detiège L. (Mevr.)
Dewael P.
Duroi-Vanhelmont A.
Galle M.
Geens A.
Gryp E.
Hancké L.
Knuts H.
Laridon A.
Leclercq J.
Lefebvre O. (Mevr.)
Luyten W.
Maes N. (Mevr.)
Matthys P.
Meyntjens O.
Moens G.
Pepermans J.
Peuskens V.
Pillaert J.P.
Sauwens J.
Schellens A.
Schiltz H.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Swinen R.
Temmerman G.
Valkeniers J.
Vandenbroucke F.
Vanderheyden V.
Van Der Niepen P.
Van Durme W.
Van Elewyck J.
Vanhorenbeek L.
Van Ooteghem O.
Van Puymbroeck M. (Mevr.)
Van Steenkiste F.
Van Steenkiste R.
Vanvelthoven L.
Verheyden J.
Vogels M. (Mevr.)

Dientengevolge neemt de Raad de motie aan. De met redenen omklede motie van mevrouw Maes en de heren Willockx en De Beul is bijgevolg verworpen.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Voorzitter, de meerderheid zet de traditie voort. Ze is opnieuw niet in getal.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer H. Schiltz betreffende maatregelen met het oog op een verder doorgedreven staatsvorming 227 (1986-1987)-Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie van de heer Schiltz betreffende maatregelen met het oog op een verder doorgedreven staatsvorming.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

126 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
126 leden hebben ja geantwoord ;

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

Ja hebben geantwoord :

Ansoms J.
Baldewijns E.
Beckers A.
Beerden G.
Belmans J.
Boeraeve-Derycke C.
Bosmans F.
Bosmans J.
Bossuyt G.
Bourgeois A.
Breyne P.
Buyse M. (Mevr.)
Capoen M.
Cardoen G.
Caudron J.
Cauwenberghs F.
Chabert J.
Cooreman E.
Coppens E.
Coveliers H.
De Beul A.
De Bremaeker J.
Declercq T.
Decoster M.
De Groot E.
De Loor H.
De Loore-Raeymaekers J.
Deneir A.
Denys A.
Depré J.
Deprez P.
De Roo J.
De Seranno J.
Desutter M.
Detiège L. (Mevr.)
Devolder J.
Dewael P.

Voorzitter

De Weirdt P.
Dhoore L.
Didden M.
Diegenant A.
Dupré J.
Galle M.
Geens A.
Geens G.
Ghesquière F.
Grootjans F.
Gryp E.
Hancké L.
Hermans P.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Knuts H.
Laridon A.
Laverge J.
Leclercq J.
Lefeber O. (Mevr.)
Lenaerts L.
Lenssens J.
Luyten W.
Maes N. (Mevr.)
Marchand C.
Matthys P.
Merckx-Van Goye T.
Meyntjens O.
Moens G.
Moors C.
Olivier M.
Ottenbourgh Y.
Panneels-Van Baelen M.
Pede J.
Peeters R.
Pepermans J.
Peuskens V.
Pillaert J.P.
Piot F.
Ramaekers J.
Sauwens J.
Schellens A.
Schiltz H.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Smet M. (Mevr.)
Smitt C. (Mevr.)
Sprockeels G.
Steverlynck A.
Steyaert R. (Mevr.)
Swaelen F.
Swinnen R.
Taelman W.
Tant P.
Temmerman G.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Uyttendaele R.
Valkeniers J.
Vandebosch E.

Volgens de heer J. Van Elewyck, SP-fractievoorzitter, kwam tot hiertoe niets terecht van het „integraal gebruik maken van de bevoegdheden en de werkingsmidelen die door de wetten op de staatsvorming van 1980 aan onze Gemeenschap werden toegewezen ”

Van den Brande L.
Vandenbroucke F.
Vanderheyden V.
Vandermarliere J.
Van Der Niepen P.
Van Durme W.
Van Eetvelt V.
Van Elewyck J.
Vangronsveld A.
Vanhaverbeke A.
Van Hecke J.
Vanhorenbeek L.
Van houtte M.
Vankeirsbilck E.
Vannieuwenhuyze R. .
Van Ooteghem O.
Van Parys T.
Van Puymbroeck M (Mevr.)
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Van Steenkiste F.
Van Steenkiste R.
Vanvelthoven L.
Van Wambeke H.
Verberckmoes F.
Verhaegen G.
Verheyden J.
Vogels M. (Mevr.)
Waltniel L.
Windels R.

Dientengenvolge neemt de Raad het

voorstel van resolutie aan. Deze zal aan de Eerste Minister worden overgezonden.

INTERPELLATIES (R.v.O. art. 72) (Vortzetting)

Interpellatie van de heer J. Van Elewyck tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over de algemene politiek van de Vlaamse Executieve

De Voorzitter : Wij hervatten hier opnieuw het debat inzake de algemene politiek van de Executieve en de interpellatie van de heer Van Elewyck tot de heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over deze problematiek.

De heer Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, bij het

Verhaegen

begin van dit nieuwe werkjaar heeft de heer Van Elewyck, wat een traditie is bij de oppositie, concrete vragen gesteld aan de Executieve en zijn ongenoegen geuit over bepaalde elementen. Om de balans wat in evenwicht te brengen, wat u van mij verwacht, wens ik enkele zeer positieve realisaties te belichten van de Executieve de jongste twee jaar.

Ik onderstreep, zoals daarnet de heer Van Elewyck heeft gedaan en dit in tegenstelling tot wat in bepaalde berichten werd beweerd, dat de Executieve normaal haar werking voortzet met de volledige bevoegdheid die de hare is.

Ik vestig de aandacht van de collega's op enkele bijzonder interessante cijfers. In haar Regeringsverklaring heeft de Executieve er de klemtoon op gelegd dat haar aandacht vooral gaat naar de investeringen in het Vlaamse Gewest en naar de verhoging van de tewerkstelling. De cijfers voor deze twee aandachtspunten kunnen niet over het hoofd worden gezien. Voor 1986, de laatste cijfers die betrekking hebben op een compleet jaar, zijn de gesubsidieerde investeringen opgelopen tot de nooit gekende hoogte van 126 miljard frank. Ik beweer niet dat dit uitsluitend het resultaat is van de werking van de Executieve. Investeringen hangen ook af van de economische situatie en van de vermindering van de intrestvoet. Belangrijk is echter dat deze Executieve en ook de vorige geprobeerd hebben een nieuw klimaat te scheppen van vernieuwing, initiatieven en innovaties en dat ze daar zeer goed in geslaagd zijn.

Inzake de tewerkstelling geef ik slechts twee cijfers die duidelijk aantonen dat wij in het Vlaamse Gewest opnieuw het tewerkstellingspeil hebben bereikt van een vorige periode. Van 1973 tot 1984 werden er 56.806 nieuwe arbeidsplaatsen gecreëerd, wat een stijging betekent van 3,8 procent. Merkwaardiger is dat wij in de periode van 1984 tot 1986 66.000 nieuwe arbeidsplaatsen tot stand hebben zien komen in ons Gewest.

Ik vind dat men ook de cijfers kan

doen spreken. Dit zijn twee concrete realisaties.

Ik meen dat deze Executieve, aansluitend bij wat de nationale Regering op touw heeft gezet, belangrijke initiatieven heeft genomen in Limburg, de Kempen en West-Vlaanderen.

Daarenboven wil ik uw aandacht vragen voor het welzijnsbeleid. De studie van mevrouw Steyaert met betrekking tot een onderzoek naar de nieuwe behoeften vind ik merkwaardig, vooral wat de welzijnssector betreft. Die nieuwe behoeften zijn vooral binnen onze bevoegdheden aan het evolueren. In de welzijnssector is er vooral de groeiende behoefte wat de ouder wordende bevolking betreft. Er zijn prioriteiten nodig voor de begeleiding van de bejaardenzorg en in de begroting voor 1987 werden deze accenten reeds gelegd. Er zijn bijzondere kredieten voorzien voor rusthuizen en bejaardenflats, maar ook voor dagcentra, alarmsystemen, om mensen zolang mogelijk thuis te laten blijven mits de nodige hulpmiddelen ter beschikking te stellen. Men kan dus niet zeggen dat op dit vlak niet innoverend werd opgetreden. Ik ga niet alle sectoren opnoemen, maar er is vooral aandacht besteed aan het ziekenhuisbeleid, de gezondheidszorg, het meer naar voren schuiven van de curatieve en preventieve begeleiding van de bejaardenzorg en het leefmilieu. Ik moge erop wijzen dat het decreet op de heffingen in het kader van het afvaldecreet voor de eerste maal een wettelijke basis heeft gelegd voor een preventief milieubeleid. Ook dat werd tijdens de laatste twee jaren gerealiseerd.

De heer J. Van Elewyck : Als het maar ingevoerd wordt !

De heer G. Verhaegen : Er werden ook 120 containerparken aangelegd. Er is het huisvestingsbeleid, de rentevoet van de leningen voor grote gezinnen, het kabeldecreet waar wij lang hebben aan gewerkt en waaraan ongetwijfeld merkelijke verbeteringen aan de tekst zijn aangebracht. Er werden inderdaad belangrijke ideologische opmerkingen gemaakt waar-

voor wij geprobeerd hebben een oplossing te vinden.

Wij hebben in deze Vlaamse Raad — en dat lag moeilijk in alle fracties — unaniem het investeringsfonds gestemd. Ik ben mij er zeer goed van bewust dat het bedrag dat voor dit mini-investeringsfonds dit jaar werd ingeschreven, minimaal is, maar wij hebben in elk geval een begin van uitvoering van dit belangrijk initiatief tot stand gebracht.

Toch wil ik nog mijn bezorgdheid uitspreken in verband met de financiële wetmatigheid van nieuwe behoeften, die zich sterker zal doen voelen binnen de bevoegdheden binnen de Vlaamse Gemeenschap dan binnen de bevoegdheden van de nationale Regering. Waarom ? **Vormingselementen** verschuiven niet zozeer naar het klassiek onderwijs maar naar de bestendige vorming tijdens de hele loopbaan. Welnu, dat ligt niet binnen de bevoegdheid van de nationale Regering, maar duidelijk binnen de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap. In de toekomst zullen wij dus meer financiële middelen automatisch zien toevloeien naar deze nieuwe initiatieven dan, naar wat wij tot nu toe genoemd hebben „het klassiek onderwijs”.

Tweede belangrijke factor : het is duidelijk dat, wanneer wij een dynamisch Vlaams Gewest willen, wij — en dit is een open vraag aan de Executieve — bij de komende herziening van de financiering zullen moeten streven naar ruimere middelen voor het wetenschappelijk onderzoek in Vlaanderen.

Ook in de culturele sector beschikken wij, ondanks een bestendige groei, over onvoldoende financiële middelen om vernieuwend te kunnen werken.

Ik ben het ermee eens dat de Executieve belangrijke positieve zaken heeft verwezenlijkt. Wij hebben inderdaad geprobeerd de begroting sluitend te maken, maar daardoor hebben we de investeringen zien dalen.

Wij staan echter voor een nieuwe uitdaging. Het feit van onvoldoende fi-

Verhaegen

nanciële middelen voor een aantal sectoren moet het voorwerp uitmaken van nieuwe besprekingen. Ik hoop dat wij daarin zullen slagen.

Toch wil ik de collega's die lid zijn van deze Executieve alvast feliciteren voor wat zij op twee jaar hebben kunnen realiseren.

De Voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, enigszins afwijkend van het nogal stereotiepe rollenpatroon dat collega Van Elewycck hier heeft aangenomen door, als woordvoerder van de oppositie, oppositie te voeren om de oppositie, wens ik een genuanceerd betoog te houden.

Het algemeen beleid van de Executieve evaluerend, wil ik genuanceerd zeggen wat, naar ons gevoelen, goed en minder goed is of nog zou kunnen worden verbeterd.

Een eerste punt betreft het budgettair beleid. Het is duidelijk dat de Vlaamse Regering op dat punt uitstekende punten heeft gescoord en bijzonder veel succes heeft behaald vooral als men zich de uitspraken herinnert van de heer Schiltz die ter gelegenheid van de bespreking van de begroting 1986 heeft voorspeld dat de Executieve een begrotingstekort zou vertonen van 12 miljard frank. Welnu, de uitvoering van de begroting 1987 en de opstelling van de nieuwe begroting 1988 leren ons dat de Vlaamse Executieve opnieuw een orthodox begrotingsbeleid voert, niet alleen op het vlak van de timing maar ook op dat van de procedure. Er is inderdaad een afbouw gebeurd van de fondsen, van de prefinancieringen. In dat verband herhaal ik wat ik vorig jaar heb gezegd, namelijk dat de enige manier om het probleem van de prefinancieringen af te bouwen, bestaat in het terugdringen van de investeringen. Er moet worden toegegeven dat, wat de begroting 1988 betreft, de investeringen op hetzelfde peil zijn gebleven als in 1986 aangezien zij in 1987 met tien procent waren verhoogd.

Tevens mag worden gesteld dat inzake de fondsen, waarvan de controle voor de leden van de Vlaamse Raad bijzonder moeilijk is, een duidelijke verbetering waarneembaar is.

Betreffende de andere aspecten van het beleid is het zo dat wij het beleid steeds hebben beoordeeld in het licht van onze autonomie. Wij hebben ons steeds de vraag gesteld hoe wij vlugger kunnen inspelen op de maatschappelijke evoluties in Vlaanderen, wetende dat onze overheid te kampen heeft met een tekort aan middelen. Wij zitten in een saneringsperiode. De sanering die op nationaal vlak gebeurt laat zich ook gevoelen voor de Gewesten en Gemeenschappen. Een Vlaams beleid kan slechts snel inspelen op de maatschappelijke evolutie via een decentralisatie naar de basis en door een sterke samenwerking met de privé-sector. Diverse departementen hebben dit zo begrepen. Ik denk onder meer aan het Departement van Cultuur waar Minister Dewael de trend ingezet onder de vorige Regering door de heer Karel Poma, heeft verdergezet. Minister Dewael heeft het sponsorshipssysteem verder toegepast en hij heeft sterk ingespeeld op het cultuuraanbod in plaats van uitsluitend de vraag te stimuleren, zoals dat vroeger het geval was. Zulke aanpak lijkt mij van fundamenteel belang met het oog op de toekomst.

De meest belangrijke hervorming van de voorbije twee jaar is uiteraard de liberalisering van het mediabestel op audiovisueel vlak door onder meer de goedkeuring van het kabeldecreet in de Vlaamse Raad. De uitvoeringsbesluiten zijn goedgekeurd. In tegenstelling tot collega Van Elewycck die maniakaal gebruik maakt van allerlei procedures om deze zaak uit te stellen, zijn wij erover verheugd dat de Executieve doelbewust de uitvoeringsbesluiten heeft laten verschijnen. Wij zouden dan ook graag van de Minister die op deze interpellatie zal antwoorden, vernemen wat ons ter zake te wachten staat. Welke gevolgen mogen wij verwachten, getit op de huidige politieke situatie? Wij rekenen erop dat de uitgeverijen zo vlug mogelijk een initiatief zullen nemen. Onzes inziens kan dit. De

uitvoeringsbesluiten moeten worden gepubliceerd, ze moeten worden ingediend bij de Vlaamse Raad, maar de bekrachtiging moet slechts binnen de zes maanden gebeuren. Kan deze procedure gehandhaafd worden, getit op de huidige specifieke politieke situatie.

Wat de verhouding tot de ondergeschikte besturen betreft, verheugen wij ons met collega Verhaegen over het mini-investeringsfonds dat een soort decentralisatie naar de gemeentetoe, verwezenlijkt.

Een aantal zaken stemmen ons minder gelukkig. Zo werd de verzuiling in de welzijnssector niet doorbroken. Collega Verhaegen, u weet dat wij een voorstel van decreet hebben ingediend betreffende de thuisverzorging met zelfstandige verplegers. Dit decreet moest in het najaar aan bod komen. Dat zal nu niet gebeuren, maar wij menen dat de nefaste gevolgen van de verzuiling in de toekomst moeten worden bestreden.

Wat de waterzuivering betreft hadden wij graag gezien dat uitvoering werd gegeven aan het ontwerp van decreet dat de verschillende zuiveringsmaatschappijen wil fusioneren en dit rekening houdend met onze opmerkingen. Wij menen dat ter zake vele problemen kunnen worden opgelost in samenwerking met de privé-sector.

Mijnheer de Voorzitter, de balans van deze Executieve kan zeker en vast positief worden genoemd. Ze lijkt weliswaar op een onvoltooide symfonie : bepaalde goede zaken werden verwezenlijkt, maar er zitten er nog een aantal in de buis die nog op een oplossing wachten. Het verheugt ons ook dat de meerderheidspartijen het eens zijn om het volgende Parlement grondwetgevend te maken. Wij, als PVV, zijn ook vragende partij inzake een nieuw communautair gesprek, onder meer in verband met de problemen van de ontubbing van het dubbel mandaat. Wij zijn ook voorstander van een overheveling van homogene en duidelijke pakketten, ook op het vlak van de fiscale bevoegdheid, zodat de Gemeenschappen en de Gewesten over eigen

Denys

financiële middelen kunnen beschikken.

Wij willen echter niet vervallen in de situatie die tussen 1973 en 1980 heeft bestaan. Wanneer wij de evolutie van de voorbije twintig jaar overschouwen, vallen de volgende drie cycli te onderkennen : een eerste periode, vanaf 1973 tot 1980, waar quasi alle aandacht naar de communautaire problemen ging en de sociaal-economische volledig op de achtergrond werden geschoven ; een tweede periode gaande van 1980 tot 1987, waarin de sociaal-economische problemen volledig voorrang kregen en het communautaire aspect meer op de achtergrond geraakte. Welnu, ik denk dat wij nu naar een derde periode gaan, waarin weliswaar de sociaal-economische problemen nog altijd de eerste prioriteit zullen blijven, maar waar men er niet vanuit zal kunnen om de communautaire problemen, die zich verder ontwikkelen, af te werken en tot nieuwe gesprekken te komen.

Het is in deze geestesgesteldheid dat wij met onze fractie willen meewerken, ons ervan bewust zijnde dat wij op het sociaal-economische vlak onze eigen visie hebben en wij in het Vlaanderen van morgen ook onze eigen accenten willen leggen, duidelijk ermee rekening houdend dat een open verdraagzaamheid voor ons bijzonder belangrijk is. **(Applaus bij de leden van de CVP)**

De heer J. Van Elewycck : Mijnheer Denys, bij uw eigen fractie schijnt u helemaal geen succes te hebben. Inderdaad, zij laten u helemaal alleen.

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, de interpellatie van de heer Van Elewycck had eigenlijk moeten plaatsvinden bij de bespreking van onze begroting. Daar zou zij op haar plaats zijn geweest, dit jaar meer dan ooit aangezien onze begroting tijdig werd ingediend en alle documenten waarover de Raad moet stemmen werden neergelegd op 30 september van dit jaar. Bovendien leven wij in

een politieke toestand die aan iedereen wel is bekend. Desalniettemin vind ik het wel nuttig dat de heer Van Elewycck mij heeft geïnterpelleerd. Het geeft mij de gelegenheid om een aantal zaken op punt te stellen. Het is inderdaad nog mogelijk de Vlaamse Executieve te interpelleren omdat zij een autonoom bestaan heeft. Het feit dat de nationale Regering is gevallen, heeft geen enkele invloed op de werking van de Vlaamse Executieve. Hetzelfde geldt voor de Vlaamse Raad. Inderdaad, de Vlaamse Raad vergadert vandaag in normale omstandigheden, iets wat het nationaal Parlement niet zou kunnen.

Ik moet wel de heer Van Elewycck corrigeren wanneer hij zegt dat de Raad, in de hypothese van verkiezingen op 13 december, tot 12 december kan zetelen. Wanneer het Parlement is ontbonden, geldt dit uiteraard ook voor de Vlaamse Raad. Evenwel kan de Vlaamse Executieve normaal besturen met de volheid van bevoegdheid tot de dag dat de nieuwe Vlaamse Raad opnieuw zal bijeenkomen. Wanneer ik de hypothese van verkiezingen op 13 december aanhoud, kan de Vlaamse Raad op zijn vroegst bijeenkomen op 26 januari 1988, datum waarop de Executieve haar ontslag zal indienen bij de Raad, enige instantie bij wie zij ontslag kan indienen aangezien zij van de Vlaamse Raad zelf haar mandaat heeft gekregen.

De heer J. Van Elewycck : Mijnheer de Voorzitter, mag ik even onderbreken. Ik wens even de aandacht te vestigen op een punt dat geen tegenstelling meerderheid-oppositie is, maar een algemeen probleem. Er is geen enkele moeilijkheid wanneer u spreekt over de bevoegdheden van de Executieve. Ik ga ervan uit dat zij daarvan in een periode waar zij geen tegenspeler in de Raad heeft, met omzichtigheid en tact gebruik zal maken.

Ik heb echter wel een probleem wanneer u zegt dat de ontbinding van het Parlement de ontbinding van de Vlaamse Raad met zich brengt. Dat staat in geen enkele wettekst. Bij de vorige parlementsverkiezingen heeft

zich daarover niet alleen een groot debat ontsponnen maar werden er ook belangrijke nota's gemaakt onder meer, dacht ik althans, door de studiedienst van onze eigen Vlaamse Raad. Uit niets blijkt dat de ontbinding van de Kamer en van de Senaat de ontbinding van de Vlaamse Raad met zich brengt. Dat staat noch in de Grondwet noch in de bijzondere wet. U zegt dat hier maar ik meende dat u dit niet toekwam. Ik dacht dat de beslissing of na de ontbinding van de Kamer en van de Senaat de Vlaamse Raad al dan niet bijeen kan komen door de Voorzitter en door het Bureau van de Raad moet worden genomen en door niemand anders.

Ik wenste dit via deze onderbreking naar voren te brengen omdat dit geen betrekking heeft op het voorwerp van mijn interpellatie met name de algemene politiek van de Vlaamse Executieve. Indien ik het echter zonder meer had laten gaan dan zou men nadien zeggen dat iedereen met de door u ontwikkelde stelling, die ik niet correct achtte, had ingestemd.

Minister G. Geens : U hebt gelijk. De werking van de Vlaamse Raad is hier niet ter sprake maar wel die van de Executieve. Wat de Executieve betreft zeg ik u dat de huidige Executieve tot en met de bijeenroeping van de nieuwe Vlaamse Raad de volheid van haar bevoegdheid uitoefent.

De heer J. Van Elewycck : Ik heb net hetzelfde gezegd.

Minister G. Geens : Wij gaan dus akkoord. Bijgevolg zullen wij nog gedurende minimum meer dan drie maanden deze bevoegdheden ook autonoom uitoefenen.

De heer J. Van Elewycck : Meer dan drie maanden ? Vierenvijftig dagen als alles plaatsvindt zoals het werd gesteld.

Minister G. Geens : Deze Executieve zal haar ontslag aanbieden aan de Vlaamse Raad, van wie ze trouwens het regeermandaat heeft gekregen bij de eerste vergadering van de nieuwe Vlaamse Raad. In de hypothese van verkiezingen op 13 december 1987 is de vroegste datum waarop de vernieuwde Raad kan bijeenkomen 26 januari 1988. Als ik daarvan uitga,

G. Geens

dit is onomstotelijk, dan is de huidige Executieve nog meer dan drie maanden met haar eigen autonome bevoegdheden belast en kan ze die dus in alle volheid uitoefenen.

De heer J. Van Elewyck : Ik heb u gevraagd, als u geen tegenspeler hebt in de Raad, dit met omzichtigheid en tact te doen en geen beslissingen te nemen die naderhand aanleiding kunnen geven tot belangrijke **betwistingen**. Immers, zonder tegenspeler vanuit de Raad zou dat hoogst **onwelveglijk** zijn.

Minister G. Geens : De interpretatie die wij daaraan vroeger hebben gegeven was dat wij vanaf het ogenblik dat de Kamers ontbonden zijn en de Vlaamse Raad de facto niet meer kan vergaderen, wij dit met de nodige omzichtigheid doen. Wij willen daaraan niet onmiddellijk conclusies hechten qua termijnen en gaan gewoon door met het uitoefenen van onze bevoegdheden. Ik wilde dit even rechtzetten om aan te tonen dat het toch zin heeft deze interpellatie te ontwikkelen.

Als eerste punt zei u dat de Executieve te weinig bevoegdheden heeft. Ik zie niet in hoe u de huidige Executieve een verwijt kan maken. De bevoegdheden die ons krachtens de wetten werden toegekend hebben wij duidelijk ten volle uitgeoefend. Zowel de heer Verhaegen als de heer Denys hebben hier een lijst opgesomd van realisaties en politieke resultaten die door de huidige Executieve samen met de Raad werden waargemaakt en ik ben hen daarvoor dankbaar. Het ontslaat mij van de verplichtingen om deze opsomming zelf te maken. Ik wil echter even relativeren wat u zegt omtrent onze begroting. Ik weet dat het om geen belangrijk bedrag gaat, alhoewel 93 miljard frank toch geen peulschil is. Er kan daarmee heel wat worden gerealiseerd. Deze begroting bewijst trouwens dat wat wij hebben gedaan niet onaanzienlijk is. Trek trouwens de vergelijking door met het Europese Parlement. De Europese begroting per hoofd van bevolking van het Verenigd Europa is minder belangrijk

dan de Vlaamse begroting per hoofd van de Vlamingen.

Ik kan ook een andere stelling verdedigen, met name dat men ook politiek kan voeren zonder veel geld. Dat is trouwens wat wij hebben gedaan. U behoort tot een filosofische familie die ervan uitgaat dat iets pas goed is wanneer het door de Staat of de collectiviteit wordt gedaan. Ik ga ervan uit dat de mensen zelf ook iets kunnen verwezenlijken en dat veel kan worden gerealiseerd wanneer men beroep doet op de creativiteit van de mensen, wanneer men het vrij initiatief laat spelen en wanneer de overheid haar rol werkelijk opvat, rol die erin bestaat die creativiteit en dat initiatief te ondersteunen. Dat betreft evenwel een ander debat.

De heer J. Van Elewyck : Dat is de vrijheid van de vos in het kippenhok. Ik heb trouwens geciteerd uit het bekend collectivistische dagblad *Gazet van Antwerpen*.

Minister G. Geens : Ik ga niets citeren maar eerder mijn eigen stellingen ontwikkelen. Ik wil alleen duidelijk maken dat men ook daarbuiten een aantal zaken kan realiseren. Van de andere kant bestaat nu de mogelijkheid — het verheugt mij dat de Vlaamse Raad zich daarover deze namiddag unaniem heeft uitgesproken — om de Grondwetsherziening door te voeren. Dit was trouwens vervat in de opdracht die de formateur heeft gekregen. De Voorzitter van de Raad heeft er bij de aanvang van de vergadering eveneens aan herinnerd dat wij nu aan het hele bouwwerk dat wij hebben opgezet met een eigen Parlement, administratie en uitvoerende macht, aanzienlijk meer inhoud moeten kunnen geven en al wat door de Gemeenschappen en Gewesten op een betere manier kan worden gerealiseerd, ook institutioneel aan hen moeten overdragen. Uw verwijt inzake immobilisme kan ik punt per punt weerleggen. Ik zal trouwens bij wijze van voorbeeld een paar punten specifiek behandelen.

De TGV : er is een beslissing genomen door de nationale Regering waardoor de Minister van Verkeerswezen een onderhandelingsmandaat krijgt. Dat wil niet zeggen dat er een

beslissing is genomen. In een document uitgaande van de Ministerraad dat een tiental dagen geleden werd rondgedeeld staat uitdrukkelijk dat de Executieven worden betrokken wat hun bevoegdheid betreft. Ze gaat verder dan het tracé. Het impliceert eveneens eventueel of al dan niet aan de gewestplannen iets moet worden gewijzigd ; het impliceert eveneens dat wij van bij de aanvang werden betrokken, ook wat de principiële beslissing betreft. Dit is verworven. In verband met een eventuele aanleg werd ook uitdrukkelijk bepaald dat in geurbaniseerde zones niet in de eigen bedding een snelspoortrein mag worden gepland.

Wij gaan ervan uit — het is het standpunt dat wij zullen verdedigen wanneer wij aan het overleg deelnemen met het oog op internationale onderhandelingen en met het oog op de besluitvorming — dat in Vlaanderen de TGV altijd in geurbaniseerde zones moet rijden en dat bijgevolg een eigen bedding is uitgesloten. Dit standpunt is, meen ik, zeer duidelijk. Het is niet waar dat de Regering gewoon voortdoet. Er zal op het Departement van Verkeerswezen op het niveau van de ambtenaren een vergadering plaatshebben om het dossier te onderzoeken en wij worden daarbij betrokken.

Hoe hebben wij de Vlaamse Raad behandeld ? Ik meen dat wij dat correct hebben gedaan. De documenten waarover een stemming door de Vlaamse Raad is vereist, werden ingediend op 30 september, dus op de normale datum. Wij hebben inderdaad tegenover de Vlaamse Raad de eerbied opgebracht niets mede te delen aan de pers alvorens de stukken waren ingediend hier bij de Vlaamse Raad. Trouwens, ik wijs erop dat heel de bespreking over de begroting op een perfecte manier is verlopen. Er werden daaromtrent geen mededelingen gedaan aan de pers of aan de bevolking, vooraleer wij de beslissing hadden genomen, vooraleer het Vlaamse Parlement in het bezit was van de stukken.

U hebt ook gezegd dat wij de Raad van State onvoldoende respecteren, ook dit is onjuist. De adviezen wor-

G. Geens

den door ons niet opgevolgd al naargelang het ons uitkomt. In dit geval werd de Raad van State wel geraadpleegd, maar heeft men ervan afgezien advies uit te brengen omdat volgens de Raad de procedures in de Mediaraad niet waren gerespecteerd. Wij hebben de uitvoeringsbesluiten voorgelegd aan de Raad van State, althans het decreet dat deze uitvoeringsbesluiten mocht bekrachtigen. In alle opzichten werden de procedures volledig gerespecteerd.

U hebt ook gesproken over het Sint-Katharina-akkoord. Ik heb reeds herhaaldelijk gezegd dat het grootste deel daarvan werd uitgevoerd : de hele hypotheek van de sociale huisvesting is weggewerkt, eigen Vlaamse instellingen bestaan, een Vlaamse Huisvestingsmaatschappij werd opgericht, een Vlaamse Landmaatschappij, over enkele dagen komt er een concertatiecommissie, Kind en Gezin is operationeel, de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening bestaat en is operationeel, het Fonds voor de Ziekenhuizen in Vlaanderen bestaat. Nog enkele andere instellingen worden operationeel op 1 januari van volgend jaar. Het enige wat niet is uitgevoerd, is de overdracht van de bevoegdheid voor het Studiecentrum voor Kernenergie te Mol naar de Vlaamse Gemeenschap. Dit is in de eerste plaats te wijten aan het feit dat de nationale Regering in deze instelling eerst een rationaliseringsprogramma moet uitvoeren.

Wij moeten nog onderhandelen over de lasten van het verleden, maar ingevolge de politieke omstandigheden kunnen wij daaromtrent op het ogenblik geen stappen doen. Mijnheer Van Elewyck, het is nogal gemakkelijk te verwijzen naar een opera. Ik heb er nog altijd spijt van dat ik geen operazanger ben geworden.

De heer J. Van Elewyck : U is niet de enige die er spijt van heeft dat u geen operazanger is.

Minister G. Geens : Op die manier had ik in een droomwereld kunnen verzeilen. U gaat ervan uit dat een droomwereld ook kan worden overgepland op de realiteit. Dat is jam-

mer genoeg niet het geval ; ik sta in de realiteit. Wanneer ik, zoals de twee fractievoorzitters van de meerderheid, de resultaten van het beleid opsom, zitten wij opnieuw in de realiteit. Welnu, deze realiteit is, wat Vlaanderen betreft, mooier dan de droom. **(Applaus bij de meerderheid)**

De Voorzitter : De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, de Voorzitter van de Vlaamse Executieve blijft volhouden dat, wat de begroting voor 1988 betreft, het volstaat dat de documenten waarover moet worden gestemd bij de Raad zijn ingediend opdat alles in orde is. Hij gaat er dus van uit dat noch het verantwoordingsprogramma, noch de vergelijkende tabel van de uitgaven, noch alle andere bijlagen belangrijk zijn.

Minister G. Geens : Dat heb ik niet gezegd.

De heer J. Van Elewyck : Daarin verschilt u van mening met de Voorzitter van de Vlaamse Raad want, samen met het Bureau heeft hij — volgens mij terecht — beslist de stukken pas te laten drukken en ronddelen vanaf het ogenblik dat de bundels volledig zijn. Pas vanaf dat ogenblik kan de bespreking in de Commissie beginnen. Laten wij het er voorgoed over eens zijn dat de **begrotingsdocumenten** maar bestaan vanaf het ogenblik dat ze gedrukt en rondgedeeld zijn en de bespreking in de Commissie kan beginnen. Dat is vandaag nog niet het geval.

Inzake het respect voor de Raad van State heeft u mij in feite gelijk gegeven. Wanneer de Raad van State zegt dat hij geen advies kan uitbrengen omdat u belangrijke vormvereisten hebt nagelaten, dan zegt u dat u een andere mening is toegedaan. Wie zegt dat dit niet selectief handelen is, moet hier maar eens een tekening komen maken.

Wat het zogenaamde Geens-akkoord betreft heb ik u niet gevraagd opnieuw op te sommen welke **overhevelingen** er wél zijn gebeurd, maar ons te zeggen wat er nog niet werd gerea-

liseerd. U zegt dat de bevoegdheid over het SCK niet kon worden overgeheveld naar de Vlaamse Gemeenschap omdat de nationale Regering eerst nog allerlei rationalisatieplannen wilde doorvoeren, net alsof men dat niet had kunnen weten op het ogenblik dat u het Geens-akkoord afsloot. Toen reeds was bekend wat men nu over het SCK weet.

Mijnheer de Voorzitter van de Executieve, in uw antwoord heeft u mij ook gelijk gegeven waar ik verwees naar de rol van Dulcamara in één van de opera's van Donizetti, die u duidelijk op het lijf is geschreven. U heeft hier opnieuw het wondermiddel aangeprezen, maar u weet beter dan de meesten hier aanwezig — dat het door u aangeprezen wondermiddel een mengeling is van goedkope wijn met goedkope stroop en dat u, op de wijze waarop u het verpakt, probeert de Raad en de Gemeenschap in slaap te wiegen en een droomwereld te voorspellen. Ik ben het op één punt volledig met u eens, mijnheer de Voorzitter van de Executieve. Ik begrijp dat u er spijt over heeft dat u geen operazanger is geworden. Wij betreuren dat ook. **(Gelach)**

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van mevrouw M. Vogels tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu, en de heer P. Deprez, Gemeenschapsminister van Externe Betrekkingen, over het ruimen van zwaar vervuilde waterlopen en de daarmee gepaard gaande financieerings- en opslagproblemen

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van mevrouw Vogels tot de heer Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu, en de heer Deprez, Gemeenschapsminister van Externe Betrekkingen, over het ruimen van zwaar vervuilde waterlopen en de daarmee gepaard gaande financierings- en opslagproblemen.

Voorzitter

Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw M. Vogels (op de tribune) :

Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, in volle vakantie, in de loop van de maand augustus werd bekend dat de meest verontreinigde rivier van het Vlaamse land dan toch zou worden gereinigd. Nog tijdens de bespreking van de begroting van de Ministers van Externe Betrekkingen vorig jaar werd vanuit diverse hoeken aangedrongen op het dringend ruimen van de rivier de Laak gezien het steeds dreigender overstromingsgevaar.

Tijdens dezelfde besprekingen wees de Minister er reeds op dat alleen al de ruiming van de Laak zijn totale budget zou kosten. Immers de vroeger geldende regel, zoals bepaald in de wet van 28 december 1967, namelijk dat de omwonenden bereid moeten zijn om het opgedolven slib op de aangelanden te laten storten geldt niet wanneer dit slib giftig is of zwaar vervuild. Dan moet het worden afgevoerd door de betrokken overheid, dus door u, mijnheer de Minister.

De Laak vandaag ruimen betekent 25 000 m³ zwaar giftig slib bovenhalen. In 1979 onderzocht het Instituut voor Hygiëne en Epidemiologie het Laak-slib. De resultaten spraken toen reeds voor zichzelf. Zowel de gehalten aan cadmium, kwik als arseen waren voorbij Tessenderlo-Chemie aanzienlijk gestegen en bereikten het kritische punt.

In maart 1985 werden in een rapport over „het slibonderzoek : bekken Grote Nete” vergelijkbare resultaten gepubliceerd. Ook daaruit bleek een aanzienlijke stijging van het cadmium-, het kwik- en het arseengehalte.

Uit deze onderzoeken blijkt dat het Laak-slib sterk verontreinigd is met stoffen die op de EEG-zwarte lijst staan. De verontreiniging door arsenicum is werkelijk dramatisch en maakt dat het slib beschouwd dient te worden als giftig afval.

Immers, het KB van 9 februari 1976 houdende algemeen reglement op

het giftig afval bepaalt wanneer van giftig afval kan gesproken worden. Hieronder valt het afval dat per kg droge stof (DS) bevat, hetzij :

- meer dan 500 mg arseen (As) ;
- meer dan 100 mg kwik (Hg) ;
- meer dan 500 mg cadmium (Cd) ;
- meer dan 1000 mg organo-halogenverbindingen.

Daarenboven mag niet vergeten worden dat het slib ook gecontamineerd is met radioactieve neerslag en verder met zouten, lood, chroom en organo-halogenverbindingen.

Het slib in de Laak hoort volgens de geldende wetgeving dan ook duidelijk thuis op een klasse-1-stort.

Onze verbazing was dan ook erg groot toen wij via de pers vernamen dat men het Laak-slib zou storten op vijf tijdelijke opslagplaatsen. Naar verluidt zouden twee van die vijf stortplaatsen gelegen zijn op het grondgebied van Tessenderlo. De overige drie in Laakdal. Een van de uitgekozen plaatsen in Tessenderlo is volgens het gewestplan Hasselt-Genk natuurgebied, vooral het waterrijk gebied te Schoot, waar 10.000 m³ slib zou gestort worden.

Mijn eerste vraag luidt dan ook duidelijk hoe u het met uw eigen wetgeving betreffende beheer en verwerking van afvalstoffen in overeenstemming brengt ? Immers, wat u hier doet is niets meer of niets minder dan sluikstorten. Dit alles, mijnheer de Minister, is des te erger omdat u ondanks het feit dat u uw eigen wetgeving met de voeten treedt, opnieuw enorme risico's neemt ten aanzien van grondwaterverontreiniging en bodempollutie. Er is op dit ogenblik geen enkele oplossing voor de vervuiling van de Laak zelf, immers de vervuiliingsbron zelf is niet weggevoerd.

Het giftig afval is het gevolg van bezinking en afzetting van polluerende bestanddelen uit de afvalwaterstroom van Tessenderlo Chemie. Het is opvallend hoe de gehalten aan de bestudeerde zware materialen (Hg, As, Cd) stijgen onmiddellijk na het eerste lozingspunt van Tessenderlo Chemie. Ook uit de analyses van het afvalwater zelf blijkt overduidelijk dat Tessenderlo Chemie de

voortbrenger is van de té hoge gehalten aan zware metalen. Bovendien wezen reeds heel wat rapporten op het gevaar van ruimen voor het grondwater.

In het eindrapport in 1984 van de werkgroep „Grondwaterverontreiniging in de streek van Laak” wordt ondermeer geconcludeerd : „Tenslotte, blijkt . . . dat de doorlatendheid van de bodem van de Grote Laak bepaald wordt door het erin afgezette slib. Het plastische gipsslib beperkt de doorlatendheid en behoedt op die manier gedeeltelijk de grondwateraafvoer voor verdere verontreiniging . . . ”

Het waterwinningsgebied te Tessenderlo is nu al buiten werking gesteld wegens een té hoog gehalte aan chloriden. Welnu, TC heeft tot op heden niets aan het chloridenprobleem veranderd. Meer nog, ze wil de in de lozingsvergunning opgelegde norm van 500 mg/l optrekken naar 40.000 mg/l. De Ra226-verontreiniging is en blijft ook nu nog zeer ernstig.

Kan de heer Minister mij dan ook antwoorden op volgende vragen.

1. Op grond van welke motieven werd beslist het Laak-slib op voorlopige storten te deponeren ? Wat betekent „voorlopig” ?
2. Welke oplossing wordt naar de toekomst toe uitgewerkt ?
3. De Laak is geen alleenstaand probleem, ook de Antwerpse „Schijn” is zwaar dichtgeslibt met giftig afval en moet dringend geruimd worden. Steeds meer blijkt dat geruimd slib niet meer op de oevers kan worden gestort, maar moet worden afgevoerd naar industriële storten. Het probleem van de zwaar vervuilde onderbodem van onze rivieren lijkt één van de grote milieuproblemen van de komende jaren te worden, een probleem dat niet meer financieel te dragen is door de Gemeenschap en dat prangender dan ooit de vraag stelt naar de uitvoering van het algemeen erkende principe de vervuiler betaalt. Hoe gaat u dit principe concreet realiseren ? In het geval van de Laak is nochtans duidelijk wie de vervuiler is. Zal de vervuiler mee betalen ?

Vogels

4. Werden onderzoeken gedaan naar de verhoogde doorlaatbaarheid door het ruimen van de Laak en wat zullen de invloeden zijn op het grondwater en de omliggende waterwinningsgebieden ?

5. Is er een plan opgemaakt om de vervuiling van de Laak naar de toekomst toe tegen te gaan ? Zo niet, zit men immers binnen de vijf jaar met hetzelfde probleem. (**Applaus bij de VU en AGALEV**)

De Voorzitter : Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw T. Merckx : Mijnheer de Voorzitter, gevolgd door uw oproep in uw openingsrede om de toevloed van interpellaties in te dijken en om ons tot het essentiële te beperken, wil ik mijn uiteenzetting kort houden.

Mevrouw Vogels heeft al heel wat vragen gesteld. Ik wil er echter nog enkele aan toe voegen.

Het ruimen van vervuilde waterlopen wordt zowel een financieel probleem als een probleem wat betreft de *stockage* zelf van het slib. Er is de wet op de onbevaarbare waterlopen die duidelijk omschrijft wie de kosten ter zake moet dragen al naargelang het gaat om waterlopen van eerste, tweede of derde categorie. Volgens deze wet kan er ook een verhaalsrecht worden uitgeoefend voor de meerkosten die het ruimen van de vervuilde rivieren met zich brengt. In dat verband wil ik enkele vragen stellen. Werd er reeds gebruik gemaakt van dat verhaalsrecht en zal dit in het geval van De Laak gebeuren ? Kent u, Minister Deprez, de gebruikers van al de onbevaarbare waterlopen ? Want, wil u gebruik maken van dit verhaalsrecht dan is het essentieel dat u weet wie van deze onbevaarbare waterlopen gebruik maakt, met andere woorden, wie er in loost. Weet u wat deze gebruikers precies in die waterlopen lozen ? Hoe wordt u hiervan op de hoogte gehouden ? Heeft u de lijst van de lozingsvergunningen in uw bezit ? Worden uw diensten betrokken bij het verlenen van lozingsvergunningen ? Minister Lens-

sens is bevoegd om deze vergunningen af te leveren. Het zijn echter uw diensten, Minister Deprez, die deze vervuilde waterlopen moeten ruimen. De aannemers die worden aangeduid moeten in deze rivieren werken. Ik wil hier dan nog niet spreken over de hele problematiek omtrent het in stand houden van deze waterlopen. Hebt u inspraak, mijnheer de Minister, bij het verlenen van deze vergunningen, niet alleen omtrent de hoeveelheid die zal worden geloosd, ik vermoed dat dit van belang is voor de opvangstructuur die daarvoor nodig is, maar evenzeer over wat er zal worden geloosd in de onbevaarbare waterlopen.

Ik hoop dat wij, wat het probleem van de vervuilde waterlopen betreft, niet een weg opgaan waarbij een onomkeerbare situatie ontstaat. Ik hoop dat u met de instrumenten die u ter beschikking staan, in de toekomst de nodige oplossingen kan voorstellen.

De Voorzitter : Minister Deprez heeft het woord.

Minister P. Deprez (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, het ruimen van bevuilde rivieren is in dit land inderdaad een probleem. In deze problematiek neemt de Laak als onbevaarbare waterloop van eerste categorie een speciale plaats in.

Vanuit mijn bevoegdheid op basis van de wet op de onbevaarbare waterlopen, die dateert van december 1967, heb ik de taak de onbevaarbare waterlopen van eerste categorie tijdig te ruimen zodanig dat wateroverlast kan worden vermeden. Wat de Laak betreft moet ik stellen dat daar zeker wordt op aangedrongen vanuit alle hoeken en collega Vogels heeft dat trouwens onderstreept. Het gemeentebestuur heeft ter zake eisen en vragen gesteld.

Ik moet u mededelen dat wij reeds werden gedagvaard omwille van schade die werd veroorzaakt ten gevolge van de overvloedige overstromingen.

Er moet evenwel ook rekening worden gehouden met het decreet van

1983 in verband met de schadelijke ruimingsspecie die moet worden afgevoerd. Het is normaal zo dat de specie kan worden gespreid op de oevers, vijf meter breed langs de onbevaarbare waterloop tenzij, ingevolge het decreet van 1983, het schadelijke ruimingsspecie zou zijn want dan moet deze worden afgevoerd.

Geachte collega's, wij hebben geen precieze aanduiding over de aard van de specie, in welke mate die al dan niet giftig zou zijn en op welke plaatsen, maar laat ons aannemen dat deze ruimingsspecie als schadelijk moet worden bestempeld. Daarom hebben wij beslist niet tot de gewone werkwijze over te gaan. Wij moeten een speciale formule toepassen met name het afvoeren van de ruimingsspecie naar een vijftal stortbekkens. Ik moet u zeggen dat deze keuze werd gemaakt uit zeven varianten die werden vooropgesteld. Het blijkt dat de uiteindelijke gemaakte keuze het best beantwoordt aan de behoeften. Dit betekent dat zij het minst nadelen heeft en het meest voordelen biedt.

Op de vraag van collega Vogels waarom het slib niet naar een eerste klasse stort wordt afgevoerd, moet ik antwoorden dat de samenstelling van de ruimingsspecie niet homogeen is en naargelang de diepte van de ruiming de schadelijkheid van deze specie kan verschillen.

De ruiming geschiedt met een kraan of met een baggerboot. Dit is belangrijk omdat het resultaat daarvan een speciemenngsel is dat veel water bevat en dat de onmiddellijke afvoer zeer duur is gezien de enorme massa waarvan de helft als water mag worden bestempeld. Daarvoor moeten ook wegen worden aangelegd. Het is dus een formule die in de praktijk niet te hanteren is. Daarom werd gekozen voor een tijdelijke stockering zodanig dat het water kan uitloggen en er steekvaste producten overblijven die, indien zou blijken dat deze producten dan nog echt schadelijk zijn, dan op een speciale manier kunnen worden afgevoerd. Naargelang de aard van de specie, naargelang de schadelijkheid van deze specie, kunnen dan ook de meest geschikte stortplaatsen in Vlaanderen worden aan-

P. Deprez

gewend voor de afvoer. Hoe lang duurt dit tijdelijk stockeren? Zo lang tot men in staat is de graad van de eventuele schadelijkheid of eventuele giftigheid te kennen. Dat is het antwoord op uw eerste vraag.

Tweede vraag : hoe reglementair is deze vorm van opslaan? Hoe kan u dat, als overheid, verantwoorden?

Ik verwijs naar de wet op de onbevaarbare waterlopen van 1967. Daarin wordt mij de taak toevertrouwd de waterlopen te onderhouden en te ruimen, deze specie te spreiden over de aangrenzende gronden, ten belope van vijf meter breedte. Het Vlaamse decreet waar ik naar verwees, verplicht mij af te voeren wanneer de ruimingsspecie schadelijk zou zijn. Aldus werd beslist te zoeken naar en te zorgen voor een tijdelijke opslag. Inderdaad, de overstromingen moeten worden voorkomen. Dat is het antwoord op uw tweede vraag.

Welke is kostprijs van deze operatie? In de kostprijs is begrepen : het baggeren van de Grote Laak, het inrichten van tijdelijke stortbekkens, het verwerven van de gronden voor de stortbekkens en het hydraulische storten van de ruimingsprodukten. De kostprijs mag worden geraamd op 55 à 60 miljoen frank.

Wie draagt de kosten hiervan en denkt men het principe „de vervuiler betaalt” toe te passen?

Het Vlaamse Gewest moet de kosten betalen. Artikel 8 van de wet van december 1967 op de onbevaarbare waterlopen, biedt de mogelijkheid om de gebruiker van de waterlopen of de eigenaar van een kunstwerk te laten mede betalen voor de meerkost, die het gevolg is van het gebruik door de gebruiker.

Deze aangelegenheid wordt momenteel onderzocht. Wij hebben navraag gedaan wie de gebruikers zijn van deze onbevaarbare waterlopen. Vervolgens dient te worden nagegaan in welke mate de meerkost van dit soort werk zou kunnen verhaald worden.

Vierde vraag : welke maatregelen

worden overwogen om de vervuiling tegen te gaan?

Deze vraag is meer speciaal tot collega Lenssens gericht. Hij vroeg mij echter in zijn naam te antwoorden.

Op 15 september 1986 werden door de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij twee lozingsvergunningen afgeleverd aan de voornaamste industriële lozers op de Laak.

Op 24 september 1986 werd beroep aangekend bij Minister Lenssens tegen de afgeleverde vergunning. Op initiatief van Minister Lenssens werden gesprekken gevoerd tussen de waterzuiveringsmaatschappij en het betrokken bedrijf. Het gevolg daarvan is dat er een overeenkomst werd bereikt, waardoor het industriële bedrijf een voorzuivering heeft op punt gesteld, die toelaat te voldoen aan de gestelde lozingsnormen. Dit betreft één industriële lozer. Voor de andere lozers in de Laak is men bezig met de lozingsvergunningen voor te bereiden, zodanig dat de toekomstige vervuiling van de Laak zou kunnen worden vermeden.

Op de vraag of rekening werd gehouden met de eventuele invloed van het ruimen op het grondwater, en die eerder tot mij is gericht, antwoord ik „ja” in die zin dat de tijdelijke stortbekkens ondoorlatend worden gemaakt. Er wordt een plastic folie op de grond gelegd zodat niets kan doorsijpelen.

De waterloop zelf wordt niet ondoorlatend gemaakt. Het is helemaal niet bewezen dat de bodem ondoorlatend is. Men gaat ervan uit dat nu niets doordringt uit de rivier.

De indringing van bevuild water bij overstromingen is zo groot dat overstromingen moeten worden voorkomen. De Laak overstroomt geregeld. Dit geeft aanleiding tot ruimingseisen. Als het water schadelijk is, of zelfs giftig, worden de aanpalende gronden nu reeds aangetast. Door overstromingen te vermijden, zou dit in de toekomst niet meer het geval zijn.

Bij de stortbekkens lopen wij niet hetzelfde gevaar aangezien wij de on-

dergrond ondoordringend maken. Indien er in de rivierloop een door-dringbare laag was, zal ze zeer snel door het afzetten van kleine deeltjes opnieuw worden hersteld.

Ik antwoord meteen op de vraag van mevrouw Merckx naar een milieuwetgeving. De uitvoeringsbesluiten van het decreet op de milieuvergunningen zijn bij de Raad van State. Minister Lenssens en ik hebben een akkoord gesloten over de lozingsvergunningen. Aan de Minister, bevoegd voor het beheer van de onbevaarbare waterlopen, wordt adviesrecht verleend. Advies zou worden gevraagd in verband met de kwantiteit en de aard van het water dat in onbevaarbare waterlopen terecht komt. Hiermee zal in het beheer en in de ruimingsproblematiek in de toekomst rekening worden gehouden.

Mevrouw Merckx heeft ook gevraagd of wij de gebruikers van onbevaarbare waterlopen kennen. Ik moet „neen” antwoorden in het algemeen en „ja” voor de Laak. Op de vraag of wij weten wat precies wordt geloosd, heb ik dus onrechtstreeks geantwoord : neen voor het merendeel van lozers met uitzondering van een industriële lozer aangezien er een watervoorzuiveringsstation werd gebouwd.

De lozingsvergunningen zijn in voorbereiding. Als ze voltooid zijn, weten we precies wat er wordt geloosd.

Ik heb al geantwoord op de vraag of de diensten betrokken zijn. We zullen advies kunnen geven zodat we weten wat de aard van de lozingen is en hoeveel er wordt geloosd. Zoals ik zei, zal hiermee bij het beheer van de onbevaarbare waterlopen rekening worden gehouden.

Ik besluit. De Laak is een onbevaarbare waterloop van eerste categorie met zware overstromingsproblemen. Uit alle hoeken wordt gevraagd er iets aan te doen. Op basis van de wet van 1967 en rekening houdend met het decreet van 1983 inzake schadelijke produkten, hebben we dan ook geopteerd voor het deponeren van de ruimingsspecie op speciale uitgekozen plaatsen. Dit alles wordt zodanig geregeld dat er geen enkele beschadi-

P. Deprez

ging mogelijk is aan de ondergrond en dat na een korte termijn, nadat alles is uitgelopen, het slib kan worden afgevoerd indien blijkt dat de materie erg schadelijk is..

De optie die wij menen, veronderstelt dat wij de nodige toelatingen daarvoor krijgen. Ze houdt een kostprijs van 55 à 60 miljoen frank in. Bij een normale werkwijze zouden de kosten voor het ruimen van de zaak beperkt blijven tot 2 à 2,5 miljoen frank doch de specifieke situatie van de Laak brengt mee dat op mijn begroting ongeveer 55 à 58 miljoen frank moeten worden uitbetaald.

Ik hoop dat de interpellanten een volledig antwoord te hebben gegeven. **(Applaus bij de meerderheid)**

De Voorzitter : Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw M. Vogels : Mijnheer de Voorzitter, ik dank de Minister voor zijn uitgebreid antwoord dat mij nochtans niet helemaal voldoet. Ik vind het godgeklagd dat hij beweert niet te weten wat er in het water en in het slib van de Laak zit. Ik zal de Minister een rapport opsturen. Aan de hand daarvan zal hij dan weten met welke stoffen rekening moet worden gehouden. Zijn collega Lenssens zal toch ook over die rapporten beschikken en, mocht dit niet zo zijn, heeft op zijn minst de mogelijkheid om deze studie op te vragen bij het Instituut voor Hygiëne en Epidemiologie, dat toch geen obscuur Greenpeace-onderzoeksbureau is.

De Minister zegt ook niet te weten wie de vervuilers zijn. Bij de Laak is er geen twijfel mogelijk. Ik heb in mijn interpellatie duidelijk aangegevoerd dat de vervuiler Tessenderlo-Chemie is. Men kan bijgevolg de vervuiler doen betalen want hij is bekend.

Mijnheer de Minister, u hebt mij niet geantwoord in verband met de doorlaatbaarheid van de onderbodem van de rivier. Omdat u ruimt en de gipslaag afvoert, wordt die bodem wel doorlaatbaar. Volgens uw redenering zou het vuile water anders op de oe-

vers terechtkomen en dat is ook zo, maar nu komt het in het grondwater en dat in een gebied waar veel aan waterwinning wordt gedaan. U zal dus het grondwater verontreinigen, wat erger is. Wat het storten op de oevers of op tijdelijke opslagplaatsen betreft merk ik op dat plasticfolie niet doeltreffend is, ook al omdat de ratten er gek op zijn en het plastic open waardoor de zaak opnieuw doorlaatbaar wordt. Allicht weet u dit ook niet...

Ik blijf erbij dat op basis van de gegevens waarover ik beschik over de vervuiling van het water en het slib van de Laak, het om niet anders gaat dan om sluikstorten.

Tot slot merk ik op dat uw antwoord een korte termijnantwoord is. U sprak over de Laak maar ik had het ook over de Schijn en ik twijfel er niet aan dat er nog andere onbevaarbare waterlopen zijn waar zich dezelfde of soortgelijke problemen voordoen. Overal tijdelijke opslagplaatsen ? Overal slib deponeren ? Men zal een structurele oplossing moeten vinden voor de toekomst. Het systeem dat u vandaag hebt uitgewerkt in overleg met Minister Lenssens, is voor ons totaal onaanvaardbaar.

De Voorzitter : Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw T. Merckx-Van Goey : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, ik dank de Minister voor zijn uitgebreid antwoord.

Wat concreet het probleem van de Laak betreft, meen ik te kunnen vaststellen dat u op de meeste van mijn vragen heeft geantwoord, mijnheer de Minister. U heeft daar duidelijk plannen en u heeft ook heel wat maatregelen genomen om aan deze situatie daadwerkelijk iets te doen, wat het ook moge kosten. Naar mijn mening neemt u daar zeker uw verantwoordelijkheid op.

Tevens heb ik nota genomen van het begin van oplossing dat ligt in uitvoeringsbesluiten die thans voor advies bij de Raad van State aanhangig zijn. U verwijst daarbij naar de afspraken

die u met uw collega Lenssens heeft gemaakt. Ik hoop dat deze afspraken ook zullen gehonoreerd worden. Ik heb niet duidelijk kunnen uitmaken of die adviesbevoegdheid ook in de tekst zelf van het uitvoeringsbesluit zal voorkomen en als jurist ben ik nogal geneigd mij vooral op de tekst te baseren. Het zou uiteraard de veiligste oplossing zijn en de grootste garantie geven wanneer die adviesbevoegdheid niet alleen in overleg tussen collega's zou worden gehonoreerd, maar evenzeer in de tekst van de uitvoeringsbesluiten zou worden opgenomen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van mevrouw M. Vogels tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu en de heer J. Pede, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke Ordening, over de recente beslissing van de nationale Regering aangaande de TGV

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van mevrouw Vogels tot de heer Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu en de heer Pede, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke Ordening, over de recente beslissing van de nationale Regering aangaande de TGV

Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw M. Vogels (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, over de TGV is al veel gepraat. Ik ga het dossier hier niet opnieuw ten gronde uitrafelen.

Tot een paar uur geleden dacht ik dat iedereen in dit halfroond tegen de TGV was gekant, de ene wat fanatieker dan de andere. Ik zal vooral handelen over de houding van de Vlaamse Executieve in deze kwestie en over de evolutie daarvan tijdens de laatste weken en maanden.

Vogels

Na de individuele verklaringen van de coalitie-partners over de TGV in Vlaanderen die vooral van de zijde van de CVP steeds duidelijk zijn geweest en reeds werden geformuleerd op 23 juni 1986, nam de Vlaamse Executieve op haar beurt op 8 april van dit jaar een standpunt in ten aanzien van de TGV.

Op het eerste gezicht lijkt dit een klaar en duidelijk standpunt. Zo moet de TGV integrerend deel uitmaken van het eigen spoorwegnet. Er komt geen beslissing, zelfs niet principieel, zonder **milieu-effect-rapport** en er dient volle betrokkenheid te zijn bij de ministeriële commissie die het dossier behandelt.

Ondertussen raasde de nationale verkeersminister De Croo rustig voort, van het ene plan naar het andere en het lijkt hoe langer hoe „heter” naarmate we dichter bij het einde van het reces komen. Er circuleren data van 23 en 24 oktober waarop een internationale beslissing zou vallen en begin november zou de nationale Minister-raad beslissen. Minister De Croo

Mevrouw M. Vogels (AGALEV) interpellante over de ruimingsproblematiek van zwaar vervuilde waterlopen, de TGV-beslissing van de nationale Regering en de politiek m. b. t. de herwaarderingsgebieden

maakte trouwens voor de Kabinet-raad een nota, zonder blijkbaar er aan te denken dat er ook nog zoiets is als een Vlaamse Executieve die graag haar zeg daarin zou hebben gehad.

De Voorzitter van de Executieve stuurde een door hemzelf ondertekende brief naar de Eerste Minister met een herhaling van het reeds eerder ingenomen standpunt en drong er nogmaals op aan vertegenwoordigers uit te nodigen die aan de werkzaamheden van het ministercomité ad hoc kunnen deelnemen. Ofwel ging die brief verloren, ofwel is de nationale Regering weinig hoffelijk, maar toen wij op 6 oktober met de Commissie voor Ruimtelijke Ordening vergaderden, was er nog steeds geen antwoord op die brief.

Wij bespreken op dat moment het decreet De Seranno, maar u, mijnheer Pede, houdt de bal af. U wijst constant op het feit dat niets kan beslist worden vermits het juiste tracé nog niet gekend is. Nochtans stelt het standpunt van de Vlaamse Executieve duidelijk dat het **milieu-effectrapport** ruimer moet zijn dan de studie van het voorgestelde tracé. Mijn eerste vraag is dan ook, of u het standpunt van de Executieve onderschrijft met betrekking tot een **milieu-effect-rapport** in de ruime zin ?

Terug naar de chronologie. Nog steeds geen antwoord. Dus u schrijft maar zelf opnieuw op 1 oktober om schriftelijk te melden dat u niet akkoord gaat en u absoluut betrokken wil worden bij de werkzaamheden van het ministercomité ad hoc. U stelt duidelijk dat u niet ziet hoe internationale verbintenissen kunnen worden aangegaan zonder het akkoord van de Executieve. Blijkbaar weer geen antwoord. Hoe langer hoe minder hoffelijk. Ten einde raad schrijft u een derde brief, luidend : „Verwijzend naar persartikels betreffende de beslissing van de minister-raad van 2 oktober inzake de in rand vermelde aangelegenheid, enerzijds en naar het verzoek van de Vlaamse Executieve om uitgenodigd te worden tot de vergadering van het ministercomité ad hoc anderzijds, zoals geformuleerd in mijn brief van 23 sep-

tember en van 1 oktober, verzoek ik u de problematiek van de TGV aan de agenda van de eerstvolgende vergadering van het Overlegcomité Regering-Executieve te willen plaatsen.” Mijn vraag is : „Hebt u nu een antwoord gekregen op de derde brief ?” Heren, dit is toch al te grof. U laat op die manier serieus met uw voeten spelen. Ik vind het ronduit grof dat een nationale Regering, van dezelfde geaardheid en familie als de uwe, het zelfs niet nodig vindt te antwoorden op uw brieven. Ik vraag mij af of het niet dringend nodig is dat wij, als leden van de Vlaamse Raad, voltallig duidelijk maken aan de nationale Regering hoe wij over deze handelwijze denken. De beste manier om dit te doen — en ik sta hier niet alleen — is het goedkeuren van het decreet van De Seranno. Pas dan zal de Vlaamse kiezer de zekerheid hebben dat hij inspraak zal hebben in het al dan niet aanleggen van de TGV.

Wat wij vandaag in de Commissie voor Ruimtelijke Ordening hebben meegemaakt, is zeer merkwaardig. De heer De Seranno kwam daar met veel bravoure — en terecht — opnieuw zijn decreet naar voren schuiven en dit op een moment dat wij, in vergelijking met veertien dagen terug, in een totaal andere toestand verkeren, namelijk een regeringscrisis. De kans is groot dat tussen nu en enkele weken deze Vlaamse Raad zal worden ontbonden. U antwoordt daarop, mijnheer de Minister, dat de Vlaamse Executieve het niet wenselijk acht haar bevoegdheid over te dragen aan deze Raad, maar dat u de Commissie voortdurend op de hoogte zal houden. Hoe gaat u de Commissie op de hoogte houden, mijnheer de Minister, wanneer deze Vlaamse Raad ontbonden is ? Welke garantie hebben wij ter zake om ingelicht te worden ? „De Standaard” van vandaag vermeldt dat, ofschoon het de afspraak is dat over dossiers zoals de TGV en nog andere, tijdens deze nationale regeringscrisis niets zou beslist worden, daar toch de grootste twijfels over bestaan omdat in het verleden is gebleken dat, wanneer crisissen iets te lang aanslepen, men over dergelijke dossiers toch durft beslissen. Welke garantie hebben wij

Vogels

vandaag dat met ons standpunt — en ik denk dat dit een unaniem standpunt is, zowel van de leden van deze Raad als van de Executieve — echt rekening zal worden gehouden. Ik snap er geen jota meer van nu de CVP bekendmaakt dat zij de behandeling van haar decreet opnieuw met veertien dagen uitstelt. Waarop wacht u, mijnheer De Seranno om het aan de kiezers duidelijk te maken dat wij het hier voor het zeggen zullen hebben en niet de nationale Regering ?

De heer J. De Seranno : U moet die vragen richten tot de Minister. Men interpelleert nooit zijn collega's.

Minister J. Pede : Mevrouw, wij leggen ons neer bij de beslissing van de Commissie.

Mevrouw M. Vogels : Wat is de rechtskracht van de Commissie als er geen Vlaamse Raad meer is ?

Ik heb er reeds op gewezen dat het meermaals gebeurt dat de beslissingen worden genomen door de nationale Regering.

Minister J. Pede : Het zou de laatste keer kunnen geweest zijn.

Mevrouw M. Vogels : Het zou mij veel beter voorkomen mocht ik weten dat hier in de Vlaamse Raad over een eventueel nieuw tracé zal worden beslist. Dan was men ten minste zeker.

Ik begrijp echt niet waarom de Executieve die specifieke bevoegdheid niet wil overdragen, omdat u daarvoor precies een stok achter de deur zou hebben naar de nationale Regering die al maanden met uw voeten speelt. Als u aan de nationale Regering kunt zeggen dat het de Vlaamse Raad is die daarover zal beslissen, hebt u toch een alibi.

Minister J. Pede : Wij oefenen liever zelf onze bevoegdheden uit.

Mevrouw M. Vogels : Dat is uw recht, maar ook inhoudelijk is dat niet logisch. Gewestplannen hebben kracht van wet. Het is logisch dat het Parlement zelf optreedt voor dergelijke ingrijpende wijzigingen. Dat be-

hoort niet meer tot de bevoegdheid van de Executieve. Dat is ook een standpunt dat kan worden verdedigd.

Minister J. Pede : Dan moet u een voorstel indienen.

Mevrouw M. Vogels : Ik heb reeds een voorstel over de lijninfrastructuur dat zulks beoogt, ingediend.

In het licht van dit alles zou ik willen vragen dat de beide Ministers die werden aangewezen om het hele dossier te volgen, hier in de Vlaamse Executieve publiek verzet zouden aantekenen tegen de houding van de nationale Regering. Wij wensen dat de Vlaamse Executieve, niet alleen via brieven van haar Voorzitter aan de geachte Eerste Minister, maar ook openlijk verklaart dat er zonder inspraak geen beslissing kan vallen over de TGV.

Wij zullen trouwens een motie indienen waardoor de Vlaamse Raad ter ondersteuning van de Executieve, zich aansluit bij haar standpunt in verband met de TGV. Mijnheer de Minister, wij hopen u daarmee beter te kunnen wapenen in uw strijd tegen de nationale Regering.

Ten slotte wil ik nog wijzen op het belang van het voorstel van decreet van de heer De Seranno. Wij hopen dat dit nog wordt goedgekeurd vooraleer wij hier allen buiten liggen, zodat de kiezer en het Vlaamse volk in deze kwestie zekerheid hebben. Bovendien biedt precies deze materie een gedroomde kans voor de Vlaamse Raad om zich uiteindelijk als eigen Parlement met een eigen identiteit en eigen zeggingskracht te manifesteren. **(Applaus bij AGALEV en van de heer De Seranno)**

De Voorzitter : De heer Ottenbourgh heeft het woord.

De heer Y. Ottenbourgh : Mijnheer de Voorzitter, hoewel andere politieke feiten heden belangrijker zijn, zal het weinigen verwonderen dat vandaag opnieuw, en zeker niet voor het laatst, over de hoge snelheidstreinen lijnen, gesproken wordt.

De principiële beslissing die de nationale Regering betreffende het TGV-dossier genomen heeft, komt tege-

moet aan de voorwaarden die de Christelijke Volkspartij ter zake had geformuleerd.

Het is goed dat de Ministerraad dit zeer complexe probleem niet tegen hoge snelheid heeft afgehandeld, maar het rustig en vooral evenwichtig uit de knoop poogt te halen. De heer De Croo kreeg een duidelijk mandaat, om binnen strikt bepaalde voorwaarden te onderhandelen. Het behoort tot één van de essentiële taken van deze Vlaamse Raad hierop een strikt toezicht uit te oefenen ; er tevens over wakend dat, de aan het Vlaamse Gewest toegewezen bevoegdheden, door de internationale onderhandelingen niet van de gesprekstafel worden weggeveegd.

Wij willen dan ook speciale aandacht vragen voor enkele punten uit het onderhandelingsmandaat , gezien vanuit het Vlaamse Gewest en vanuit de regio Leuven.

De nog voor te leggen rentabiliteitsberekening moet ook de integratie van het binnenlands verkeer omvatten. Wij vragen ons wel af hoe men dit basiselement vóór de beslissing deskundig zal kunnen beoordelen, indien de tracébeplanning nog altijd even vaag en binnenskamers gehouden blijft, als dit tot heden het geval was.

De integratie van de sneltrein met het binnenlandse net, met inbegrip van de noodzakelijke aanpassing van bepaalde lijnen, is een waardevol standpunt en een principe dat steeds door de CVP en door Senator De Bondt is voorop gesteld.

Gekoppeld aan de voornoemde rentabiliteitsgegevens moet ter zake zeker de optie kunnen worden genomen om het CVP-standpunt „Geen hoge snelheidstrein in een nieuwe afzonderlijke bedding” werkelijk uit te voeren.

Het ganse project moeten realiseren zonder enige invloed op de Rijksbegroting noch op de subsidiëring van de NMBS, is een conditio sine qua non voor een misschien uiteindelijk te geven akkoord tot uitbouw van een TGV-net in Vlaanderen. Wij durven dan ook eisen dat dezelfde

Ottenbrough

strikte financiële en budgettaire eisen zouden worden gesteld door de Vlaamse Executieve gezien de mogelijke bijkomende kosten voor beveiliging van het leefmilieu en voor herstel van een goede landinrichting naar de gewestelijke bevoegdheden zouden kunnen worden doorgerekend.

Een studie over de invloed op het leefmilieu zal door de nationale Regering worden opgesteld, waarvoor Europese financiering zal worden aangevraagd. Als Vlaamse Raad moeten wij hier zeker eisen dat de bevoegdheden ter zake worden gerespecteerd. Wij durven zelfs voorstellen het door een Europese richtlijn opgelegde „MER” te verruimen tot een zogenaamde maatschappij-effect-rapport waarbij, naast de loutere leefmilieueffecten voor de betrokken regio's, ook de gevolgen voor de landelijk ke woongebieden, de landbouwgronden, de industrie- en ambachtelijke zones worden verrekend. Ter zake moet zeker over de zogenaamde nuloptie, het behoud van de bestaande, eventueel in eigen bedding aan te passen spoorlijnen, als een mogelijke eindoptie weerhouden blijven.

Het verleende onderhandelingsmandaat geeft de opdracht mee om een halte te Luik en te Antwerpen te voorzien. Hiermede wordt volgens ons één der essentiële redenen voor een hoge snelheidslijn zijnde grote bevolkingscentra op middellange afstand per snelspoor met elkaar verbinden — over het hoofd gezien.

Anderzijds sterkt deze opdracht ons in onze visie dat in Vlaanderen dergelijke snel-stoptrein best over bestaande lijnen naar Nederland en Wallonië kan worden geleid. Een dubbele optie, in België 3 à 4 stopplaatsen voorzien op nieuw aan te leggen snelspoorlijnen, kan leiden tot geldverkwisting.

Met genoegen mochten wij ook kennis nemen van een „verduidelijkende omschrijving van de tekst”, rekening houdend met „alternatieven gebonden aan de oplossing die de doorgang van bepaalde verstedelijkte gebieden stelt”. Ter zake zij het duidelijk dat

een nieuwe bedding voor de tracé's Lembeek-Brussel, Brussel-Antwerpen-Nederlandse grens en Brussel-Leuven voor de CVP onaanvaardbaar zijn. Anderzijds zien wij geen enkel geldig argument om dan nog te stellen dat de bestaande lijn Leuven-Borgworm-Luik niet binnen de bestaande bedding verbeterbaar zou zijn.

Inzake de informatie aan het Parlement willen wij toch aandringen op voorafgaandelijk ke duidelijke en openlijke informatie.

Besluitend willen wij nog stellen :

— dat zowel de Vlaamse Raad, als de bevolking momenteel nog onvoldoende geïnformeerd zijn opdat rond de TGV-problematiek een gefundeerde eindbeslissing zou kunnen worden genomen ;

— dat Minister De Croo ter zake een duidelijk gelimiteerde onderhandelingsopdracht heeft gekregen, en niet meer dan dat ;

— dat het onderhandelingsmandaat ook duidelijke opdrachten omvat naar informatie- en gegevensbundeling om een realiseerbare beslissing te nemen ;

— dat de Vlaamse Raad ter zake langs het vertrouwen in de Vlaamse Executieve, ook inspraak eist in de ganse benadering en groei naar een eindbeslissing ;

— dat onze partij bij herhaling duidelijk heeft gesteld dat het verstedelijkte Vlaanderen geen ruimte biedt voor nieuwe super-snelspoorlijnen ;

— dat de ganse interne openbare vervoerproblematiek niet los kan, en mag, gekoppeld worden van de TGV-uitbouw ;

— dat de eindbeslissing niet overhaast en slechts na een openbaar debat binnen onze democratische instellingen kan worden genomen ;

en dat de TGV kan door Vlaanderen rollen, mits hij vooraf op het goede spoor wordt gezet.

De Voorzitter : De heer Vandembroucke heeft het woord.

De heer F. Vandembroucke (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, ik meen niet dat wij hier het TGV-debat te gronde moeten heropenen. Ik wens wel enkele vaststellingen te maken.

De eerste vaststelling is dat er, althans binnen de Vlaamse politieke wereld, een groeiende eensgezindheid bestaat over tenminste bepaalde beoordelingen van het TGV-dossier . De heer Geens heeft hier in antwoord op de interpellatie van collega Van Elewyck gezegd dat hij van mening is dat in een gebied dat hij als geürbaniseerd beschouwt — voor hem is dat gans Vlaanderen en ik denk dat dit correct is — geen TGV in eigen bedding kan komen. Hij heeft bevestigd dat de Vlaamse Executieve ten volle moet worden betrokken bij de werkzaamheden van de ministeriële commissie ter zake in de nationale Regering. Dit zijn standpunten die wij delen. Ik heb collega Ottenbrough een aantal belangrijke besluiten horen formuleren met betrekking tot het TGV-project die wij volkomen delen.

Aan deze eerste vaststelling wens ik er echter twee volgende te voegen die mij toch een beetje verontrusten. Ten eerste zou ik eigenlijk wensen dat de Vlaamse Executieve als Vlaamse Executieve en niet door middel van een brief van de Voorzitter, haar inhoudelijk standpunt over dit project ook probeert effectief te maken. U heeft inderdaad de sleutel tot dit TGV-project in handen. De Voorzitter van de Vlaamse Executieve en collega's uit de meerderheidsfracties zijn blijkbaar gekant tegen de TGV in eigen bedding. U heeft de sleutel in handen om vandaag of morgen te zeggen dat dit niet kan. Het volstaat niet te zeggen dat wij wensen betrokken te worden bij de werkzaamheden van deze ministeriële commissie op het nationale niveau indien u van oordeel bent dat het toch reeds duidelijk is dat wij geen TGV in eigen bedding wensen. Ik denk dat u nu publiekelijk als Vlaamse Executieve dit standpunt moet innemen en deze deur meteen als het ware dichtdoen. Ik vraag mij eigenlijk af waarom dit niet gebeurt. Ik meen dat dit misschien kadert in de onduidelijk-

Vandenbroucke

heid die bij mij toch bestaat, mijnheer Ottenbrough, over het zogenaamde onderhandelingsmandaat van de heer De Croo waarvan ik jammer genoeg denk dat het heel wat ruimer is dan de interpretatie die u eraan geeft en waar ik u inhoudelijk volg. Ik vind het spijtig dat de Vlaamse Executieve van de mogelijkheid die zij perfect bezit om meteen dit **onderhandelingsmandaat** van de heer De Croo af te grendelen geen gebruik maakt. U kan dit doen. U kan de mening die hier ook door vertegenwoordigers van de meerderheidsfracties is geuit onmiddellijk effectief maken. U kan het onderhandelingsmandaat van de heer De Croo dadelijk afgrendelen. De vraag is of u dit al dan niet wenst te doen.

De derde vaststelling is een beetje alarmerend en is door mevrouw Vogels uitvoerig toegelicht. U hebt gezegd dat het godgeklaagd is en dat is inderdaad zo. Waarom helpt u niet spoedig het decreet De Seranno goedkeuren? Ik vind het niet helemaal juist dat u daarop met een aantal spitsvondigheden antwoordt. Het gaat er niet over dat de soevereine commissie zus of zo heeft geoordeeld. De vraag is wat uw eigen houding ter zake is. U zegt dat u er tegen bent. Welnu, op die manier geeft u opnieuw een zeer belangrijke aanduiding in een richting die wat mij betreft alarmerend is.

De goedkeuring van het decreet De Seranno, ik denk dat de heer Ottenbrough het daarmee eens moet zijn, zou het mogelijk maken dat de Vlaamse Raad nog samengesteld zijnde binnen enkele weken ter zake een zeer duidelijk standpunt inneemt. Als Vlaamse Raad zijn wij er om over dergelijke belangrijke dossiers standpunten in te nemen. Het is bijzonder jammer dat het decreet De Seranno eigenlijk naar de Griekse kalender dreigt te worden verwezen en dit mede door uw houding.

Samengevat wens ik :

ten eerste, dat u het standpunt van de Executieve over de inhoud van het TGV-project verduidelijkt ;

ten tweede, dat u duidelijk maakt of uw standpunt als Executieve meer is dan een louter deelnemen aan de ministeriële Commissie, of u nu reeds een politieke grendel wil plaatsen aan het onderhandelingsmandaat van Minister De Croo en dan meer dan een formalistische grendel ;

ten derde, ik vind het bijzonder jammer — en ik vraag daar een meer gemotiveerde reactie op — dat het decreet De Seranno, dat hier een unieke kans bood, mede door uw toedoen naar de Griekse kalender dreigt te worden verwezen. (**Applaus**)

De Voorzitter : De heer De Seranno heeft het woord.

De heer J. De Seranno (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, mevrouw Vogels heeft hier verwezen naar een commissieverslag dat zelfs nog niet werd gedrukt omdat er in de Commissie nog niet werd gestemd. Toch meen ik te mogen verklaren dat er in de Commissie unanimitéit bestond betreffende het feit dat bij infrastructuurle ingrepen die van algemeen Vlaams belang zijn, de Vlaamse Raad moet worden betrokken. Het volstaat dus niet en het is onaanvaardbaar dat alleen de Commissie voor Ruimtelijke Ordening wordt geraadpleegd.

De Vlaamse Executieve mag, van nu tot aan de wetgevende verkiezingen, desbetreffend geen enkele beslissing nemen, ook geen principiële. Uiteraard kan geen bouwvergunning worden verleend in toepassing van artikel 48 van de wet. Ik meen dat wij van de Executieve een verklaring mogen verwachten dat dienaangaande geen enkel engagement zou worden genomen tijdens de periode van de parlementsontbinding. In de Commissie heeft de Executieve zich er nu reeds toe verbonden met de Vlaamse Raad overleg te plegen. Dit structureren in een decreet is tegelijkertijd makkelijk en moeilijk. In de Commissie was er heel wat discussie over de vraag of er al dan niet overleg diende gepleegd betreffende de havendokken, autowegen of delen ervan. Wel werd de vraag gesteld wat men verstond onder „grote infra-

structuurwerken”. Wanneer een aanvraag betrekking heeft op de bouw van werkelijk grote **infrastructuurwerken** in het algemeen, dan dient de Vlaamse Raad daarbij te worden betrokken en moet er overleg plaatsvinden. Dit overleg kan niet louter bestaan uit een reeks interpellaties, maar dient te gebeuren op basis van een document met de nodige gegevens dat de Vlaamse Regering aan de Raad moet voorleggen. Dat lijkt ons de normale procedure.

Mijnheer de Minister, volgens mij bestaat er hieromtrent principiële eensgezindheid tussen de Vlaamse Executieve en de Vlaamse Raad en zeker tussen de leden van de Commissie onderling. Het benieuwt mij ten zeerste wat de Minister desbetreffend zal verklaren. Hopelijk zal de Vlaamse Raad over een paar weken een definitief standpunt innemen. (**Applaus bij de CVP**)

De Voorzitter : De heer Vanhorenbeek heeft het woord.

De heer L. Vanhorenbeek (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik zal kort zijn. Door zijn bijzonder geschikte ligging is men op weg om van Vlaanderen het slagveld te maken van de Europese supersnelle treinen.

Als tolk van de inwoners van een zeer dichtbevolkt Arrondissement, kan ik akkoord gaan met wat de collega's Ottenbrough en Vandenbroucke hebben verklaard. Er werden reeds veel wonden geslagen in ons Arrondissement door de aanleg van de E40 en de A2. Er is dus geen plaats meer voor een supersnelle trein op een supersnelle lijn in een eigen bedding.

Wij blijven ons erover verwonderen dat de beslissing van de nationale Ministerraad van 9 oktober niet vooraf werd gegaan door een raadpleging van de Vlaamse Executieve. De enige mogelijkheid die de Vlaamse Executieve overblijft, lijkt ons te zijn obstructie te voeren tegen de bestaande plannen. Men heeft de Vlaamse Executieve in het defensief gedrongen. De vraag blijft echter waaraan de Vlaamse Regering de noodzaak van

Vanhorenbeek

een SST of TGV zal kunnen toetsen, aangezien er momenteel geen degelijk ruimtelijk beleidsplan op Vlaams niveau aanwezig is. Voor ons blijft het duidelijk dat wij niet zijn gekant tegen een modernisering, verbetering, aanpassing van ons openbaar vervoersysteem geplaatst in een ruimer Europees kader, maar dit kan slechts na een kosten-baten-analyse en een milieu-effectrapport. Wij vragen ons af wat ervan terecht zal komen en welke inhoud eraan zal worden gegeven.

De flitstreinen zullen alleen door ons land mogen rijden als aan deze voorwaarden zal zijn voldaan en op de bestaande lijnen, zoals door iedereen in dit halfroond werd gevraagd. **(Applaus bij de VU)**

De Voorzitter : Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw T. Merckx-Van Goey (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, in *tempore non suspecto*, begin 1986, heb ik reeds vragen gesteld over de plannen die de nationale Minister van Verkeerswezen had in verband met de supersnelle treinen. Wij hebben er de nadruk op gelegd dat de betrokkenen zoveel mogelijk kansen dienden te hebben aan het debat deel te nemen. Iedereen is zich nu van de problemen bewust geworden, niet alleen degenen wier woongebied wordt bedreigd. In het Arrondissement Leuven zijn bijna alle gemeenten erbij betrokken.

Ook in de Vlaamse Raad is de vraag om inspraak duidelijk te horen. Op vele plaatsen zoals Herentals, Oorbeek, Halle en Aarschot is die vraag om inspraak duidelijk aanwezig. Uzelf, mijnheer de Minister, deel uitmakend van de Executieve, heeft deze vragen bijgevallen.

Onze inspanningen zijn geresulteerd in een beslissing van de Ministerraad van 9 oktober, waarbij een duidelijk omlijdend onderhandelingsmandaat werd vastgelegd. Wegens de gebeurtenissen van de jongste dagen staat het vast dat het TGV-dossier zal worden behandeld door de regering die

na de verkiezingen zal worden samengesteld. De nationale Regering beschikt niet meer over de bevoegdheid om ter zake te onderhandelen en beslissingen te nemen. De Executieve echter beschikt nog over de volheid van haar bevoegdheid en kan — daar leg ik de nadruk op —, zo zij het wenst, alles in gereedheid brengen voor beslissingen die onder haar bevoegdheid vallen. Ik vraag dan ook met de meeste aandrang om thans geen onomkeerbare beslissingen te nemen.

In de vergadering van de Commissie voor de Ruimtelijke Ordening die vanmiddag werd gehouden heeft u ons al enig antwoord gegeven. Ik neem akte van het feit dat u dit debat op een voor het dossier nuttig ogenblik niet uit de weg zal gaan en dat u ons bestendig op de hoogte zal houden.

Het overleg zal vooral dienen in te gaan op de problemen die de doorgang van de supersnelle trein in onze verstedelijkte gebieden stelt. Ik hoop dat een ruime aandacht zal worden besteed aan de passage die daaromtrent in de Regeringsbeslissing voorkomt. Wat is nu precies de inhoud van die term „verstedelijkt gebied” ? Bestaat er op dit ogenblik een wettelijk referentiekader waarnaar wij kunnen verwijzen ? Deze term wordt thans door iedereen gebruikt, maar ik stel mij toch de vraag wat onder „verstedelijkt gebied” dient te worden verstaan.

Zou het niet beter zijn, vooraleer u de ganse procedure van het in herziening stellen van het Gewestplan en het leggen van bepaalde tracés op gang brengt, een nauwgezet onderzoek ter plaatse uit te voeren, waarbij rekening zou worden gehouden met het advies van alle gemeenten die langs het tracé liggen.

Wij ijveren toch allen voor het behoud van zoveel mogelijk open ruimte. De enen zullen dat doen voor het behoud van recreatieruimte en ten bate van natuurliefhebbers ; anderen pleiten om de open ruimten zoveel mogelijk te behouden voor een andere vitale functie in ons land, namelijk de landbouw. Veeleer dan in te gaan op de enge term „verstedelijkt ge-

bied” zou ik u willen vragen er in concreto over te waken dat, wanneer het debat daaromtrent zal worden gevoerd, wij de kans zouden krijgen u over uw beleid te ondervragen en u zo mogelijk enige richting mee te geven. **(Applaus bij de CVP)**

De Voorzitter : Minister Pede heeft het woord.

Minister J. Pede (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, over het onderwerp van de interpellatie van mevrouw Vogels is vandaag al heel wat gesproken. Het is een gegeven dat bij de bevolking en ook bij de leden van de Vlaamse Raad zeer gevoelig ligt. Iedereen wenst zoveel mogelijk te worden betrokken bij het probleem.

De Voorzitter van de Executieve heeft reeds ter gelegenheid van de interpellatie van de heer Van Elewyck in het kort het standpunt verduidelijkt van de Vlaamse Executieve. Ik zal daaraan toevoegen hoe wij de toekomst zien in verband met het eventueel aanleggen van een TGV in het Vlaamse Gewest.

Ik antwoord eerst op de voorafgaande opmerking van de interpellant. Ik verwijs daarbij naar het standpunt dat de Vlaamse Executieve reeds op 8 april 1987 heeft ingenomen en waaraan heel wat ruchtbaarheid werd gegeven. Ik breng de drie punten die het standpunt omvat nog even in herinnering.

Primo, de Executieve is van oordeel dat eventuele snelle spoorverbindingen een integrerend onderdeel moeten vormen van het eigen spoorwagennet en mede gericht dienen te zijn op betere spoorverbindingen in Vlaanderen.

Secundo, de Executieve wenst ten volle betrokken te worden bij de ministeriële commissie opgericht door de nationale Regering die het dossier behandelt.

Tertio, de Executieve vraagt dat door de Regering geen beslissingen genomen worden, zelfs niet principieel, zo lang geen milieueffectrapport is uitgebracht. Deze milieueffectrapportering mag niet beperkt blijven tot de studie van het tracé. Ook een on-

Pede

derzoek in een ruimere planologische context moet plaatsvinden. Daarbij dienen onder meer AROL en het Instituut voor Natuurbehoud betrokken te worden.

Ik vestig er de aandacht op dat de beslissing van de nationale Minister-raad een principiële beslissing is die aan de Minister van Verkeerswezen een onderhandelingsmandaat toestaat. Er is dus nog geen enkele beslissing inzake tracé en dies meer genomen.

Wat de tweede vraag van de interpellant betreft verwijst ik naar het antwoord van mijn collega Lenssens omdat die vraag meer in detail gaat over het milieueffectenrapport.

Wat de derde vraag betreft kan ik meedelen dat de Vlaamse Executieve bij monde van haar Voorzitter aan de Eerste Minister gezegd heeft dat de Executieve dient betrokken te worden bij het ministercomité ad hoc. De Regeringsbeslissing van 9 oktober 1987 is op dit punt duidelijk. Men zegt wel dat wij geen antwoord hebben gekregen. Men mag niet altijd de persberichten dienaangaande geloven. De beslissing is duidelijk. Ten eerste werd er immers gezegd dat er op het vlak van de bevoegdheden met de Gewesten zal worden onderhandeld. Ten tweede is er besloten een begeleidingscomité in te stellen waarin de Gewesten vertegenwoordigd zijn.

Ten slotte kan ik stellen dat de Vlaamse Executieve het akkoord waarvan sprake in de **Regeringsbeslissing** bevestigt en dat zonder haar instemming geen internationale verbintenissen kunnen worden aangaan voor aangelegenheden die geheel of gedeeltelijk behoren tot de bevoegdheid van de Executieve, in het bijzonder de ruimtelijke ordening.

Verder — hoeft dit nog te worden benadrukt? — wil ik nogmaals herhalen dat de Vlaamse Executieve geen beslissing zal nemen in verband met de ruimtelijke aspecten van het TGV-project zolang zij niet beschikt over het milieueffectenrapport.

Ten slotte wil ik nog een paar woorden zeggen over de verhouding tussen de Executieve en de Vlaamse Raad. Zoals ik reeds heb gezegd ligt het probleem zeer gevoelig. Ik heb altijd gesteld en heb het daarmed nog in de Commissie gezegd, dat ik bereid ben telkens er nieuwe elementen zijn in het dossier de Commissie van de Vlaamse Raad daarvan op de hoogte te brengen. Ik zal daar zeker geen debat uit de weg gaan. Ik wil nog eens benadrukken dat, wat de TGV betreft, in ieder geval in de huidige stand van de wetgeving, de uiteindelijke beslissing ligt bij de Vlaamse Executieve, ook indien er over een nieuw tracé wordt beslist. Immers, in geval er een nieuw tracé zou worden voorgesteld veronderstelt zulks toch een wijziging van het gewestplan, alsmede een in herzieningstelling van het gewestplan. Het veronderstelt tevens een gehele procedure om tot een in herzieningstelling te komen, daar de regionale commissie voor advies zal moeten worden geraadpleegd, enzovoort. Voor zover er een bouwvergunning zou moeten worden afgeleverd — het is mogelijk dat, gezien de structuur van deze supersnelle trein, er eventueel een bouwvergunning zal nodig zijn — kan deze ingevolge artikel 48 door de Executieve enkel worden afgeleverd nadat ieder college van de betrokken gemeenten binnen de 30 dagen advies heeft uitgebracht. Het is wettelijk voorzien dat het college van burgemeester en schepenen van iedere gemeente, vóór het afleveren van een bouwvergunning voor grote **infrastructuurwerken**, binnen de dertig dagen advies moet uitbrengen.

Het is dus verkeerd te veronderstellen dat de beslissing bij de nationale Regering ligt. De nationale Regering maakt een project op en zij zal wel uitmaken of het inderdaad juist is dat het geen enkel begrotingseffect zal hebben, dit wil zeggen dat het **self-supporting** zal zijn. Dat is dus niet onze taak, maar die van de nationale Regering. Wij zullen het achteraf wel kunnen bekijken. De uiteindelijke beslissing ligt in ieder geval bij ons.

De Voorzitter : De heer De Seranno heeft het woord.

De heer J. De Seranno : Mijnheer

de Minister, u zegt dat u de Commissie zal op de hoogte houden. U begrijpt dat ik zulks als Voorzitter van de Commissie, waardeer. Maar gans de Vlaamse Raad is geïnteresseerd en de Vlaamse Raad kan bij het probleem slechts worden betrokken indien de Vlaamse Regering een verslag zou indienen. Daarom denk ik dat het nodig is dat u een **werkdokument** met gegevens zou opstellen, zodanig dat het in de Commissie kan worden besproken en dat de Vlaamse Raad ter zake een inbreng kan hebben. Daarover hebben wij blijkbaar nog altijd een verschil van mening.

De heer J. Van Elewyck : Dat zal dan na 26 januari zijn.

Minister J. Pede : Wij staan steeds ter beschikking van de Vlaamse Raad. Wanneer u ons in de Vlaamse Raad uitleg vraagt of een debat wil aangaan betreffende om het even welk punt dan zullen wij dat nooit uit de weg gaan en hier altijd aanwezig zijn.

De heer J. De Serranno : Aan de hand van een verslag !

De Voorzitter : Minister Lenssens heeft het woord.

Minister J. Lenssens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, de indrukwekkende reeks interpellanten van vandaag toont nogmaals aan hoeveel belang deze Raad terecht hecht aan het SST-project.

Sedert de periode van de aanleg van de grote autostrades in ons land is er nooit nog een project geweest dat zo ingrijpend zou kunnen zijn voor de natuurlijke leefomgeving, in de ruimst mogelijke betekenis van het begrip. Daarom is de **milieu-effectportering** uiterst belangrijk voor dit dossier. Dit wil zeggen dat een MER geen doekje voor het bloeden kan zijn. Een MER kan niet worden opgesteld nadat de beslissing of de opties zijn genomen, maar integendeel een MER, in haar authentieke betekenis, moet vooraf worden opgesteld om van **meetaf** aan in het dossier te worden opgenomen. Zowel de centrale Regering als de Executieve wat de meer ruimtelijke en **milieu-gebonden** aspecten betreft, moet zijn ver-

Lenssens

antwoordelijkheid nemen. Daarvoor zijn wij tenslotte ten volle bevoegd.

Ik sluit mij aan bij wat collega Pede heeft gezegd. Ik wil er evenwel nog een paar zaken aan toevoegen, vooral met betrekking tot de MER.

Geachte collega's, mag ik er u aan herinneren dat ik reeds in 1986 opdracht heb gegeven aan het toen pas opgestarte Instituut voor Natuurbehoud een voorbereidende studie voor een MER te maken, die de naam heeft gekregen „Globale beschouwingen en eerste elementen voor een milieu- en effectrapport. ”. De opdracht had dus geen betrekking op de MER zelf. Deze voorbereidende studie werd uitgevoerd op basis van de gegevens en de ontwerpen van mogelijke tracés, die toen bekend waren. Het was een uiterst interessant document dat eind 1986 klaar is gekomen en aan de nationale Regering werd overgemaakt.

Uit dit voorbereidend rapport konden twee conclusies worden getrokken.

Ten eerste, een SST in eigen bedding heeft in Vlaanderen een enorm grote impact op de natuurgebieden, de landbouwgebieden en de woongebieden.

Ten tweede, de ingrepen van de SST blijven niet beperkt tot het tracé zelf. Er kan ook een verstoring ontstaan, bijvoorbeeld van de waterhuishouding op lange afstand, die groter is dan vermoed bij het uittekenen van een tracé. Hierbij komt het probleem van de geluidsoverlast, zeker wanneer men in eigen bedding zou werken.

Mijn conclusie en die van de Executieve werd aan de nationale Regering medegedeeld. Mevrouw Vogels heeft zich nogal denigrerend uitgesproken over die manier van werken. Ik meen nochtans, mevrouw Vogels, dat het de geëigende weg is dat een Executieve bij middel van een gesprek haar standpunt mededeelt. Tot op heden heb ik niet het gevoel dat de nationale Regering met onze voeten zou hebben gespeeld. Ik laat dit echter buiten beschouwing.

Onze conclusie is dat een milieu-effect-rapport in de echte betekenis van het woord nodig is maar dat het moet worden opgesteld door de nationale Regering of door haar toedoen, waarna het aan ons moet worden overgemaakt, zodat de Vlaamse Executieve eventuele beslissingen kan nemen. Ik wijs hier op het grote belang van de beslissing, die de Vlaamse Executieve vóór enkele weken heeft genomen en waarbij werd gesteld dat de Executieve geen enkele beslissing zal nemen, zelfs niet in overweging zal nemen, wanneer dit milieueffectenrapport niet ter tafel ligt. Ik zal dit milieueffectenrapport te zijner tijd laten toetsen enerzijds door het Vlaams Instituut voor Natuurbehoud en anderzijds door onze eigen diensten van de Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu. Ik heb niet de minste moeite om te stellen dat, gelet op de beperkte oppervlakte en de urbanisatie van het Vlaamse Gewest, er geen sprake kan zijn van een integraal nieuwe bedding voor de SST. Dat moet heel duidelijk zijn.

Wat betreft het begeleidingscomité dat bij beslissing van de nationale Ministerraad van 9 oktober werd opgericht, is onze interpretatie dat het Comité, bestaande uit leden van de nationale Regering en van de Gewest-executieven, tot opdracht heeft de onderhandelingen op te volgen, zowel intern binnen België, als extern, internationaal dus. Dit impliceert dat de Vlaamse Executieve langs dat kanaal ook betrokken zal worden bij de aspecten van meer economische aard. Ik moet hier toch niet onderstrepen dat zulk een SST-project rechtstreeks en onrechtstreeks heel wat raakvlakken heeft met het economisch gebeuren in het Vlaamse Gewest. Ik heb trouwens grote vraagtekens over de rendabiliteit van grote delen van het traject. Het begeleidingscomité moet dit alles opvolgen en beoordelen.

De heer Vandenbroucke heeft gesproken over de sleutel. Inderdaad, de Vlaamse Executieve heeft de sleutel in de hand. Er mag hier geen misverstand zijn. Die sleutel kan maar worden gebruikt wanneer dit de wil is van de Vlaamse Executieve die een dialoog moet voeren met de Vlaamse

Raad. Of dat nu in de Commissie gebeurt of in de Openbare Vergadering, ik vind dat wij ons bij de beslissing van de Vlaamse Raad moeten neerleggen. Ik heb niet de minste moeite om in zo'n ingrijpend project de betrokkenheid van de Vlaamse Raad ter zake te waarborgen.

Ik denk dat de vraag van collega De Seranno omtrent het tijdschema ietwat voorbarig is. Ik zie niet in dat reeds binnen enkele maanden het probleem inzake een bouwvergunning acuut zou zijn. Het is evident dat een dergelijk probleem zich ten vroegste over vele maanden, misschien wel vierentwintig maanden, kan stellen.

Ik kan u zeggen dat, indien de Vlaamse Executieve niet ten volle wordt betrokken bij het dossier in de context zoals ik in het kort heb beschreven, er gewoon geen sprake kan zijn van de sleutel te gebruiken. Dit betekent dat de Executieve dan maar moet laten zien dat zij voldoende haar op de tanden heeft om, indien er argumenten zijn, de bouwvergunning voor een SST-project te weigeren.

De Voorzitter : Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw M. Vogels : Ik dank de Ministers voor hun antwoord dat mij evenwel doet denken aan het spreekwoord : „Blaffende honden bijten niet.”

Minister Pede, u is begonnen met het standpunt van de Vlaamse Executieve, dat reeds sinds april bestaat, te herhalen. Dat standpunt bestaat erin dat er geen principiële beslissing kan zijn zonder milieueffectrapport. U zegt dat er op nationaal vlak in feite niets is gebeurd en Minister De Croo enkel een onderhandelingsmandaat heeft gekregen. Ik heb steeds in de kranten gelezen dat het principe inzake de TGV is goedgekeurd. Dat werd nooit door de nationale Regering of door één van de partners ontkend. Voor mij is dat principe dus inderdaad goedgekeurd.

Men kan zich de vraag stellen wat „een onderhandelingsmandaat” eigenlijk is. Men kan nu reeds duidelijk zien hoë die zaak gaat aflopen. Mi-

Vogels

nister De Croo gaat nu op internationaal vlak onderhandelen. Nadien zal hij een beroep doen op fair play, op het politiek fatsoen. Wanneer Minister De Croo tot bepaalde overeenkomsten is gekomen met onze buurlanden dan zal geen Vlaamse Regering — hier komen wij weer tot die moeilijke Belgische situatie — dwarsliggen, wij hebben al zo'n slechte naam in het buitenland. Dat is de filosofie waar, mijns inziens, de heer De Croo van uitgaat.

Ik denk dat er maar één mogelijkheid is om duidelijk die stok achter de deur te houden met name de beslissing ter zake bij de Vlaamse Raad leggen.

Ik vrees dat, wanneer puntje bij paaltje komt en de internationale onderhandelingen zijn afgerond, alles veel te laat zal zijn. Het is niet wanneer u een bouwvergunning moet afleveren dat u de TGV, met zijn razende snelheid, zal tegenhouden want dan zal men een beroep doen op het politiek fatsoen.

Om te besluiten wens ik nogmaals te stellen dat de gegeven antwoorden mij geenszins bevredigen. Ik blijf ervoor pleiten de beslissingsbevoegdheid aan deze Raad te geven en dit vandaag nog, dus voor wij de politieke mist van de verkiezingen ingaan.

Minister Pede, wanneer deze Vlaamse Raad ontbonden is kunt u, welke beste bedoelingen u ook heeft, de Commissie Ruimtelijke Ordening niet meer inlichten en kan er hier ook geen debat meer plaatsvinden.

De Voorzitter : De heer Vandembroucke heeft het woord.

De heer F. Vandembroucke : Mijnheer de Voorzitter, ik dank de Ministers voor hun antwoord. Ik meen dat de aanpak die zij voorstellen met name te zullen eisen ten volle betrokken te worden en de zaak voortdurend te evalueren, alleen garanties biedt wanneer ook het standpunt ten gronde van de Executieve volkomen duidelijk is. Ik vind dat dit niet het geval is. Ik geef een voorbeeld.

De heer Lenssens heeft de uitdrukking gebruikt „wij zijn tegen een inte-

grale nieuwe bedding voor de supersnelle trein”. Dit betekent voor u eigenlijk dat de TGV niet volledig in een nieuwe bedding kan liggen. „Niet volledig in een nieuwe bedding liggen” is iets heel anders dan „helemaal niet in een nieuwe bedding liggen”, wat volgens mij de logische conclusie is uit hetgeen de heer Geens zopas heeft gezegd. Hij heeft gezegd dat het niet kan zijn dat in een geurbaniseerd gebied een nieuwe bedding wordt aangelegd.

Voor mij is Vlaanderen een volledig geurbaniseerd gebied, dus mag er nergens een nieuwe bedding komen.

Ik vind dergelijke onduidelijkheden bijzonder verontrustend, misschien kan de Minister dat even toelichten.

De Voorzitter : Minister Lenssens heeft het woord.

Minister J. Lenssens : Mijnheer de Voorzitter, collega's, ter zake mag er geen onduidelijkheid bestaan. Ik heb gesteld dat ik, zoals vele anderen, van oordeel ben dat er in Vlaanderen vandaag geen plaats is voor een SST in een nieuwe bedding.

De Voorzitter : Collega's door de heren Van Elewyck, Sleetckx, mevrouw van Puymbroeck, de heren Vanhorenbeek en Van Durme werd, tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie ingediend. Zij luidt als volgt :

„De Vlaamse Raad,

— gehoord de interpellatie van mevrouw Vogels over het zogenaamde TGV-project ;

— gehoord de diverse tussenkomsten ;

— gehoord het antwoord van de heer Lenssens en de heer Pede, leden van de Vlaamse Executieve ;

— is van oordeel dat een snelle internationale verbinding integrerend deel moet uitmaken van het eigen Belgische spoorwegnet ;

— is van oordeel dat, met betrekking tot de TGV, geen beslissing — ook geen principiële — kan worden genomen, zonder milieu-effectrapport ;

— is van oordeel dat de Vlaamse Executieve ten volle moet worden

betrokken bij de Ministeriële Commissie van de nationale Regering, die dit dossier behandelt ;

— is van oordeel dat een spoedige afhandeling van het voorstel van decreet De Seranno ter zake een essentiële waarborg vormt voor de inspraak van de vertegenwoordigers van de Vlaamse bevolking in dit dossier.”

Door de heer Denys en mevrouw Merckx werd een eenvoudige motie ingediend, luidend als volgt :

De Vlaamse Raad,

— gehoord de verklaringen van de heer Pede, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke Ordening en van de heer Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu, over de recente beslissingen van de nationale Regering aangaande de TGV ;

— gehoord het daarover gehouden debat ;

— gaat over tot de orde van de dag”.

Daarover zal tijdens een volgende vergadering uitspraak worden gedaan.

De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Voorzitter, ik wens te onderstrepen dat de motie, ingediend door meerdere collega's en mezelf, volledig beantwoordt aan de stellingen, onder meer ontwikkeld door collega De Seranno en bijgetreden door mevrouw Merckx. Wellicht zou het voor het politiek fatsoen goed zijn dat men de stellingen die men hier ontwikkelt, mede zou ondertekenen.

De Voorzitter : De heer G. Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen : Mijnheer de Voorzitter, volledigheidshalve wens ik vooreerst te zeggen dat, wanneer men over een motie dient te stemmen, men de tijd heeft de beide moties te vergelijken en dat men dan kan nagaan of men op een bepaald ogenblik een motie al dan niet kan

Verhaegen

stemmen. Met de huidige procedure is men altijd verplicht een motie in te dienen, vooraleer een motie van anderen te kennen.

Ten tweede, wanneer u akkoord gaat met het antwoord van de Minister, houdt dit geen afkeuring of geen weerlegging in van een andere motie. Dit is enkel een bewijs van vertrouwen in de twee beleidsverantwoordelijken, op basis van hun antwoord.

Bijgevolg ben ik van mening dat uw bemerkingen iedere grond missen.

De heer J. Van Elewyck : Ik ben het daarmee niet eens.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van mevrouw M. Vogels tot de heer J. Pede, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke Ordening, over de politiek die wordt gevoerd met betrekking tot de herwaarderingsgebieden

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van mevrouw Vogels tot de heer Pede, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke Ordening, over de politiek die wordt gevoerd met betrekking tot de herwaarderingsgebieden.

Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw M. Vogels (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik heb daarnet met aandacht geluisterd naar uw inleidende woorden. Ik meen dat de drie onderwerpen waarover ik vandaag heb geïnterpelleerd, belangrijk genoeg zijn om te worden behandeld.

Mijnheer de Minister, dat u het, wat stadsherwaardering betreft, enigszins anders ziet dan uw voorganger hebt u nooit onder stoelen of banken gestoken. Reeds van bij de aanvang van uw mandaat maakte u duidelijk „Ik ben geen Minister van Sociale Huis-

vesting”, uw prioriteit zou op het openbaar domein liggen en de subsidiëring van sociale huisvestingsmaatschappijen aanzag u niet als uw terrein.

De 117 gebieden die einde 1986 op basis van het Besluit van de Vlaamse Executieve van 29 maart 1983 erkend waren, verkeerden dan ook in een sfeer van complete onzekerheid, te meer daar u van bij de aanvang van uw ambtstermijn een wijziging van de reglementering had aangekondigd. Wat op vele plaatsen spontaan en enthousiast gestart was, werd getemperd.

Het besluit dat einde december 1986 verscheen en op 20 maart 1987 in het Belgisch Staatsblad werd gepubliceerd, werd in diverse kringen dan ook onthaald als een meevaller. Men had erger verwacht.

De subsidiëring van projecten van sociale huisvestingsmaatschappijen verminderde van 60 procent tot 40 procent.

Verwervingen en noodzakelijke sloping blijven op 60 procent. Dit is met andere woorden de /bekrachtiging van één punt uit het protocol tussen Ministers Akkermans en Pede betreffende de projecten van sociale huisvestingsmaatschappijen in herwaarderingsgebieden. Huisvestingsprojecten van de andere openbare besturen blijven voor 60 procent gesubsidieerd.

Artikel 22, dat bepaalde dat in herwaarderingsgebieden werken die deel uitmaken van een herwaarderingsoperatie enkel konden worden gesubsidieerd via het besluit op de stads- en dorpsherwaarderingsoperaties, wordt geschrapt.

In theorie kan daardoor meer geld vrijkomen. Maar de stadsvernieuwingscampagne pleitte in 1982 al sterk voor duidelijkheid door een één-dossiersweg zodat een globale en vooral gecoördineerde aanpak mogelijk zou worden.

Deze optie wordt deels verlaten. Waar, aan wie en volgens welke procedures moeten dossiers worden aangevraagd en op welke basis zullen de verschillende Ministers dossiers ho-

noreren of naar elkaar doorverwijzen ? Enkel met Minister Akkermans is daaromtrent een duidelijk protocol ondertekend. Loopt dit protocol door met de nieuwe Minister voor Huisvesting ? Budgettair wordt het moeilijk te volgen hoeveel projecten en hoeveel geld aan herwaarderingsprojecten zal besteed worden.

Een compromis dus. Immers, tijdens een toespraak te Ninove, zo bericht het „Bouwbedrijf” van 17 april jongstleden, stelt u nog duidelijker dat voor u vier thema's van belang zijn : het herdenken en klaarleggen van het openbaar domein als vezel van het stedelijk weefsel ; grotere aandacht voor een goed opgebouwde kernenplanologie, welke naar functieverwerving streeft in plaats van verder de zoneringsplanologie te ondersteunen ; voorrang verlenen aan inbreidingsprojecten in de sociale huisvestingssector, waardoor een complementair huisvestingsbeleid ontstaat dat de stadsvlucht afremt ; het nefast verschijnsel van ontstedelijking in de kernen opvangen door het stimuleren van kleinschalige, woonvriendelijke activiteiten.

Verder verklaarde u dat kleinschaligheid niet alleen wordt voorgesteld omwille van het principe „de tering naar de nering zetten”, doch ook omwille van het „demonstratief effect dat pilootoperaties in zich dragen”.

De uiteindelijke bedoeling van uw beleid vindt men, ondanks de formele regels die niet veel veranderd zijn, terug in de „dagdagelijkse” behandeling van de dossiers. Bij de administratieve aanpak gelden duidelijk de sleutels „kleinschaligheid, fasering en directe aanpak”. Volgende punten zijn daarbij belangrijk.

Bij de erkenning worden in het globale pakket van aangevraagde deeloperaties, prioriteiten aangeduid. In principe gaat het om een eerste fase van de volgende vijf jaar. Voor deze fase wordt een afzonderlijke raming gemaakt. Pas nadat alle operaties uit deze eerste fase zijn gerealiseerd, kan worden bekeken welke andere operaties uit het globale pakket, na evaluatie en eventuele bijsturing, in een tweede fase zullen worden aangepakt.

Vogels

Binnen de achttien maanden na erkenning van een gebied moet ten minste één operatie gestart zijn. De gemeente moet dus haast maken met ten minste één dossier. .

De goedgekeurde ramingen voor de eerste fase betreffen doorgaans kleinere bedragen, maximaal tot ongeveer vijftig miljoen frank, meestal niet meer dan twintig miljoen frank. Veel meer dan wat werken in een paar straten en een vijftiental gerenoveerde of vervangen woningen kan dit dus niet inhouden.

Als motivatie voor deze administratieve fasering haalt uw Kabinet de bekende budgettaire beperkingen aan. De dienst Stadsvernieuwing van AROL heeft de kans gekregen om dossiers drastisch door te lichten, zowel naar hun „stadsvernieuwingsinhoud”, de al dan niet stedenbouwkundige opties en ingrepen, als naar fasering, planning en vooral realiteitswaarde van de voorgestelde operaties voor de betrokken overheden. Deze doorlichting gaat meestal gepaard met een bezoek ter plaatse, uitgebreid overleg met de gemeente en bijsturing. Het maakt er de administratieve procedures niet korter op.

De dienst Stadsvernieuwing heeft naar alle waarschijnlijkheid terecht een aantal dossiers negatief geadviseerd. Het wordt wel moeilijker als deze „centrale” administratie zich sterk gaat inlaten — bijna tot in de details — met wat voor haar goede of niet goede, kleinschalige of te grote, prioritaire of niet-prioritaire herwaarderingsoperaties, te veel of te weinig geïntegreerde stedenbouwkundige ingrepen zijn. Dit gaat sterk lijken op centrale voogdij ten opzichte van gemeenten, die eerst verplicht werden het dossier met de betrokken bewoners uit te werken. Ook de inspraak wordt in dit geheel iets onwenzelijks.

Sta me toe deze stelling te illustreren aan de hand van het voorbeeld Antwerpen.

Antwerpen mag op het vlak van stadsherwaardering een voorbeeld heten. Men ging er zeer snel van start

en reeds in 1983 kwamen de eerste vijf herwaarderingsgebieden tot stand. In november van datzelfde jaar gingen de stuurgroepen voor die gebieden van start en in mei 1984 werden de vijf gebieden door de Vlaamse Regering erkend.

In juli 1984 duidde de stad opnieuw zeven gebieden aan waarvoor opnieuw zeven stuurgroepen van wal staken.

Dit betekent dat er momenteel meer dan 30.000 inwoners betrokken zijn, waarvan ongeveer 70 procent huurders, 50 procent arbeiders en twee tot drie keer meer bestaansminimumtrekkers dan gemiddeld in Antwerpen. Het gaat om 17.000 woningen, waarvan een op twee ongezond is maar waarvan 3/4 verbeterbaar is. Bij de stuurgroepen zijn meer dan 400 leden betrokken die in meer dan 220 stuurgroepbijeenkomsten 267 deeloperaties adviseerden die de gemeenteraad goedkeurde.

Het ergste is de situatie in de vier gebieden die nu nog altijd niet ten volle zijn erkend. Zo gaf de stuurgroep „Krugerpark” in 1985 advies over de lijst deeloperaties en wacht anno 1987 nog op erkenning. Dit is enorm lang voor directe betrokkenen en smooit alle enthousiasme in de kiem.

Er zijn gebieden waar, na alle inspraak, niet eens één kleine ingreep gerealiseerd is. De desillusie is groot en Schepen voor Ruimtelijke Ordening Mangelschots trok begin juli dan ook aan de alarmbel. Op een persconferentie maakte hij kopie over van de talloze onbeantwoorde brieven die hij u zond.

Men verkeert in de totale onzekerheid ; er kan geen degelijk plaatselijk beleid meer worden gevoerd, temeer daar er naar mijn weten, nergens beoordelingscriteria voorzien zijn waardoor de Administratie in feite vrij en naar eigen inzicht kan ingrijpen, deeloperaties kan weigeren, kan inkrimpen.. . zonder enig mogelijk verweer van de gemeente, laat staan van de betrokken bewoners.

Blijft tenslotte het financiële luik.

BIRO, afkorting voor Bewoners in

Ruimtelijke Ordening, maakte een voorzichtige rekensom. Om de kosten voor stads- en dorpsvernieuwing in Vlaanderen te kunnen berekenen werd aan alle plaatselijke besturen een stand van zaken gevraagd : omtrent erkende gebieden, gebieden in voorbereiding en potentiële gebieden. Hieruit blijkt dat de Vlaamse Gemeenschap minstens 60 miljard frank zou moeten investeren om een minimale stadsvernieuwing in Vlaanderen op gang te brengen. Renovatie van de woningen met zware gebreken van uitgebreide omvang zou à rato van 500.000 frank per woning reeds 105 miljard 205 miljoen frank kosten. De 115.000 woningen, die goed zijn voor de sloophamer, werden hier niet in berekend. Renovatie hoeft niet van vandaag op morgen. Een systematische en doordachte spreiding van de budgetten is aangewezen.

BIRO heeft berekend wat jaarlijks zou moeten gebudgetteerd worden. Uitgaande van de veronderstelling dat de wens aanwezig is om tegen de 21e eeuw de klus enigszins te klaren, aan een haalbaar tempo van 1 jaar administratie en 2 jaar uitvoering per deeloperatie betekent dit 4 miljard 29 miljoen frank per jaar gedurende 15 jaar.

Indien we de geëxtrapoleerde cijfers van de gebieden in voorbereiding en de potentiële gebieden niet in aanmerking nemen, maar de reële cijfers, dan betekent dit nog een jaarlijkse budgettering van 3 miljard 516 frank gedurende 15 jaar. De vijf voorbije jaren werd alles samen 1 miljard 483 miljoen frank gebudgetteerd. Voor 1987 werd amper 450 miljoen frank gebudgetteerd.

Ik heb dan ook tot slot van deze interpellatie een aantal concrete vragen.

1. Hoe ziet u naar de toekomst toe de verdere uitwerking van de stadsvernieuwing ?

2. Voor huisvestingsoperaties is op de begroting 1987 450 miljoen frank ingeschreven voor inmiddels 127 gebieden of 3,5 miljoen frank per gebied. Op 3 december 1986 hadden de sociale huisvestingsmaatschappijen alleen al voor 6,3 miljard frank pro-

Vogels

jecten ingediend. De eerste 114 herwaarderingsgebieden hebben recht op 12,5 miljard frank subsidies. Hoe moet het dan verder? Zijn er plannen om op termijn meer te gaan investeren of houdt u uw politiek van zachte ontmoediging aan?

3. Kleinschaligheid is de nieuwe regel. Op welke criteria zal het begrip kleinschaligheid gebaseerd zijn? Zijn er ruimere criteria voorzien voor de zwaarst verkrotte gebieden in grootstedelijke gebieden?

4. Welke herwaarderingsoperaties van sociale huisvestingsmaatschappijen en welk totaal bedrag aan toelagen zullen wegvallen binnen de 113 op 1 januari 1986 erkende herwaarderingsgebieden en dit wegens groot-schaligheid?

5. Hoeveel bedraagt de vermindering aan toelagen globaal voor alle herwaarderingsgebieden, die wél aan de criteria van kleinschaligheid beantwoorden?

6. Werden er op het ogenblik reeds aanvragen respectievelijk voor principiële of vaste belofte voor toelage van herwaarderingsoperaties van sociale huisvestingsmaatschappijen geweigerd?

7. Is het voorzien dat sociale huisvestingsmaatschappijen op de hoogte zullen gebracht worden wanneer hun herwaarderingsoperaties blijkens de criteria niet aan de norm van kleinschaligheid voldoen? Over welke termijn kunnen ze antwoord verwachten?

8. Zal aan de sociale bouwmaatschappijen of eventueel andere plaatselijk te besturen, die voor subsidiëring in aanmerking komen, de kans worden geboden om voor de oorspronkelijk beoogde, maar te groot-schalige, herwaarderingsoperatie alternatieven uit te werken die wél aan de criteria voor toelagen voldoen? Of moet daartoe een nieuwe aanvraag tot erkenning van de herwaarderingsoperatie worden ingediend?

9. Tenslotte, wanneer zult u de ondergeschikte besturen uit de onzeker-

heid halen en zeggen waar u heen wil met de stadsherwaardering.

De Voorzitter : Mevrouw Tyberghien heeft het woord.

Mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, wij hebben uw brochure „2 jaar beleid op Binnenlandse Zaken en Ruimtelijke Ordening van de Gemeenschapsminister Jean Pede” gelezen, dus ook de prachtig geformuleerde intenties omtrent de stads- en dorps-herwaardering. Wij lezen daarin trouwens ook de aankondiging van een actie stads- en dorps-herwaardering. Wij lezen daarin trouwens ook de aankondiging van een actie stads- en dorpsinrichting, met een wedstrijd en een campagne te lanceren met medewerking van de Koning Boudewijnstichting. Op het eerste gezicht en voor ongewijden een sympathieke onderneming, gespijsd met een prijzenpot van 1,5 miljoen frank te verdelen over 3 projecten per Provincie.

Voor wél ingewijden en voor de le-

den van de Commissie Ruimtelijke Ordening is dit eerder een cynische onderneming. Wij weten immers dat in die 2 jaar beleid slechts 3 herwaarderingsgebieden op 17 en 23 december 1986 werden erkend en op 19 en 27 mei 1987 nog eens 10 gebieden. Dat zijn er 13 in totaal.

Ingewijden kennen ook het Protocol afgesloten op 19 september 1986 met de Gemeenschapsminister voor Huisvesting.

Ingewijden kennen ook de lijst van verwervingen en werken in functie van Sociale Huisvesting binnen de herwaarderingsgebieden, die reeds door u tegengetekend werden en waarvoor u nog geen vastleggingen hebt doorgevoerd.

Dit roept bij ons grote vragen op.

Waarom nieuwe projecten op stapel zetten als nog zoveel akkoorden en dossiers af te werken zijn? Allemaal projecten die beantwoorden aan uw beleidsvisie vermeld in uw brochure, allemaal kleinschalige woonprojecten voor maximum 15 woningen. Waar-

Door zijn bijzonder geschikte ligging is men op weg om van Vlaanderen het slagveld te maken van de Europese supersnelle treinen, aldus VU-Raadslid L. Vanhorenbeek. Achter het spreekgestoelte wordt (midden) Voorzitter F. Grootjans (PW), bijgestaan door (links) mevrouw C. Smitt (CVP) en de heer A. Laridon (SP), Secretarissen van de Raad

Tyberghien-Vandenbussche

om moeten zij blijven wachten op de noodzakelijke vastlegging van de kredieten ? Waarom blokkeert u op die manier de sociale huisvesting ?

Komt daarbij dat alle projecten beantwoorden aan de bepalingen van het Protocol, waarin duidelijk gesteld wordt dat prioriteit zal verleend worden aan sociale huisvestingsprojecten binnen herwaarderingsgebieden.

Hoe komt het dat wij bij de goedgekeurde projecten praktisch geen dossiers vinden uit de ontwikkelingsgebieden Westhoek, Kempen en Limburg, met uitzondering van het gebied Turnhout (Noord-Oost) ? Er liggen verschillende dossiers op uw tafel uit de Westhoek.

Wij kennen toch de plechtige verklaring van de Executieve dat alle dossiers uit de ontwikkelingsgebieden prioritair behandeld zouden worden en prioritair betoelaagd.

Wij kunnen dit moeilijk terugvinden in uw beleid. Het is weinig stimulerend voor deze gebieden die werken en vechten om het etiket „ontwikkelingsgebied” kwijt te raken.

En juist nu zet de Minister een nieuwe sensibiliserings- en uitvoeringsgerichte wedstrijd op waarvan wij in de basisoptie alle hier gestelde vragen van te lange procedure, te weinig kredieten, welke prioriteiten, welke visie in de tekst terugvinden. Allemaal thema's en vragen die de bevoegde Minister zelf moet en kan beantwoorden, allemaal vragen rond uw eigen bevoegdheid en beleid ter zake.

De procedure is niet te lang bij een goede begeleiding en samenwerking met administratie en de betrokken gemeente of maatschappij. Uw voorganger heeft dit tientallen keren concreet bewezen.

Uw bekommernis om inspraak en samspraak is niet nieuw en klinkt bijzonder cynisch, gezien zovele inspraakgroepen en zovele stuurgroepen zich ontgoocheld en verraden voelen, zich bedrogen voelen omdat hun begeleidingswerk niet gevaloriseerd wordt en zij tevergeefs wachten

en uitkijken naar de vastleggingen voor uitvoering van hun begeleid project in hun gemeente.

Daarom zou ik hier graag de volgende vragen formuleren omtrent deze onaangekondigde wedstrijd.

— Wat is de kostprijs van deze organisatie ?

— Op welke begrotingspost kunnen wij deze financiering terugvinden, zo ook de beloofde prijzenpot ?

— Als men 3 projecten per Provincie zal steunen, heeft men dan een zicht op de uitvoeringskosten, en hoeveel wordt hiervoor en wanneer op welke begrotingspost ingeschreven ?

— Is deze financiering geput uit de huidige voorziene post van 450 miljoen frank of is dit een nieuw krediet dat ingeschreven wordt ?

— Komen de bestaande ingediende maar nog niet goedgekeurde dossiers hiervoor in aanmerking ?

— Als er nieuwe dossiers bekroond worden krijgen die voor uitvoering prioriteit vóór vroeger ingediende maar niet bekroonde dossiers ?

— Is er een beperking van tijd voor het indienen van dossiers ? Wanneer moet het dossier volledig zijn voor deelname aan de wedstrijd ?

Het verbaast ons, het komt ons zeer bevreemdend over, mijnheer de Minister, dat men een nieuwe campagne opzet als er nog tientallen, men spreekt van honderd kleinschalige projecten wachten op een principiële of uitvoeringsbeslissing, allemaal dossiers als reactie op de vorige zeer geslaagde campagnes.

Uw herhaalde klacht over een tekort aan kredieten, klinkt wel vreemd, als er plots toch gelden voorhanden zijn voor een nieuwe campagne met de prachtige naam “Pit in de kern”. Wat is de echte bedoeling van deze campagne, mijnheer de Minister ?

U begrijpt zeker onze terughoudendheid en onze waakzaamheid bij dergelijk nieuw initiatief. Het stimuleert niet tot enthousiasme als men te goed weet, dat deze nieuwe campagne geen uitzicht biedt aan de eerste ini-

tiatiefnemers van al die tientallen dossiers die nog wachten op uw goedkeuring.

Hoe kunt u dit verantwoorden tegenover die gemeenten, die maatschappijen, tegenover die honderden mensen die enthousiast geweest zijn. Welk antwoord zullen zij nu toegestuurd krijgen ?

Een evaluatie van de reeds ingediende projecten, zou voor de Koning Boudewijnstichting zeker richtinggevend zijn, in deze nieuwe opdracht die zij van u ontvangen.

Uw antwoord op al deze vragen zal misschien veel verduidelijken.

De Voorzitter : Minister Pede heeft het woord.

Minister J. Pede (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, in verband met de interpellatie betreffende het stadsherwaarderingsbeleid wens ik enkele zaken vrij duidelijk te stellen.

Tot eind december 1985 waren er inderdaad 113 herwaarderingsgebieden erkend. Op dat totaal van 113 erkende herwaarderingsgebieden vertegenwoordigde dit aan deeloperaties een bedrag van 22,4 miljard frank. Rekening gehouden met de 60 procent subsidiëringmogelijkheden voor die 22,4 miljard frank kom ik aan ongeveer een kleine 14 miljard frank te subsidiëren bedrag voor die 113 bestaande herwaarderingsgebieden.

Ik moet zeggen dat in 1985 er een bedrag voorzien was van 300 miljoen frank voor de deeloperaties, waarvan mijn collega en voorganger, de heer Akkermans, dit bedrag heeft opgetrokken, gedurende het jaar, tot 450 miljoen frank ten opzichte van verwachtingen van 14 miljard frank. Ik zal nu niet beweren dat die 14 miljard frank subsidiëring in één jaar moesten worden uitgetrokken, maar de meeste gingen over een periode van 5, 6, 7 jaar. Dus een onmogelijke opdracht. Dat is geen enkel verwijt dat ik tot iemand richt. Ik zeg alleen dat de publiciteit die rond deze herwaarderingsgebieden is gemaakt, zodanig goed was dat wij overstelpt zijn geworden met aanvragen en dat men

Pede

daardoor zeer hoge verwachtingen aan de mensen had gegeven die men uiteindelijk niet meer kan inlossen.

Het gevolg van die situatie is dat ik in 1986 de erkenning van die nieuwe herwaarderingsgebieden enigszins heb afgeremd en dat ik in 1986 nog slechts drie herwaarderingsgebieden heb erkend : in Lier, Schelle en Zele, en vijf uitbreidingen : Herk-de-Stad, Hasselt, Gent, Lokeren, Tongeren.

In 1987 heb ik opnieuw zeventien nieuwe gebieden door de Vlaamse Executieve laten erkennen en drie uitbreidingen van bestaande gebieden : één in Sint-Genesius-Rode en twee in Antwerpen : het Krugerpark en de Dam. Dit vertegenwoordigt als bijkomende uitgave 1,5 miljard frank deeloperaties, hetzij 750 miljoen frank aan subsidies.

Waarom heb ik enigszins een ombuiging van het beleid voorgesteld ? Ten eerste, om financiële redenen en, ten tweede, heb ik er moeten voor zorgen dat verschillende gemeenten opnieuw tot de realiteit zouden komen. Want op het ogenblik dat de campagne voor de herwaarderingsgebieden is gestart, hebben vele plaatselijke besturen geoordeeld dat ze de herwaarderingsgebieden en deeloperaties zo ruim mogelijk moesten voorstellen om zoveel mogelijk bij deze operaties te worden betrokken.

Wat heb ik gedaan ? Ik heb de nadruk gelegd op de afwerking van de bestaande gebieden : uitbreiding en wijziging van bestaande gebieden. Ik heb aan de Rijksuniversiteit van Gent een studie gevraagd. Sommigen hebben mij dat daarnet kwalijk genomen. Ik heb dat gedaan omdat ik ondervonden had dat bepaalde gemeenten niet altijd de nodige prioriteiten legden. Door het feit dat wij beperkt waren in onze mogelijkheden, vond ik het nogal normaal aan de betrokken Gemeenten te vragen de deeloperaties aan te wijzen die zij prioritair vonden. Wij zijn zelf ook tussenbeide gekomen om aan de gemeenten advies te geven. Ik meen dat men een loopje met de waarheid neemt wanneer men hier komt vertellen dat wij de gemeentelijke autonomie in

het gedrang hebben gebracht. Wij hebben zeker niet gezegd welke operatie wel en welke operatie niet mocht plaatsvinden. Het kwam er alleen op aan te weten wat prioriteit moest krijgen in de herwaarderingsgebieden, zodat de geselecteerde operaties prioritair zouden kunnen worden gesubsidieerd.

Mevrouw Vogels heeft hier gezegd over hoeveel miljarden wij voor deze operaties zouden moeten kunnen beschikken. Mijn begroting stelt mij niet in staat drie miljard frank uit te geven voor de herwaarderingsgebieden. Wij zijn beperkt in onze middelen, want de Vlaamse Executieve beschikt slechts over negentig miljard frank voor de uitvoering van haar begroting.

Wat de deeloperaties betreft heb ik reeds een overzicht gegeven van de uitgaven. In 1986 werden 450 miljoen frank besteed. Voor 1987 werd 450 miljoen frank ingeschreven op de begroting. Door een begrotingswijziging heb ik dit bedrag tot 465 miljoen frank kunnen verhogen. Die 465 miljoen frank zullen in ieder geval volledig worden vastgelegd. Sommigen vinden de procedure te lang. Wanneer een dossier administratief in orde is en op mijn Kabinet belandt, moet ik mijn beleidsprioriteiten laten gelden. Ik heb reeds gezegd dat ik prioriteit geef aan de afwerking van de bestaande gebieden en dat ik voorrang geef aan kleinschalige projecten. U weet nu waarom. Ik geef ook prioriteit voor de renovatie van het openbaar domein, omdat ik de mening ben toegedaan dat de privé-sector ontegensprekelijk zal inspelen op een verbeterde infrastructuur en op zijn beurt dan verschillende van deze operaties zal uitvoeren. Omdat ik zoveel aanvragen kreeg heb ik aan de Executieve gevraagd artikel 22 van het Besluit van 1986 te doen springen waardoor ik een klein deel van mijn kredieten voor gesubsidieerde werken aan ondergeschikte besturen kan toekennen aan de herwaarderingsgebieden. Mevrouw Tyberghien, het is onjuist te beweren dat wij geen voorrang hebben verleend voor de reconversiegebieden Kempen, Limburg en Westhoek. De Executieve heeft onlangs een evalua-

tie gemaakt en ik kan u zeggen, mevrouw, dat alle leden van de Executieve op het gebied van de subsidiëring voorrang hebben gegeven aan deze drie gebieden. Trouwens deze Executieve heeft een aanzienlijk hoger bedrag dan de vorige Executieve toegekend. Ook het protocolakkoord dat ik met Minister Akkermans heb gesloten wordt bekritiseerd. De bedoeling van dit protocolakkoord is enerzijds de kleinschalige sociale huisvesting en anderzijds de grootschalige sociale huisvesting, waarbij meer dan vijftien woningen zijn betrokken, samen te subsidiëren.

Wat de kleinschalige projecten betreft blijft mijn Departement de volgende projecten subsidiëren : 60 procent voor de verwerving en de eventuele afbraak ; 40 procent voor de bouw van kleinschalige projecten ; de Gemeenschapsminister voor de Huisvesting kent een leningsmachtiging toe voor de resterende 60 procent. Dit betekent dat een project enerzijds wordt gedekt door 40 procent subsidie en anderzijds door 60 procent goedkope leningen.

Het doel van dit akkoord bestaat erin de beschikbare middelen op een billijke wijze te verdelen met de nadruk op kleinschaligheid en de handhaving van de inbreidingspolitiek, aangezien de verwerving nog steeds met 60 procent wordt betoelaagd.

Wat de renovatiepremie betreft, was ik verplicht een wijziging van het besluit aan de Executieve voor te stellen. Inderdaad, een wijziging was noodzakelijk gezien de grote problemen met het Rekenhof. Het vorige besluit was niet duidelijk opgesteld. Inderdaad, op twee aanvragen kon slechts één aanvraag worden betoelaagd. Bij beraadslaging door de Vlaamse Executieve dienden telkens opnieuw deze moeilijke dossiers, die door het Rekenhof werden geweigerd, te worden aangepast. Welke waren de redenen waarom het Rekenhof onze uitbetalingen niet wou honoreren ? De reden was dat de werken meestal te vroeg waren aangevat, omdat het huidige besluit niet voorziet in een overgangsmaatregel tussen de saneringspremie en de renovatiepremie en ook omdat de ver-

Pede

plichte en de facultatieve werken niet expliciet werden voorgeschreven in het besluit van de Executieve. Wij hebben dit besluit bijgewerkt. Bovendien hebben wij de vastleggingskredieten met 35 miljoen frank verhoogd en derwijze 105 miljoen frank renovatiepremie kunnen vastleggen. Voor zoveel nodig verwijs ik naar de begroting 1988, die nu zal worden rondgedeeld, en waarover vandaag veel te doen is geweest. U zal vaststellen dat in de begrotingsvoorstellen voor 1988 160 miljoen frank voor renovatiepremie is ingeschreven.

Ten slotte wil ik nog een woord zeggen over de campagne die voor 1987 en 1988 op het getouw werd gezet. Over vijf Provincies zal 200 miljoen frank in deze twee jaar worden uitgespreid ten einde ertoe te komen, in samenwerking met de gemeenten, de bekroonde werken niet alleen een prijs toe te kennen maar ook de bekroonde werken uit te voeren opdat wij, wat de herwaarderingsgebieden betreft, tot nieuwe ideeën zouden komen. Ik meen dat het goed is de gemeenten te stimuleren om aan dit project deel te nemen — en ook de bestaande projecten mogen hiervoor worden ingediend ; er wordt inderdaad geen enkel onderscheid gemaakt. De projecten kunnen ook worden aangepast en verbeterd aangezien wij een onpartijdige jury hebben aangesteld en opdracht hebben gegeven om een raamlijst, „een prijslijst”, op te maken opdat degenen die binnen de prijzen vallen de werken ook zouden kunnen uitvoeren.

Dit is het beleid dat ik momenteel voer. Ik zeg u wel dat de lokale besturen en stuurgroepen enorme verwachtingen hebben gecreëerd. Inderdaad, de ganse problematiek van de herwaarderingsgebieden werd zo aantrekkelijk mogelijk voorgesteld en de voorstellen werden in grote mate opgevolgd. De vraag is zodanig groot dat wij er niet altijd het gewenste gevolg kunnen aan geven. Inderdaad, wij beschikken slechts over 450 miljoen frank per jaar. Meer laat onze begroting aangaande herwaarderingsgebieden niet toe. Normaal zouden wij, zoals u het komt te zeggen,

drie à vier miljard frank nodig hebben. Daarover beschikken wij niet. Bijgevolg moeten wij selectief en met prioriteit te werk gaan. **(Applaus)**

De Voorzitter : Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw M. Vogels : Dat was nog maar eens een antwoord op nog maar eens een interpellatie. Ik kan u volgen in uw redenering dat op dit ogenblik en met dit beleid drie à vier miljard frank van de huidige Executieve niet mogelijk is. Wanneer wij vijf jaar geleden het besluit namen om aan herwaardering, aan inbreiding te doen hadden wij de indruk dat dit wel een duidelijke beleidsprioriteit was die de Executieve meer waard was. Als men met die drie miljard frank op 92 miljard frank een inbreidingspolitiek kan financieren en kan vermijden dat de verstedelijking in Vlaanderen nog verder uitbreidt en de verkeerschaos nog groter wordt dan meen ik dat dit een prijs is die best te betalen is. Deze som zou moeten worden vrijgemaakt.

Inzake uw standpunt in verband met het stimuleren van de infrastructuurwerken van het openbaar domein moet hier onmiddellijk de opmerking worden gemaakt dat wanneer het openbaar domein wordt verfraaid men privé-initiatief aantrekt. Meestal is dit echter een „beter begoed” privé-initiatief. Op die manier worden de oorspronkelijke bewoners van een wijk verdrongen. Dat is niet de bedoeling van de stadsherwaardering. De bedoeling was aan de bewoning van die gebieden met verkrotting en met inwoners van een laag sociaal statuut iets te doen. Wanneer u op het openbaar domein mikt verdrijft u de bestaande inwoners en trekt u de beter begoede klasse aan zodat u een soort van verschuiving krijgt van de minder begoeden naar nieuwe verkrotte buurten.

Ten slotte wens ik nog op te merken dat u niet geantwoord hebt op de reeks vragen die ik heb gesteld inzake uw opvatting over kleinschaligheid. Wat zijn de normen en de criteria ?

Minister J. Pede : Onder kleinschaligheid verstaan wij de projecten met

maximum vijftien woningen. De grootschalige projecten zijn deze met méér dan vijftien woningen. Dat heb ik daarnet gezegd.

Mevrouw M. Vogels : Dus alleen het aantal woningen geldt als criterium ?

De Voorzitter : Mevrouw Tyberghien heeft het woord.

Mevrouw M. Tyberghien-vandenbussche : Die 200 miljoen frank die u voorziet komen dus van die 450 miljoen frank als ik het goed heb begrepen ?

Minister J. Pede : Ja.

Mevrouw M. Tyberghien-vandenbussche : Eigenlijk is dit dus een hele beknotting van het beschikbaar krediet zoals u in uw inleiding hebt gezegd ?

Minister J. Pede : Het is geen beknotting, mevrouw, het wordt ook voor de herwaarderingsgebieden gebruikt. Wij verdelen dat over de vijf Provincies. In de vijf Provincies worden drie prijzen bekroond en ook uitgevoerd.

Mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche : Er is nog een hele lijst van erkende en getekende projecten waar men wel voldeed, naast de vijftien woonprojecten die door u mede ondertekend zijn, maar waarvoor geen vastleggingen werd gegeven. Het gaat hier dus om projecten die u wel erkent en die in het Protocol ondertekend zijn.

Minister J. Pede : Mevrouw, al degene die in het Protocol ondertekend zijn worden dit jaar vastgelegd. Daarover bestaat geen enkele twijfel. Dat is een akkoord tussen mij en collega Akkermans.

Mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche : Dat zal dus gebeuren. Er wordt natuurlijk met spanning gewacht want het jaar is bijna om.

Minister J. Pede : Tweemaal per jaar worden de lijsten opgemaakt. De tweede lijst wordt nu uitgevoerd. Binnenkort zullen deze mensen nieuws krijgen. Aangezien u op de hoogte is van die lijst zult u wellicht weten wat er allemaal op staat en

Pede

welke projecten worden goedgekeurd.

Mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche : Inderdaad. Die andere dossiers mogen dus ook aan deze wedstrijd deelnemen. Men weet echter vooraf dat er slechts drie per Provincie zullen worden uitgevoerd aangezien er drie prijzen zijn.

Minister J. Pede : Ik heb enkel gezegd dat binnen deze wedstrijd de drie bekroonde werken per Provincie ook zullen worden uitgevoerd. Wij hebben aan die gemeenten gevraagd alleen de projecten te behouden waarin de gemeente ook haar aandeel kan betalen. Het heeft geen zin te subsidiëren als het overige deel door de gemeente, door het OCMW of door de initiatiefnemer moet worden betaald. Als die mensen niet kunnen volgen kunnen wij de uitvoering niet verzekeren. Daarom hebben wij aan de verschillende gemeenten gevraagd tot waar zij zouden gaan.

Mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche : Voor die 15 projecten zou volgens u in de toekomst een krediet van 45 miljoen frank volstaan vermits het toch om projecten gaat die zullen worden uitgevoerd.

Minister J. Pede : Die zullen inderdaad worden uitgevoerd.

Mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche : U heeft dus een berekening gemaakt en is er van overtuigd dat de kredieten zullen volstaan.

Minister J. Pede : Precies daarom heb ik 200 miljoen frank gereserveerd.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer H. Van Rompaey tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over de

toekomstige ontwikkeling van het Studiecentrum voor Kernenergie te Mol

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Hugo Van Rompaey tot de heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over de toekomstige ontwikkeling van het Studiecentrum voor Kernenergie te Mol.

De heer Van Rompaey heeft het woord.

De heer H. Van Rompaey (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, op een stille nacht is er onverwacht, enigszins brutaal, uit Sint Catharina iets voortgekomen dat wel eens zou kunnen uitgroeien tot een hoop nucleaire ellende. Jarenlang werd met de allergrootste schroom, met de allergrootste voorzichtigheid, aangekeken tegen een institutionele herziening van het befaamde Studiecentrum voor Kernenergie te Mol. Blijkbaar onomkeerbaar legt de nationale Regering kordaat het plan op tafel om dit Nationale Instituut ineens te regionaliseren, voor honderd procent.

Sint Catharina en het volmachtenbesluit 515, houdende de opdracht om een herstructureringsplan te realiseren, grijpt drastisch in op het ogenblik dat het SCK op zijn scharnierpunt draait tussen het gekende nucleaire verleden en de heroriëntatie naar nieuwe opdrachten.

Op het ogenblik van deze openbare vergadering legt de vernieuwde nationale beheerraad van het SCK wellicht de laatste hand aan beslissingen die bepalend zullen zijn voor de toekomst van het SCK. Men zal wellicht vrij gedetailleerd besluiten treffen die te maken hebben met het voortbestaan en de opdracht van het SCK, minstens voor de volgende vijf jaar, maar er zullen ook lijnen uitgetekend worden die een impact hebben op een veel langere periode.

Het kan niet langer uitgesteld worden om, zij het ten principiële titel, dit onderwerp ook aan de orde te

brenge in deze openbare vergadering. Het gevecht voor het voortbestaan van — ik aarzel niet om te zeggen „dit onvervangbaar en onmisbaar Instituut „ bereikt nu een hoogtepunt. Wij zouden een onvergeeflijke flater begaan indien we uit hoofde van de controlerende bevoegdheid van deze Vlaamse Raad nu niet de aandacht zouden vestigen op enkele aspecten die om het in het nucleair jargon te zeggen wel degelijk te maken hebben met de kern van de zaak.

Er bestaat een vrij grote onduidelijkheid over de precieze situatie van het SCK ten gevolge van de regionaliseringsbeslissing. Er was de vrees dat de werkingsmiddelen voor het jaar 1988 met name 2,3 miljard frank noch op de nationale noch op de gemeenschapsbegroting zouden ingeschreven worden. Gelukkig heeft de nationale Staatssecretaris voor Energie bij gelegenheid van de interpellaties die vorige woensdag werden gehouden in de Kamer van Volksvertegenwoordigers voor het jaar 1988 uitsluitend gegeven. Vanzelfsprekend rijst dan de vraag : en wat voor de volgende jaren ? Deze wat algemene budgettaire probleemstelling vergt toch wel enige uitdieping. Het SCK zit, zoals gezegd, op zijn scharnierpunt van zijn nucleair verleden en de sinds meerdere jaren geformuleerde opdracht de weg op te gaan van diversificatie.

In het nucleaire is er na een eerste faze van vooral grondig onderzoek een verschuiving gekomen naar nucleaire dienstverlening ten gerieve van de energieproductie maar ook van talrijke nucleaire toepassingen in de industrie, de wetenschap en het afvalbeheer.

Er kan toch geen sprake van zijn dat de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest zomaar wordt opgescheept met de minder prettige consequenties van het op gang brengen van de nucleaire cyclus, namelijk het afval. De energie is een nationaal vraagstuk. Anderzijds heeft gans het land in talrijke opzichten, vooral economisch genoten van de ontwikkeling van deze spits technologie.

Ik neem aan, mijnheer de Minister, dat het SCK in de toekomst zijn on-

H. Van Rompaey

vervangbare rol op het nucleaire domein zal blijven spelen, gespijsd met nationale middelen. Die actieve nucleaire dienstverlening moet voortgezet worden op basis van een contractuele opdracht aan het SCK, in de veronderstelling althans dat de regionalisering voor honderd procent wordt uitgevoerd. Er moet dan boter bij de vis zijn. Anderzijds kan er ook geen sprake van zijn dat het wegwerken van het zogeheten „sociaal” en „technisch” passief zou moeten gebeuren op kosten van de Vlaamse „portemonnaie”.

Wat het nucleaire luik betreft vraag ik mij af of wij niet in alle stilte een collectieve misdaad aan het plegen zijn door voor het wegwerken van het technisch passief, met name de ontmanteling en afbraak van installaties, duidelijk te beperkte middelen te voorzien. Men speelt nucleaire struisvogel door slechts investeringen te plannen die de huidige situatie voldoende „beveiligen”, maar de definitieve opruiming of de definitieve behandeling van het afval” schuift men door naar de volgende generaties. Onze generatie zal in de geschiedenis, omwille van haar nucleair beleid, de „Jaffe” generatie genoemd worden.

In dit land waar, alle verhoudingen in acht genomen, de nucleaire technologie zo intensief is ingeschakeld, worden duidelijk te weinig financiële middelen vrijgemaakt om tenvolle het rentmeesterschap te dragen over de effecten die onherroepelijk in het leven zijn geroepen door het verweken van de nucleaire cyclus.

Zo te zien, mijnheer de Minister, heeft u nog een zwaar ei te pellen met de nationale architecten van het regionaliseringsplan, zeker wat het nucleaire luik betreft en de financiële middelen die daarvoor specifiek moeten voorzien worden. Het is in alle geval belangrijk dat het SCK nucleair een rol kan blijven spelen ten gerieve van het land, maar ook in een internationale context op het gebied van stralingscontrole, normen en systemen in verband met veiligheid en als raadgever voor de industrie. Uit hoofde van zijn onafhanke-

lijkheid kan dit Instituut zich te allen tijde loyaal opstellen ten overstaan van de belangen van de industrie, maar zeker ook ten overstaan van de belangen van de gemeenschap. Het SCK is een trouwe partner voor de gemeenschap.

De budgettaire probleemstelling betreffende het nucleaire luik doet wel degelijk de vraag rijzen, mijnheer de Minister, of u reeds in onderhandeling bent getreden met de nationale overheid. Is er reeds een onderhandelingschema ? Is er reeds een optie in verband met de timing hiervan ?

Een groot knelpunt bestaat er voor ons ook betreffende de concrete uitvoering van het luik van de diversificatie. Op dit ogenblik beraadt zich een nationale beheerraad, die blijkbaar de jongste maanden ook in communautaire schuifkens is beginnen te vergaderen, over de concrete aanpak van de opdracht tot diversificatie. Aanvaardt uw Regering deze gang van zaken ?

De diversificatie is tot nu toe niet van de grond geraakt, quasi mislukt, omdat de algemene directie te weinig dynamisch hiervoor ruimte heeft gecreëerd en omdat vooral Waalse intolerantie in de beheerraad een aantal nieuwe initiatieven versmacht heeft. Voor de nucleaire activiteiten heeft men het paard op de goede renbaan gezet. Voor de diversificatie werd het paard van den beginne en telkens in de gracht gereden !

Gaat u aanvaarden, mijnheer de Minister, dat een aantal Franstaligen aan de Vlaamse Gemeenschap vrij gedetailleerd gaan dicteren wat er in Vlaanderen mag in huis komen van deze bewuste diversificatie en vooral wat niet ?

Dat men niet zegt dat het SCK niet geroepen is om op belangrijke domeinen initiatieven te nemen. Er is het belangrijke domein van de materialen, het leefmilieu en de energieprocessen. Het SCK leverde tot nu toe uitstekende diensten voor OVAM, de VWZ en Indaver, nationale en ook Vlaamse Ministers doen voortdurend beroep op dit Studiecentrum voor heel wat moeilijke aanlegenheden.

Voor onze Regeringen bestaat er in een aantal domeinen een andere terugvalmogelijkheid ! Men kan hier gewagen van een belangrijk stuk Flanders Technology of misschien in dit verband van „Campine Technology”.

Voor deze dingen moet er ruimte geschapen worden. Dit kan alleen indien de beleidswil aanwezig is. Een bijzonder belangrijke aanduiding voor de richting in dewelke het Studiecentrum zich verder zou kunnen ontwikkelen, werd geformuleerd in het „Memorandum over de toekomstige ontwikkeling van het Studiecentrum voor Kernenergie te Mol”. Dit Memorandum werd op 31 mei 1983 door alle Kempense Parlementairen, Bestendig Afgevaardigden, **Vakbonds-** en Ontwikkelingsorganisaties overgemaakt. Het handelt over de heroriëntering van de doelstelling van het SCK, het concretiseren en uitvoeren hiervan, het toewijzen van overheidsopdrachten en het bevorderen van samenwerkingscontracten met de privé-sector .

De vraag is op welke wijze uw Regering rekening zal houden met dit belangrijke document.

Het SCK kan regionaal maar ook nationaal en internationaal een belangrijke rol vervullen, niet alleen inzake het begeleiden en bewaken van nucleaire bedrijvigheden, maar ook inzake fundamenteel of toegepast onderzoek op andere wetenschappelijke en technische gebieden. Op welke wijze zal de Vlaamse Regering deze instelling de kans geven om in deze zin een dynamische uitbouw te realiseren ?

Er bestond gevaar dat het gekende geknoei met afval ten onrechte een schaduw zou werpen op dit Instituut dat sinds dertig jaar uiterst belangrijke diensten heeft bewezen aan het land, maar dat ook in de toekomst onmisbaar blijft. Het herstructureeringsplan zet op dit ogenblik eveneens een domper op de groeikracht van deze instelling. Belangrijke wetenschappers worden op **bruggensioen** gesteld, verworven **know-how** dreigt verloren te gaan. Er zijn ook niet direct vooruitzichten dat jonge beloftevolle krachten kunnen **aange-**

H. Van Rompaey

trokken worden. Het personeel is moedeloos. Men kan aan deze instelling geen slagkracht geven zonder motivatie. Het is stilaan één grote miserie aan het worden. Vandaar de enige slotvraag : zal de Vlaamse Regering het goed menen met het SCK ? Wij wachten op een verlossende, positieve boodschap. (**Applaus bij de CVP**)

De Voorzitter : De heer Sleenckx heeft het woord.

De heer J. Sleenckx (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, de heer Van Rompaey heeft, vooral in het laatste gedeelte van zijn uiteenzetting, zeer sterk zijn bezorgdheid uitgedrukt over de toekomst van het SCK.

Ik moet u bevestigen, mijnheer de Minister, dat de werknemers van het SCK zich inderdaad zeer ongerust maken. De heer Van Rompaey heeft reeds aangetoond dat het personeel van het SCK op het ogenblik nog niet weet of het SCK nationaal of regionaal is. Niemand blijkt dat te weten. Vandaar de enorme onrust.

Men stelt zich ook een aantal vragen omtrent de repercussies op de werkingskredieten.

De laatste vijf jaar heeft het SCK-personeel reeds 20 procent ingeleverd, sinds het begin van 1986 zijn reeds tweehonderd werknemers afgevloeid en vanaf 1987 dienen er nog eens driehonderd te vertrekken. Daar bovenop wordt van de personeelsleden nogmaals een inlevering van 8 à 9 procent gevraagd en dan zijn ze er nog niet eens zeker van dat ze hun werk zullen behouden.

U zult best begrijpen, mijnheer de Voorzitter van de Executieve, dat de werknemers in die omstandigheden ongerust zijn over het feit of zij hun werk al of niet kunnen behouden. Zij voelen zich onveilig.

Op 2 december 1986 heb ik een aantal vragen gesteld ten aanzien van de geplande regionalisering. Ik heb op geen enkele vraag een behoorlijk antwoord gekregen.

Op 11 december 1986 heb ik opnieuw een interpellatieverzoek ingediend. Minister Maystadt had toegezegd een aantal vragen te beantwoorden. Tot op heden heb ik nog geen antwoord gekregen op de **concret** vragen die ik heb gesteld. Ik heb de indruk dat de regionalisering van het SCK een misleuk van je welste is. Wij stellen vast dat er enorme onrust is bij het personeel. Het heeft zijn twijfels of het werkingskrediet van 2,350 miljard frank nog wel zal worden toegestaan. Dat is een fundamentele vraag. Het SCK heeft in de Kempen immers een enorme betekenis. Er zijn plusminus 1.200 mensen tewerkgesteld. Het SCK heeft ook een enorme uitstraling.

De heer Van Rompaey heeft daarnet gesproken over diversificatie. De verhouding is thans 80 procent nucleaire en 20 procent niet-nucleaire programma's. Terecht heeft de interpellant gesteld dat er bij de directie weinig belangstelling blijkt te bestaan voor diversificatie. Altijd maar worden de nucleaire programma's gepromoot terwijl het SCK ook nog een andere taak heeft, namelijk naar het leefmilieu en het rationeel energieverbruik toe. Ik heb in het pleidooi van de heer Van Rompaey ook gehoord dat hij opkomt voor een groter aandeel van de niet-nucleaire programma's in de totale werking van het SCK.

Mijnheer de Minister, ik zou er ook willen op wijzen, zoals dat tijdens de interpellatie van verleden week ook gebeurde, dat de frauduleuze praktijken, die in het SCK zijn gebeurd, niet zouden mogen worden aangegrepen om eventueel de werkingskredieten van het SCK te beknootten. Immers, die werkingskredieten van 2 miljard 350 miljoen frank zijn een conditio sine qua non voor een optimale werking van het SCK. Mijnheer de Minister, wanneer men daar zou beginnen te snoeien dan betekent zulks dat het SCK langzaam maar zeker zal worden afgebouwd.

Mijnheer de Minister, om te eindigen wens ik nog enkele vragen te herneemen, die ik zowel aan u als aan de heer Maystadt, ongeveer 10 maanden geleden, heb gesteld.

Enkele van die vragen vallen nauw samen met de vragen gesteld door de heer Van Rompaey.

Ten eerste, hoe zijn de supplementaire financiën voorzien ? Met andere woorden, hoe worden de financiële tekorten aangevuld ?

Ten tweede, zal de centrale overheid een permanente opdracht krijgen om dit blijvend tekort van jaar tot jaar te dragen, ook — en daarover heeft de heer Van Rompaey zijn ongerustheid uitgedrukt — voor de jaren 1989 en 1990 enzovoort ? Wij weten dat het voor 1988 allemaal in orde is, maar wat zal er in de toekomst gebeuren ?

Wie zal daarenboven de buitengewone investeringen, die in de nucleaire sector zo noodzakelijk zijn, dragen ? Deze nieuwe investeringen zijn noodzakelijk om de afbouw van de nucleaire infrastructuur op termijn mogelijk te maken.

Volgens een bericht in De Standaard van 2 december 1986, zou het cijfer schommelen rond 8 miljard frank, terwijl insiders beweren dat die afbouw van de nucleaire infrastructuur 10 à 11 miljard frank zou kunnen belopen. Bij een aantal werknemers bestaat de vrees, dat wanneer de zaak zal worden geregionaliseerd, dit zal worden afgenomen van de dotaties of is er ter zake een andere inbreng ? De heer Aerts heeft mij destijds gezegd dat de overheid een gedeelte zal bijdragen en dat men ook voor een gedeelte rekent op de elektriciens. Toen heb ik onmiddellijk tot de heer Aerts gezegd dat ik weinig geloof hecht aan de inbreng van de elektriciens, want zij waren diegenen die op een bepaald ogenblik hebben gezegd dat zij 14 miljard frank zouden bijdragen voor het laten opstarten van Eurochemic.

Ik verheug er mij over dat het niet is gebeurd. Dus die 14 miljard frank zouden zij hebben bijgedragen, wat ze niet hebben gedaan, niettegenstaande de heer Aerts er ten zeerste van overtuigd was dat zij dat bedrag zouden bijdragen voor het heropstarten. Mijn vrees is dat de elektriciens niet veel zullen laten zien.

Wie zal er de enorme investeringen

Sleecx

dragen om eventueel de **kleistockage**, die op ongeveer 190 meter diepte zich bevindt, te realiseren ? Wie zal hier de exploitatievergunning afleveren ? Valt de splijtstofcyclus die zo sterk moet worden gecontroleerd door nationale, Europese en internationale controle-organisaties nu niet in een juridisch vacuüm ? Kan een eventueel nieuw instituut met nieuwe statuten nog internationale contracten afsluiten, onder andere met de Europese Gemeenschap en met multinationale nucleaire bedrijven ? Is het waar dat niet nucleaire programma's van het SCK in andere instituten worden ondergebracht ? Een heel belangrijke vraag, vooral in het kader van wat de jongste tijd in het SCK is gebeurd is of de Minister een financieel schema kan geven over de financiering van alle radio-actieve afvalverwerking van de afval die momenteel in het SCK opgestapeld ligt en die nog miljarden frank zal kosten om een definitieve bestemming te krijgen. U ziet, mijnheer de Minister, dat de vraag die ik ongeveer een jaar geleden heb gesteld, in het licht van wat er de jongste tijd is gebeurd, zeer actueel is. De werknemers van het SCK beginnen te vrezen dat ingevolge de frauduleuze praktijken die er gebeurd zijn en die honderdvijftig miljoen frank aan het SCK hebben gekost, het verwerken van de afval die niet kan worden behandeld met de apparatuur waarover men momenteel beschikt, nog eens verschillende tientallen miljoenen frank zal kosten en dat het totale bedrag tot 3 à 400 miljoen frank zou kunnen oplopen. De betrokkenen vrezen dat dit allemaal van de dotaties zal worden afgetrokken en dat dit repercussies zal hebben op de tewerkstelling.

Is deze overdracht werkelijk mogelijk op basis van de bestaande wetgeving ? Er moet immers worden gevreesd dat deze politieke overdracht door de Raad van State zal worden betwist. Een instelling van openbaar nut op regionaal vlak is blijkbaar niet in de wet ingeschreven. Ik heb dezelfde vraag aan Minister Aerts gesteld. Deze heeft geantwoord dat hij denkt dat dit in orde zal komen. Ik ben er echter nog steeds niet van

overtuigd dat dit in orde kan worden gebracht, gezien de wet van augustus 1980.

De Voorzitter : De heer Gryp heeft het woord.

De heer E. Gryp (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, wij hebben ons steeds verzet tegen de regionalisering van het SCK om de eenvoudige reden dat het energiebeleid nog steeds een nationale materie is en dit wellicht zal blijven.

In het licht van deze vaststelling kunnen wij stellen dat minstens twee derden van de opdrachten van deze instelling in het kader van de nationale bevoegdheden zullen geschieden. Het is dus totaal onlogisch een instelling te regionaliseren die hoofdzakelijk nationale opdrachten vervult. Een nieuw feit is deze stellingname nog zeer sterk komen beklemtonen.

Deze morgen heeft mijn Europese collega Staes, tijdens een persconferentie, de betrokkenheid van het SCK aangeklaagd bij het doorspelen van belangrijke nucleaire know-how aan Pakistan waardoor dit land in staat werd gesteld atoomwapens aan te maken. Morgen zult u de persverslagen hierover in de krant kunnen lezen.

Het volstaat aan te stippen dat deze staat het nonproliferatieverdrag niet heeft onderschreven en bovendien vast te stellen dat er een Pakistan-Li-bië-Iran-connectie bestaat om in te zien van welke schuldige of onbegrijpelijke naïeve ingesteldheid onze nationale verantwoordelijken in deze materie blijk hebben gegeven. Hierbij valt op hoe men in dit land blijkbaar niet meer in staat is onderscheid te maken tussen het algemeen belang van het land en de bevolking en de privé-handelsbelangen van de nucleaire lobby zoals Belgo-nucleair en Belgatom. Als men weet dat de voornaamste gesprekspartners van de heren Amelinckx en De Jonghe, tijdens hun bezoek aan Pakistan tussen 23 en 28 maart 1986, rechtstreeks verantwoordelijk zijn voor de militaire toepassingen van de kernenergie in hun land, dat het gekozen reactortype voor de productie van elektriciteit

toelaat uranium te verrijken voor de aanmaak van kernwapens en dat de doorgespeelde labo-methodes perfect geschikt zijn om plutonium te fabriceren, rijzen toch uiterst verontroostende vragen over de **verschrikkelijke** verantwoordelijkheid die de Belgische overheid heeft genomen ten opzichte van een land dat nauwe verbanden heeft met een natie zoals Iran, waar straks Belgische onderdanen zich aan een mogelijke escalatie in de Golfoorlog zullen blootstellen.

Welnu, als zelfs de nationale overheid als mede-ondertekenaar van het non-profleratieverdrag dergelijke lichtzinnige en gevaarlijke transacties toelaat, kan men zich afvragen wat ons te wachten staat in deze uiterst gevoelige sector die de kernenergie is, wanneer het Studiecentrum onder de voogdij van het Vlaamse Gewest terecht komt dat, gezien de eigenaardige gewestvorming van 1980, niet rechtstreeks gebonden is door internationale verdragen.

Vervolgens wens ik er op te wijzen dat u met het SCK een vergiftigd geschenk toegeschoven krijgt, wanneer men denkt aan de staat van corruptie waarin tenminste een deel van het kaderpersoneel van deze instelling zich bevindt. Ik wens u veel moed toe om deze Augiasstal uit te mesten.

Tenslotte vraag ik u of het een overheveling van het SCK naar het Vlaamse Gewest in uw bedoeling ligt eindelijk een ander beleid door te voeren, door de onderzoeksinspanningen van het centrum om te buigen van de voorbijgestreefde nucleaire technologie naar de veel te lang verwaarloosde alternatieve energiebronnen.

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, het Catharina-akkoord van 25 november 1986 voorziet in de overheveling naar het Vlaamse Gewest van het Studiecentrum voor Kernenergie. Dit betekent niet de overheveling van de instelling als dusdanig want het is een instelling met eigen personaliteit. Dit betekent

G. Geens

wel dat de voogdij over die instelling en de budgettaire middelen die eraan worden besteed, worden overgedragen van de nationale overheid naar de Gewestelijke Overheid.

De interpellanten weten dat bij de praktische uitvoering van het akkoord van 25 november heel wat moeilijkheden gerezen zijn. De overheveling van voogdij en budgettaire middelen betreffende het SCK werd door mij steeds beschouwd als het sluitstuk van de uitvoering van het akkoord. Normaal gezien moest dit probleem deze morgen aan de orde geweest zijn op de vergadering van het Overlegcomité Regering-Executieven. De politieke situatie heeft er echter anders over beslist.

Ik heb op 11 juni jongstleden een nota aan het Overlegcomité overgemaakt waarin de grote principes van mijn oplossing zijn opgenomen. De Minister van Economische Zaken heeft van het Overlegcomité de opdracht gekregen om deze aangelegenheid te bespreken met de Voorzitters van de Executieven maar dat is jammer genoeg niet gebeurd. Intussen is op de nationale begroting van Economische Zaken voor 1988 een krediet ingeschreven van 2,3 miljard frank. Dit is hetzelfde bedrag als voor 1987 en dit is ook het bedrag dat in het Catharina-akkoord is overgenomen. De inschrijving van het krediet is door de Staatssecretaris van Energie bevestigd in de Kamer.

De **heer J. Sleecx** : U spreekt over de begroting voor 1988, maar niet over de begrotingen voor 1989 en 1990.

Minister G. Geens : Ook niet over de begroting voor 2000. In dit land worden de begrotingen opgemaakt jaar na jaar, zoals u weet. Ik neem aan dat wij tegen 1989 een oplossing zullen hebben voor dit probleem.

Ik kan mij uiteraard niet uitspreken over de bedoelingen van de nationale Regering, zeker nu niet, voor het geval de overheveling niet effectief zou worden gerealiseerd. Ik blijf erbij dat het Catharina-akkoord integraal moet worden uitgevoerd. Dit kan en

dit moet ; dat was de afspraak.

Nog het volgende. Dat het SCK thans voor het grootste deel activiteiten uitoefent die tot de nationale bevoegdheid behoren, is geen beletsel voor de overheveling van kredieten en voogdij. Het is perfect mogelijk voor een instelling die onder regionale voogdij staat een overeenkomst te sluiten met de nationale overheid betreffende bepaalde taken en opdrachten, inclusief de ontmanteling van zware infrastructuur. Aangezien de opdracht uitgaat van de nationale overheid, die ter zake bevoegd is, zal deze op de nationale begroting de daarvoor nodige kredieten moeten inschrijven. Dit mag echter geen afbreuk doen aan de overheveling van de 2,3 miljard frank *ristorno's* van het Catharina-akkoord.

Deze stelling werd vorige week in de Kamer ook verdedigd door Staatssecretaris Aerts. Ik ga er dus van uit dat dit ook de nationale Regering verbindt.

De heer Van Rompaey verwijst naar het memorandum over de toekomstige ontwikkeling van het SCK van 31 mei 1983 betreffende de heroriëntering van de doelstellingen van het SCK. Ik heb het document bij me. Dit werd destijds ondertekend door alle senatoren en volksvertegenwoordigers van het Arrondissement Turnhout en door de vertegenwoordigers van de werknemersorganisaties en ontwikkelingsmaatschappijen van de streek.

Het is natuurlijk een zeer nuttig document. Dit heeft echter niet voor gevolg gehad dat de punten die in het memorandum zijn vermeld, werden uitgevoerd. De heer Van Rompaey zal met mij akkoord gaan — hij heeft dat hier trouwens ook gezegd — dat een groot gedeelte van deze richtlijnen nog maar zeer gedeeltelijk zijn ten uitvoer gelegd. Dit is terug te voeren naar de verantwoordelijkheid van de nationale Regering. Er werd bijvoorbeeld — en dat vind ik erg — in de loop van de jaren geen ontmantelingsprogramma opgesteld, laat staan dat er budgettair iets voor werd geprovisioneerd. Dat getuigt uiteraard niet van een orthodoxe opvatting over het financieel beleid van

een dergelijke instelling. Iedereen weet dat, wanneer op een bepaald ogenblik de ontmanteling moet gebeuren, men daarvoor vanzelfsprekend de provisies moet inschrijven.

Er werd ook voorgesteld dat de Raad van Bestuur zou worden gewijzigd. Onlangs is er inderdaad een nieuwe Raad van Bestuur tot stand gebracht. Men heeft ook een aanvang gemaakt met een herstructurerings- en financieringsplan, onder meer onder budgettaire druk en op basis van de audit die door Arthur Anderson werd uitgevoerd. Er is dus een aanzet gemaakt naar de sanering, maar ik wil daar niet op ingaan omdat dit in de huidige stand van zaken de bevoegdheid is van de nationale Regering.

Wat mijzelf betreft en in uitvoering van wat werd vooropgesteld in het memorandum, heb ik op 28 november 1983 een raamakkoord afgesloten met het Studiecentrum voor Kernenergie. Dit akkoord sloeg op diversificatieonderzoek. Ondertussen zijn in het kader van dit akkoord reeds verschillende projecten uitgewerkt en ook in het Studiecentrum voor Kernenergie tot valorisatie gekomen. De overdracht naar privé-bedrijven van een aantal onderzoeksresultaten wijst er duidelijk op dat de doelstellingen van het raamakkoord ook werden gerealiseerd. Verleden week had ik nog het genoegen in de gemeente Hulshout een nieuwe energie-installatie in te huldigen. Deze steunde integraal op onderzoek dat door het Studiecentrum voor Kernenergie werd verricht.

Ofschoon het raamakkoord afloopt eind 1988, zijn nieuwe onderwerpen in voorbereiding ; ik denk hier aan sensoren voor de meting van stikstofoxydes en verdere ontwikkeling van multi-ejektor-venturi voor stofbestrijding.

Voor de toekomst blijft het voor mij van primordiaal belang het SCK in te schakelen in het reconversie- en expansiebeleid van de Vlaamse Regering. Dit wil zeggen dat de meeste aandacht moet gaan naar het onderzoek op andere wetenschappelijke en technische gebieden. Dat wil niet zeggen dat ik geen bekommernis heb voor de nucleaire activiteiten, meer

G. Geens

bepaald de veiligheid, maar dat is niet direct te situeren binnen het reconversie- en expansiebeleid van de Vlaamse Regering. Dat is een nationale aangelegenheid. Het is ook altijd mijn stelling geweest dat, voor de financiering van de nucleaire activiteiten, de sector zelf, dat wil zeggen de elektriciteitssector, in belangrijker mate de financiering op zich moet nemen.

Het is duidelijk dat het SCK in de eerste plaats zijn eigen prioriteiten zal moeten vastleggen in het licht van de industriële behoeften en de eigen know-how, maar de in het nucleaire onderzoek gedane know-how moet heel wat mogelijkheden inhouden voor diversificatie. Vandaar de link tussen de nucleaire en de diversificatieopdracht die heel duidelijk prioritair moet worden.

Ik denk daarbij in de eerste plaats aan de valorisatie van de ervaring op het vlak van de materialen, aan de diverse energietoepassingen en aan de prestaties die het SCK kan leveren op het stuk van het leefmilieu.

Zoals de heer Van Rompaey heeft gezegd doen een aantal van onze instellingen, zoals OVAM, de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij enzovoort, een beroep op de diensten van het SCK.

Wat de herstructurering en de sanering betreft, zal de raad van beheer vóór het einde van deze maand een verslag voorleggen aan de Regering. Het is de verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur om dit verslag op te stellen. Nadien moet de Regering ter zake een beslissing nemen. Ten gevolge van de politieke ontwikkeling zal dat tijdsschema waarschijnlijk niet kunnen worden aangehouden. Tot besluit kan ik evenwel het volgende zeggen.

Ten eerste, hetgeen werd overeengekomen, zal worden uitgevoerd in het kader van het Sint-catharina-akkoord.

Ten tweede, wij wensen dat de instelling in veel sterkere mate de richting van de diversificatie opgaat, wat niet

uitsluit dat de resultaten van het nucleaire onderzoek eveneens in de richting van de diversificatie kunnen worden aangewend.

Ten derde, wij willen deze instelling integreren in het reconversie- en expansiebeleid. Meer bepaald naar het noordoostelijk gedeelte van België of naar het oostelijk gedeelte van Vlaanderen moet het Studiecentrum, dank zij een nauwere samenwerking met de universiteiten en de industriële hogescholen, een belangrijke focus, een belangrijke kern zijn voor het beleid dat zij daar voeren.

Daarvan uitgaande zullen wij vanzelfsprekend aan het SCK een reële kans geven die evenwel door de instelling zelf zal moeten worden waar gemaakt.

Ik wil niet ingaan op wat de heer Gryp hier heeft gezegd. Ik vind het ongepast dat hij een smet werpt op een groot gedeelte van het personeel. Er zijn gerechtelijke onderzoeken aan de hand.

De heer E. Gryp : Ik heb gesproken van een deel van het kaderpersoneel.

Minister G. Geens : Voor zover ik weet is een gerechtelijk onderzoek aan de gang. Wij zullen daarvan het resultaat afwachten. Men moet inmiddels niet met dubbelzinnige uitdrukkingen, zoals u die aanwendt, mijnheer Gryp, een smet werpen op het kaderpersoneel.

Wanneer u het hebt over een deel, dan voelt iedereen zich verdacht. Ik wil ten stelligste protesteren tegen deze uitlating. Ook in verband met de verklaringen die in de pers betreffende Pakistan zijn verschenen over het overhevelen van know how zal een onderzoek moeten uitwijzen wat er precies is gebeurd en wie er verantwoordelijk is. Overigens moeten deze vragen hier niet worden gesteld. Zij moeten evenwel aan de nationale Regering worden gesteld die nog steeds de voogdij uitoefent. Ik vind het ongepast dat u van de gelegenheid gebruik maakt om allerlei insinuaties naar voor te brengen die een blaam zijn voor een instelling in haar geheel.

De heer E. Gryp : U weet dat ik deze vragen op het ogenblik onmogelijk elders kan stellen. Ik haal deze feiten hier aan omdat u als toekomstige voogdijoverheid dergelijke zaken in de toekomst zult moeten voorkomen. Omdat ik geen antwoord kreeg vraag ik u nogmaals, mijnheer de Voorzitter van de Executieve, hoe u de naleving van het internationaal verdrag tot non-proliferatie van nucleaire know how zult kunnen verzekeren als het Vlaamse Gewest geen ondertekenaar is van dit verdrag.

Minister G. Geens : Die vraag is voorbarig. Ik betreur alleen dat u deze feiten hier hebt aangehaald. Zij werpen een blaam op een instelling in haar geheel. Wij wachten op het gerechtelijk onderzoek om een oordeel te kunnen vellen.

De Voorzitter : De heer Hugo. Van Rompaey heeft het woord.

De heer H. Van Rompaey : Mijnheer de Voorzitter, ik wens de Minister te danken voor het antwoord dat zeker heel wat meer positieve vooruitzichten voor het Centrum inhoudt.

Toch wil ik, mijnheer de Minister, de bezorgdheid blijven uitdrukken over de scharniersituatie waarin wij terecht komen. Door de huidige politieke moeilijkheden op het nationale vlak wordt deze zaak er inderdaad niet gemakkelijker op.

Heel belangrijk is de interne herstructurerings- en saneringsoperatie op basis van audits, op basis waarvan een advies zal tot stand komen, opgesteld door de gekende nationale beheerraad.

Mijnheer de Minister, in deze vergadering mogen wij zeggen dat vooral de ervaring van de jongste jaren heeft aangetoond dat de vertegenwoordigers van de andere Gemeenschap in deze beheerraad de belangen, zoals zij er voor de SCK in de toekomst zullen uitzien, niet altijd genegen zijn.

Het gevaar is dat deze operatie en het eventueel wat te lang dralen met het opnieuw élan geven aan deze instelling, een te verre gaande schade zou toebrengen. Wij horen ander-

Inzake de TGV-problematiek suggereerde mevrouw T. Merckx-Van Goey (CVP) vooreerst een nauwgezet onderzoek ter plaatse uit te voeren en daarbij rekening te houden met het advies- van alle betrokken gemeenten

zijds heel graag dat u aan dit instituut reële kansen wil geven.

De Voorzitter : De heer Sleeckx heeft het woord.

De heer J. Sleeckx : Ik kan in een aantal zaken die door de heer Van Rompaey werden gesteld inkomen. Ik ben heel tevreden als u zegt dat de diversificatie een groter aandeel zal krijgen in het pakket.

Ik wens de vraag opnieuw te stellen. De afbouw van de nucleaire infrastructuur wordt inderdaad gedragen door de nationale Regering. Immers, als dat zou moeten worden gedragen door de regionale Regering dan weet u niet waar dat eindigt gezien de cijfers zo uiteenlopen. Ik wil enkel de vrees uiten die leeft bij de mensen die daar werken.

Er zal dus worden geregionaliseerd terwijl men toch weet dat een aantal zaken moeilijk liggen. De Raad van State zal dat waarschijnlijk betwisten. Is dat intussen opgelost ? De Raad van State heeft op een bepaald ogen-

blik gesteld dat een instelling van openbaar nut op regionaal vlak niet in de wet is ingeschreven. Kan dat of kan dat wettelijk niet ? Is dat intussen in orde ? Ik stel gewoon de vraag.

Als dit geregionaliseerd wordt dan kunnen wij ervan uitgaan dat sowieso het krediet van 2.350 miljoen frank wordt behouden om de optimale werking van het SCK op peil te houden. Immers, die 2.350 miljoen frank is een conditio sine qua non om die optimale werking te hebben.

Dan heb ik nog één probleem. U zegt dat het nucleaire gedeelte naar de nationale Overheid gaat. Er zijn echter een aantal mensen in het SCK die voor 40 procent in de nucleaire en voor 60 procent in de niet-nucleaire sector werken. De maand daarop is dat precies andersom. Krijgen deze personeelsleden die deels in de nucleaire en deels in de niet-nucleaire sector werken bij voorbeeld een half statuut dat zowat fluctueert in de tijd al naargelang van het feit of ze werken in de nucleaire of de niet-nucleaire sector. U weet, mijnheer de Minister, dat dit in het onderzoekswerk nogal eens afwisselt. Dat waren een paar vragen die ik wenste te stellen en waarover bij het personeel onduidelijkheid en ongerustheid schijnt te bestaan.

De Voorzitter : De heer Gryp heeft het woord.

De heer E. Gryp : Mijnheer de Voorzitter, ik wil er de Minister nog even op wijzen dat al wat ik gezegd heb betreffende het doorspelen van nucleaire kennis aan het buitenland gesteund is niet op losse feiten zoals u schijnt te willen insinueren maar op afschriften van briefwisseling die tot uw beschikking liggen, enerzijds tussen een lid van de Raad van Bestuur met Minister Maystadt, anderzijds interministeriële briefwisseling tussen de Ministers Maystadt en Tindemans en ten slotte briefwisseling tussen de diensten intern bij Minister Tindemans. Ik grijp dus geen feiten uit de lucht en wil er ten slotte op wijzen dat, als wij de toestanden in verband met de afvaltrafiek hebben aangeklaagd, het verloop van de zaak heeft aangetoond dat wij absoluut gelijk hadden.

De heer J. Sleeckx : Mijnheer de Voorzitter, ik had verwacht dat de Minister mij toch zou antwoorden.

De Voorzitter : Het staat de Minister vrij u van antwoord te dienen.

Minister G. Geens : Mijnheer de Voorzitter, ik wil geen enkel oordeel uitspreken over de insinuaties van de heer Gryp. Ik zeg alleen dat er daaromtrent een gerechtelijk onderzoek zal plaatsvinden. Inmiddels moet u niet, zoals u daarjuist heeft gedaan, een deel van het personeel een blaam laten oplopen en verdacht maken.

Op de vragen van de heer Sleeckx kan ik duidelijk antwoorden dat de instelling momenteel nog in handen is van de nationale Overheid.

De heer J. Sleeckx : Maar als men in de toekomst 40 procent nucleair en 60 procent niet-nucleair werkt, hoe gaat dan het statuut van die mensen worden vertolkt ? Mijnheer de Minister, u zegt met de grootste stelligheid dat het Instituut zal worden geregionaliseerd. Mijn vraag is dus precies wat er zal gebeuren met de personen die nucleair en niet-nucleair werken.

Minister G. Geens : Vraag me nu niet alles in detail uiteen te zetten.

De heer J. Sleeckx : Het probleem wordt toch opgelost.

Minister G. Geens : Het maakt deel uit van de onderhandelingen tussen het bestuur en het personeel van de instelling. Ik heb u alleen gezegd welke onze oriëntatie is voor deze instelling.

De heer E. Gryp : Mijnheer de Minister, als ik kennis heb van ontoelaatbare feiten dan is het mijn volste recht als lid van deze Raad om dit hier aan te klagen. De overheid moet dan maar bewijzen dat ik leugens heb verteld.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERK- ZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden.

Ik stel voor het bepalen van datum, uur en agenda voor de volgende openbare vergadering aan het Bureau en uw Voorzitter over te laten.

Geen bezwaar ? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

— De vergadering wordt om 19.40 uur gesloten.

BIJLAGE

VRAGEN OM UITLEG

COMMISSIE VOOR DE MEDIA

Vaste verslaggever : de heer H. Colviers, Secretaris.
Verslag uitgebracht door de heer A. Denys, a.i. verslaggever.

Vergadering van 30 september 1987

Vraag om uitleg van de heer K. Van Miert (R.v.O. art. 22) betreffende de houding van de Gemeenschapsminister van Cultuur, ten aanzien van de zaak Buyle.

Feitelijke gegevens

Op 19 mei jl. wordt e.a. radiojournalist bij de BRT, Daniël Buyle, door de Administrateur-Generaal van het betrokken instituut preventief geschorst (art. 76 van het ATC-personeelsstatuut).

Aan de Vaste Commissie van de BRT wordt op 1 juni door de Administrateur-Generaal voorgesteld de Raad van Beheer te verzoeken de achtste tuchtmaatregel, t.w. het ontslag, op te leggen.

Op 8 juni drukt de heer Buyle de wens uit voor de Tuchtraad van de BRT te verschijnen, overeenkomstig art. 81 van het ATC-personeelsstatuut.

Op 18 juli formuleerde deze Tuchtraad bij 2 stemmen tegen 1 bij 1 onthouding het advies dat geen tuchtmaatregel aan de heer Buyle zou worden opgelegd. In een minderheidsadvies werd gepleit voor de zesde tuchtmaatregel, t.w. tijdelijke achteruitstelling of verandering van betrekking met tijdelijke vermindering van wedde of loon.

In een buitengewone vergadering, dd. 24 augustus, beslist een meerderheid in de Raad van Beheer, het voorstel van de Administrateur-Generaal te volgen en de heer Buyle de achtste tuchtmaatregel op te leggen, t.w. het ontslag.

Op 27 augustus tekent de Gemeenschapsminister bij de BRT beroep aan tegen het feit dat het verzoek van de 4 leden van de Raad van Beheer, om het advies van het Adviescollege inzake objectiviteit in te winnen, niet werd ingewilligd. Dit is strijdig met art. 4,1 van het werkreglement van dat college, goedgekeurd

door de Raad van Beheer op 15.12.86.

In een buitengewone vergadering dd. 31.8.87 besluit de Raad van Beheer het Adviescollege inzake objectiviteit met spoed te raadplegen. Het ontslag blijft inmiddels gehandhaafd. Dit Adviescollege komt bijeen op 3 september en antwoordt „dat het op dit ogenblik niet redelijk is dat om een ernstig, afgewogen en gemotiveerd advies wordt gevraagd” en dat het „verder ter beschikking van de Raad van Beheer blijft, mocht, in gewijzigde omstandigheden, om zijn advies worden verzocht”.

Dit antwoord wordt besproken in de Raad van Beheer van 10 september. Een meerderheid van de Raad wenst geen advies ten gronde te vragen en besluit het ontslag te bevestigen.

Op 13 september deelt de Gemeenschapsminister van Cultuur mee dat „door de raadpleging van het Adviescollege, alle voorwaarden voor een rechtsgeldige totstandkoming van de beslissing zijn vervuld”.

Toedracht van de feiten

Mijn vraag om uitleg behelst de houding van de toezichhoudende minister in het kader van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut. Gezien de ingrijpende beslissing van de Raad van Beheer van de BRT is het uitermate belangrijk volledige duidelijkheid te hebben over alle feiten, gelet op de rechtszekerheid.

Inzonderheid is het voor de betrokken persoon van wezenlijk belang of het beroep aangetekend door de regeringscommissaris opschortend werkte t.a.v. de beslissing tot ontslag. Volgens de meerderheid van de Raad van Beheer van de BRT was dit niet het geval. Andere getuigenissen stellen echter dat U en/of Uw Gemeenschapscommissaris een andere mening was toegegaan.

Vragen

Welke is de exacte draagwijdte van het beroep van de Gemeenschapscommissaris tegen de beslissing van de Raad van Beheer van 24 augustus jl., met name de beslissing om de heer Buyle te ontslaan ?

Blijft de Gemeenschapsminister bij zijn standpunt, zoals hij dit mondeling heeft meegedeeld aan de Bond van Radio- en Televisiejournalisten dat de schorsing niet alleen sloeg op de procedure ?

Hoe staat de Gemeenschapsminister tegenover het feit dat het Adviescollege inzake objectiviteit de feitelijke onmogelijkheid inroept om een inhoudelijk ernstig advies uit te brengen ?

Hoe komt het dat de Gemeenschapsminister desalniettemin, achteraf, toch verklaart dat „alle voorwaarden voor een rechtsgeldige totstandkoming van de beslissing zijn vervuld” ?

Bespreking

In zijn mondelinge toelichting beperkt de vraagsteller zich tot de verantwoordelijkheid van de Gemeenschapsminister van Cultuur zelf, of deze van zijn vertegenwoordiger in de Raad van Beheer van de BRT, en dit in de verschillende fasen van dit dossier.

Hij ontleedt de gevolgde procedure. Op basis van het eigen reglement van de BRT wensten vier leden van de Raad van Beheer (dus één derde der leden) deze zaak voor advies voor te leggen aan het Adviescollege inzake objectiviteit.

Gezien het quorum bereikt was moest deze adviesaanvraag gebeuren.

De Gemeenschapsminister tekende vervolgens beroep aan tegen het feit dat deze aanvraag niet is gebeurd.

Gold zijn verzet enkel de procedureaspecten of de grond van de zaak ?

De Raad van Beheer van de BRT zag echter uiteindelijk in dat ze moeilijk aan deze adviesaanvraag voorbij kon gaan.

De wijze waarop het advies moest worden uitgebracht bracht echter met zich mee dat het Adviescollege inzake objectiviteit niet in de gelegenheid was zich degelijk uit te spreken over deze zaak. Dit blijkt voldoende uit het verslag van het Adviescollege.

De Tuchtraad van de BRT heeft veel tijd besteed aan het horen van de betrokkene. Hieruit bleek dat de ver-

antwoordelijkheid voor de betrokken feiten bij de hoofdredacteurs ligt.

Een meerderheid der leden van de Tuchtraad was tegen iedere vorm van sanctie. Daar waar eerst gesproken werd over inbreuken op de objectiviteit, legde men nadien de nadruk op inbreuken tegen de discipline.

De vraagsteller oordeelt dat het, gezien de korte tijdsperiode, voor de Adviescommissie niet mogelijk was een ernstig advies uit te brengen. In feite is er nu nog steeds geen advies. Hij vraagt of de Gemeenschapsminister niet de mening is toegedaan dat nog steeds niet is voldaan aan de vereisten van een normale procedure. Er moet immers de materiële mogelijkheid bestaan om een advies uit te brengen ; dit is niet gebeurd.

In zijn antwoord stelt de Gemeenschapsminister van Cultuur een aantal gegevens chronologisch op een rij. Op 24 augustus jl. wordt de Raad van Beheer gevat door een vraag van de Administrateur-Generaal inzake de heer D. Buyle. Dit heeft geleid tot het ontslag van betrokkene.

Na de vergadering van de Raad van Beheer heeft de Gemeenschapsminister, te samen met de Gemeenschapscommissaris, inzage genomen van de notulen van deze vergadering. Zij stelden vast dat een voldoende aantal leden opteerden voor een adviesaanvraag bij het Adviescollege inzake objectiviteit. Het Adviescollege vormt echter geen integrerend element in de tuchtprocedure als dusdanig : het werd enkel opgericht om aan de Raad van Beheer adviezen te verstrekken over objectiviteitsaangelegenheden.

Alhoewel het Adviescollege niet moet worden gekend in tuchtprocedures komt het de Raad van Beheer, of de Voorzitter ervan, niet toe te oordelen over de opportuniteit van een adviesaanvraag aan het college indien een voldoende quorum van de leden van de Raad van Beheer hierom verzoekt.

Er moet, aldus de Gemeenschapsminister, een onderscheid worden gemaakt tussen het consulteren als dusdanig en een tuchtprocedure waarvoor andere regelen en bepalingen

gelden en waarmee het Adviescollege inzake objectiviteit geen uitstaans heeft.

Door dit proceduregebrek werd de geldigheid van het besluit tot ontslag aangetast.

Het beroep van de Regeringscommissaris werkte opschortend tegenover het besluit tot ontslag (cf. zijn perscommuniqué van 13 september 1987).

Het beroep had echter niets met de grond van de zaak te maken.

De Raad van Beheer kwam nadien terug bijeen. Toen werd besloten het Adviescollege inzake objectiviteit te consulteren.

Volgens de Gemeenschapsminister is de adviesaanvraag belangrijk : op dit ogenblik werd aan het procedureverzuim voldaan.

Het uitgebrachte advies van het college is ook veel genuanceerder dan de vraagsteller voorstelt. Het adviesorgaan merkt enkel op dat de feiten zich in ver verleden situeren. Het is niet de taak van de voogdij om te stellen dat het college zijn werk moet overdoen door de beslissing van de Raad van Beheer opnieuw te vernietigen. Aldus zou een nieuwe „carrusel” mogelijk worden.

Hij is de mening toegedaan dat alle voorwaarden aanwezig waren om de Raad van Beheer toe te laten op 10 september ll. een rechtsgeldige beslissing te treffen.

De Gemeenschapsminister oordeelt het niet opportuun dat een Minister van Cultuur ooit het laatste woord in de beslissingen van de Raad van Beheer zou hebben : dit leidt tot politisering. We moeten logisch met onszelf blijven en de autonomie van de Raad van Beheer van de BRT waarborgen. Anders ontstaat een gevaarlijk precedent. In de toekomst zou een Minister bijvoorbeeld zwaardere straffen kunnen vragen.

In zijn repliek betwist de vraagsteller dat het inschakelen van het Adviescollege geen deel uitmaakt van de disciplinaire procedure. Vanaf het ogenblik dat vier leden van de Raad van Beheer hierom verzoeken wordt dit advies een integrerend deel van

de procedure. Anders zou er geen reden zijn waarom de Gemeenschapsminister beroep aantekende.

Vanaf het ogenblik dat een advies wordt gevraagd moet dat advies zinvol zijn. Anders worden de procedurevereisten feitelijk niet gerespecteerd. Het Adviescollege bezat in dit geval geen mogelijkheid om zich ernstig uit te spreken.

Bovendien respecteerde de Raad van Beheer zijn eigen regels niet : na het beroep van de Regeringscommissaris besliste de Raad van Beheer geen rekening te houden met het aangevraagde advies. Volgens het lid werden de notulen van de Raad van Beheer nadien aangepast.

Ook heeft de Administrateur-Generaal vlug de klachten inzake de objectiviteit laten vallen en is hij de disciplinaire richting ingeslagen.

De vraagsteller vindt het logisch dat de Gemeenschapsminister een tweede maal beroep zou hebben aangetekend omdat de Raad van Beheer geen rekening gehouden heeft met het eerste beroep dat opschortend werkte tegenover de door de Raad van Beheer getroffen maatregel.

De Voorzitter van de Bond van Radio- en Televisiejournalisten verklaarde uitdrukkelijk dat de Gemeenschapsminister tegenover hem stelde dat niet alleen disciplinaire redenen aan de oorzaak van de sancties lagen.

Bij andere dossiers (zoals het probleem met de Voetbalbond en de sponsoring) werd door de Gemeenschapsminister wel over de grond van de zaak ingegrepen.

De Gemeenschapsminister is dus ter zake niet consequent.

De Gemeenschapsminister van Cultuur herhaalt zijn stelling dat het raadplegen van het Adviescollege inzake de objectiviteit geen integrerend element van de tuchtprocedure uitmaakt. Het raadplegen van de Tuchtraad daarentegen is dit wel. Het verzuim was het naast zich neerleggen van de vraag van vier leden van de Raad van Beheer om op basis van artikel 4, 1 van het reglement van de Raad van Beheer het advies van het Adviescollege aan te vragen. Zijn be-

roep was hiertegen gericht. De discussie heeft niet als onderwerp wat nu al dan niet een zinvol advies is. Hij kan het niet helpen dat het advies na verloop van een zekere tijd werd aangevraagd.

Ook heeft de Raad van Beheer nooit gesteld geen rekening met het advies van het Adviescollege te zullen houden. Hij leest de notulen van de Raad van Beheer enkel in functie van besluiten. Indien de Raad van Beheer zou hebben verklaard dat het beroep van de Gemeenschapscommissaris niet opschortend werkte dan zou hij hiertegen in beroep zijn gegaan. Hij heeft ter zake duidelijk verklaard (cf. de wet van 16 maart 1953) dat het beroep opschortend werkte en dit tot wanneer aan het procedureverzuim werd verholpen. De Gemeenschapscommissaris heeft dit duidelijk gezegd op de Raad van Beheer van 10 september II.

De rol van de voorgid in de parastatalen B is erop toe te zien dat deze zich schikken naar de wetten en de decreten. De door de Gemeenschapsminister ingestelde beroepen (Voetbalbond, sponsoring) gebeurden op basis van de wettelijke beschikkingen waaraan de BRT zich moet houden. De rol van de BRT is van die aard dat de openbare omroep het BRT-decreet moet eerbiedigen en niet het op voorhand fnuiken van de commerciële televisie.

COMMISSIE VOOR DE MEDIA

Vaste verslaggever : de heer H. Coveliers, Secretaris.
Verslag uitgebracht door de heer A. Denys, a.i. verslaggever.

Vergadering van 30 september 1987

Vraag om uitleg van de heer K. Van Miert (R.v.O. art. 22) betreffende het doorgeven van de programma's van TVI binnen de Vlaamse Gemeenschap

Feitelijke gegevens

TVI, de private televisievereniging die door de Franstalige Gemeenschap werd erkend, startte op 12 september 1987 met zijn uitzendingen.

Volgens art. 3, § 2-4° van het decreet betreffende het overbrengen van klank- en televisieprogramma's in de radiodistributie en teledistributienetten en betreffende de erkenning van niet-openbare televisieverenigingen kunnen de verdelers de programma's van TVI doorgeven, mits vooraf toestemming wordt verleend door de Vlaamse Executieve die ter zake voorwaarden kan opleggen.

Vragen

Hoe en wanneer denkt de Gemeenschapsminister de wettelijke bepalingen te doen naleven ? Is hij van plan voorwaarden op te leggen ? Zo ja, welke voorwaarden ?

Bespreking

De vraagsteller is getroffen door het incoherente beleid van de Gemeenschapsminister van Cultuur ten overstaan van de private omroepen.

Eigenlijk wordt TVI nu illegaal doorgegeven in Vlaanderen. Dit is ook het geval met de geprivatiseerde zender TFI.

In Wallonië werden van TVI toegevingen afgedwongen voor de beeldindustrie.

Onze Gemeenschapsminister bevindt zich in een zwakke positie om nu nog compensaties voor onze beeldindustrie te verwerven.

Hij stelt nog een andere incoherentie vast. De houding van de Gemeenschapsminister tegenover de private zenders is discriminerend. Hij wenst een monopolie voor de Vlaamse commerciële zender maar andere privé-zenders worden wel toegelaten.

De stations die geen toelating hebben gevraagd komen op de kabel ; deze die toestemming hebben gevraagd worden echter geweigerd. Voor alle privé-zenders moeten dezelfde regels worden toegepast. Wat zal de Gemeenschapsminister doen om deze discriminatie weg te werken ?

Enkele stations, waaronder Sky Channel, gingen in beroep bij de Europese Commissie. Deze laatste stelde hierover een vraag aan de Gemeenschapsminister van Cultuur. Hoe luidt uw antwoord en wanneer werd het gegeven ?

De vraagsteller behandelt vervolgens ook het dossier van de sponsoring. Van het monopolie van de ene Vlaamse commerciële omroep werd gebruik gemaakt om de BRT te weerhouden van het uitzenden van spots. De Gemeenschapsminister gebruikte reeds zijn vetorecht.

Nu overlegt de bevoegde ambtenaar van de BRT voorafgaandelijk met het Kabinet van de Gemeenschapsminister over wat al dan niet mogelijk is en dit vooraleer de Raad van Beheer vergadert. Dit is toch wel een merkwaardige toestand ! Hoe staat het met de Belgische, Franse en Nederlandse kaasspots ? Waar ligt de lijn ? Welke spots mogen al dan niet worden uitgezonden ? Stippelt de Gemeenschapsminister het BRT-beleid inzake de spots uit ?

Een ander lid vraagt op welk artikel van het kabeldecreet de Gemeenschapsminister zich steunt om TVI zonder meer op de kabel toe te laten. Dit is immers een belangrijk precedent. Ook wil hij weten of de verplichting om bepaalde raden en colleges te raadplegen impliceert dat deze raden en colleges een redelijke termijn hebben om hun opdracht uit te oefenen ?

De Gemeenschapsminister beantwoordt in zijn repliek onmiddellijk deze laatste vraag. Deze termijn moet beantwoorden aan wat het reglement voorziet (bijvoorbeeld spoedprocedures). Indien alles binnen de marges van het eigen reglement gebeurt dan is het in orde.

In antwoord op de vragen van de vraagsteller geeft de Gemeenschapsminister toe dat TVI op de kabel verschijnt. Normaal hadden de kabeldistributeurs hiervoor toelating moeten vragen. Dit is niet gebeurd. Het tweede hoofdstuk van het **kabeldecreet** is onmiddellijk in werking getreden. De distributeurs zullen op dit verzuim worden gewezen.

Inzake het beroep van Sky Channel heeft de Gemeenschapsminister nog geen antwoord gegeven aan de Europese Commissie. Van zodra hij dit doet zal hij het antwoord ook onmiddellijk aan de vraagsteller overmaken.

Over de gebeurlijke compensaties heeft hij overleg gevoerd met de Voorzitter van de Franse Gemeenschapsexecutieve.

Van zodra de uitvoeringsbesluiten van het kabeldecreet worden gepubliceerd zal er een Vlaamse tegenhanger van TVI worden opgericht waardoor de Vlaamse beeldindustrie nieuwe horizons zal krijgen. Harmonie met de Franse Gemeenschap is echter nodig.

Met betrekking tot het uitzenden van spots is het volgens de Gemeenschapsminister evident dat af en toe „de puntjes op de i” moeten worden gezet en dit goed- of kwaadschiks. Dit laatste gebeurt via het vetorecht van de Gemeenschapscommissaris en was nodig door het systematisch verleggen van de grens.

In tegenstelling tot de Franse Gemeenschap is er in Vlaanderen geen decretale basis voorhanden. Wat is niet-commerciële publiciteit ? Aan dit begrip kan men moeilijk een inhoud geven.

Ingevolge de wet van 16 februari 1987 behoort de publiciteit tot de nationale materies. Volgens de Raad van State mag de niet-commerciële publiciteit via een decreet worden geregeld.

De Gemeenschapsminister breekt een lans voor het laten functioneren van de openbare omroep met voldoende overheidsmiddelen. Al het overige moet voorbehouden blijven voor de financiering van commerciële TV-initiatieven. Ook in het regeerakkoord wordt gestipuleerd dat de BRT geen handelspubliciteit mag uitzenden.

Tot wanneer de commerciële televisie zal uitzenden kan hij ermee instemmen dat de BRT enkele niet-commerciële spots blijft uitzenden op voorwaarde dat dit op een decante wijze gebeurt. In de Raad van Beheer moet geval per geval worden bekeken. Bij het ontstaan van de commerciële zender zal echter een duidelijke scheiding moeten gebeuren. De BRT moet beschikken over voldoende middelen : de herkomst ervan is minder belangrijk. De toekomstige

discussie in deze commissie zal dus van belang zijn.

Momenteel worden er ter zake gesprekken gevoerd tussen de Gemeenschapsminister, de Voorzitter van de Raad van Beheer en de Administrateur-Generaal van de BRT.

De vraagsteller kan niet akkoord gaan met het beleid van de Gemeenschapsminister inzake de publiciteit. Hij had een vraag gesteld naar de gehanteerde criteria.

Hierop antwoordde de Gemeenschapsminister dat de spots decent moeten zijn. Hij is door dit antwoord niet veel wijzer geworden. Bovendien laat het aan de Gemeenschapsminister een arbitraire ruimte toe. Het blijft zijns inziens nodig om te kunnen interpreteren aan de hand van concrete criteria. Wel meent hij een evolutie te kunnen vaststellen : vroeger nam de Gemeenschapsminister een restrictievere houding aan.

TVI, alsmede TFI, bevinden zich in Vlaanderen in een onwettige toestand. Is het niet nodig dat er met deze zenders contact wordt opgenomen ?

Met de Franse Gemeenschap onderhandelen ze over de compensaties ; op dit vlak komt de Gemeenschapsminister wat laat. Daarom opteert de vraagsteller voor rechtstreekse contacten met beide zenders waarbij een aantal minimum-eisen moeten worden gesteld.

Verder meent hij bij de Gemeenschapsminister nog een andere evolutie te bespeuren. De toekomstige voorwaarden die aan de Vlaamse commerciële zender zullen worden opgelegd lijken zich te verwijderden van de eisen van de Vlaamse beeldindustrie.

Van de Gemeenschapsminister ontving hij ook geen antwoord op de vraag voor een beleid op niet-discriminatoire basis voor de rest van de privé-zenders.

Een lid betreurt dat de Gemeenschapsminister verezen heeft naar artikel 4, eerste lid van het kabeldecreet. Hij verwachtte een ander antwoord, namelijk dat het zou gaan om

stations die worden vergund door regering van de ons omringende landen. Hebben de distributeurs zich misschien hierop gebaseerd ?

Uit het antwoord van de Gemeenschapsminister blijkt dat deze slechts is opgetreden nadat de vraagsteller zijn vraag heeft gesteld.

Verder wil hij vernemen of het standpunt van de Gemeenschapsminister inzake de financiering van de BRT wordt gedeeld door de gans Executieve.

De Gemeenschapsminister van Cultuur verduidelijkt dat de vooropgestelde visie over de financiering van de BRT zijn persoonlijke mening weergeeft. De niet-openbare televisieverenigingen zullen moeten werken via commerciële en niet-commerciële spots en met de opbrengsten van de sponsoring ; de BRT daarentegen met overheidsmiddelen. Hij heeft hierover reeds gesprekken gehad met Eerste-Minister W. Martens.

De Executieve heeft ook nog geen uitspraak gedaan over het begrip „sponsoring”. Waar ligt de grens met de publiciteit ?

De BRT baseert zich ter zake op het advies van de Raad van State ; een wettelijke basis is immers niet voorhanden, dit in tegenstelling tot de Franse Gemeenschap.

Wel zou er zijns inziens niets aan de hand zijn indien de grens tussen commerciële en niet-commerciële spots niet steeds zou worden verlegd. De notie „algemeen belang” werd reeds lang verlaten. Daarom suggereert de Gemeenschapsminister dat er, op een decante wijze, niet-commerciële spots worden uitgezonden tot op het ogenblik dat de commerciële zender operationeel wordt. In het verleden was hij ter zake wel restrictiever.

Waarschijnlijk zal in de toekomst de Vlaamse Executieve een decretaal initiatief nemen om sponsoring aan de commerciële televisie toe te vertrouwen.

Momenteel luidt zijn persoonlijk standpunt in deze aangelegenheid als volgt : de grens wordt niet meer verlegd ; op een decante manier kunnen niet-commerciële spots op de BRT worden uitgezonden.

COMMISSIE VOOR RUIMTELIJKE ORDENING

Vergadering van 20 oktober 1987

Verslag uitgebracht door de heer J. Sauwens, Secretaris

Vraag om uitleg van mevrouw M. Vogels (R.v.O. art. 22) aan de heer J. Pede, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, betreffende het aanleggen van golfterreinen zonder vergunning voor reliëfwijzigingen

1. Uiteenzetting van de vraagsteller

De vraagsteller wijst erop dat op verschillende plaatsen in het land golf-terreinen worden aangelegd. Hiertoe zijn nivelleringswerken en reliëfwijzigingen nodig. Reliëfwijzigingen zijn conform artikel 44 § 1, 2 van de wet van 29 maart 1962 op de ruimtelijke ordening en de stedenbouw vergunningsplichtig.

De Gemeenschapsminister kondigde reeds bij de behandeling van de Gemeenschapsbegroting aan dat een uitvoeringsbesluit betreffende de reliëfwijzigingen (art. 44 § 1, 2) en de vegetatiewijzigingen (art. 44, § 1, 4) virtueel klaar is.

Inmiddels is dit nog steeds niet gebeurd en heerst onduidelijkheid over wat aanmerkelijke reliëfwijzigingen zijn.

De administratie past als regel toe dat reliëfwijzigingen van meer dan 50 cm vergunningsplichtig zijn. Zij baseert zich hiervoor op het Verslag aan de Koning, gevoegd bij het koninklijk besluit van 16 december 1981 tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 december 1971 tot bepaling van de werken en handelingen die vrijgesteld zijn ofwel van de bemoeiing van de architect ofwel van de bouwvergunning ofwel van het eensluidend advies van de gemachtigde ambtenaar.

De vraagsteller vraagt zich wel af of deze 50 cm-regel nog wel strikt wordt toegepast. Hoe verklaart de Gemeenschapsminister anders dat voor het aanleggen van een golfterrein door de vzw Brabantse Golf reliëfwijzigingen van meer dan 50 cm worden doorgevoerd zonder vergunning. Ook werd niet opgetreden tegen de aanleggers van deze niet-vergunde werken ondanks het feit dat klacht

werd ingediend bij de bevoegde instanties.

2. Bespreking

Een lid sluit zich bij de vraag aan en stelt op algemene wijze de problematiek van de inpassing van recreatieinfrastructuur in het bestaand natuurlijk en landschappelijk milieu. Deze problematiek spitst zich dezer dagen toe op de aanleg van golfterreinen (Brabantse Golf te Melsbroek en het golfterrein te Tielt-Winge) .

Ook dit lid wijst op reliëfwijziging die de vzw Brabantse Golf op landbouwgrond en landschappelijk waardevol gebied zonder vergunning heeft doorgevoerd.

Een werkgroep diende klacht in. Welk gevolg werd hieraan gegeven ? Werd een P.V. opgesteld ? Welke vaststellingen werden gedaan ? Waarom werd geen stillegging van de werken bevolen ?

Hetzelfde geldt voor het golfterrein dat men in Tielt-Winge wil aanleggen, deels op landbouwgronden, deels op landschappelijk waardevol gebied.

Ook hier zouden reeds bomen zijn geveld zonder vergunning. Werd hier proces-verbaal opgesteld ?

Tot slot vraagt de vraagsteller waar de planning van golfterreinen blijft. Men kan toch niet lukraak overal waar de vraag wordt geformuleerd golfterreinen laten aanleggen. Worden de golfterreinen van Melsbroek en Tielt-Winge in deze planning opgenomen ?

3. Antwoord van de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke Ordening

De Gemeenschapsminister bevestigt dat reliëfwijzigingen van meer dan 50 cm vergunningsplichtig zijn. Hij verwijst hiervoor naar de toelichting bij het koninklijk besluit van 16 december 1981 (B.S. 5 februari 1982). Deze toelichting wordt door de administratie als richtlijn gevolgd.

Wat nu de aanleg van de diverse golf-terreinen in het Vlaamse land betreft wijst de Gemeenschapsminister erop dat deze soms volledig conform het Gewestplan of een BPA kan gebeu-

ren. Voor andere implantaties kunnen de gemachtigde ambtenaren tot de bevinding komen dat deze geen enkele vergunning behoeven omdat er geen bomen moeten worden geveld of geen aanmerkelijke reliëfwijzigingen dienen te gebeuren.

Indien ,dit echter wel het geval is, evenals indien een tribune of clubhuis moet worden opgericht, zijn de nodige vergunningen wel vereist alvorens men tot de werken mag overgaan.

De Gemeenschapsminister heeft vastgesteld dat sommige werken ter voorbereiding van de aanleg van golf-terreinen soms worden aangevat zonder vergunning. Daarom moeten de plaatselijke overheden toezicht houden om te beletten dat vergunningsplichtige werken worden uitgevoerd zonder dat deze vergunning voorhanden is. In voorkomend geval moet proces-verbaal worden opgesteld en aan het parket voor onderzoek overgemaakt (cf. art. 66 van de Stedenbouwwet).

Dit is gebeurd in het dossier Melsbroek.

Voor wat het dossier Tielt-Winge betreft werden nog geen aanvragen gedaan en evenmin vergunningen afgeleverd. Wel zou de eigenaar met toestemming van de diensten van het Groenbeheer bomen hebben geroid.

Replieken

De vraagsteller en het bovenvermeld lid wijzen de Gemeenschapsminister erop dat de werken die ofwel zonder vergunning ofwel niet in overeenstemming met de vergunning worden uitgevoerd door de plaatselijke overheden kunnen worden stilgelegd. Kennelijk heeft men dit hier nagelaten. Het gaat niet op te beweren dat de werken reeds waren uitgevoerd op het ogenblik van de klacht en het proces-verbaal. Reliëfwijzigingen van meer dan 50 cm over grote oppervlakten gebeuren niet in een handomdraai. De plaatselijke overheden moeten waakzaam zijn.

De vraagsteller herhaalt haar vraag wanneer het uitvoeringsbesluit betreffende de vegetatiewijzigingen zal worden genomen.

Trefwoordenregister

Actuele vragen

Zie Aids-preventie en voorlichting
Gentse kanaalzone

Aids-preventie en voorlichting

Hulp Gemeenschap aan privé-organisato-
ren, blz. 12

Bibliotheekdecreet

Verklaringen Minister ivm herziening,
blz. 15

Bijlagen

Zie Vragen om uitleg

Bureau

Benoeming, blz. 2

Commissies

Wijziging samenstelling, blz. 10

Gentse kanaalzone

Industriële luchtverontreiniging, blz. 11
Milieuscanning bedrijven, blz. 11

Geschiedenraad niet-openbare televisie- verenigingen

Benoeming 9 leden, blz. 16

Golfterreinen

Aanleg zonder vergunning reliëfwijziging,
blz. 60

Herwaarderingsgebieden

Gevoerde politiek, blz. 40

Ingekomen stukken

Advies van de Sociaal-Economische Raad
van Vlaanderen, blz. 5
Arresten van het Arbitragehof, blz. 7
Begrotingen, blz. 4
Begrotingsstuk, blz. 4
Beraadslagingen van de Vlaamse Execu-
tieve, blz. 6
Boek van het Rekenhof, blz. 6
Jaarverslagen, blz. 6
Mededelingen van het Rekenhof, blz. 6
Ontwerpen van decreet, blz. 4
Opmerking van het Rekenhof, blz. 6
Schriftelijke vragen, blz. 7
Verslagen, blz. 5
Voorstel tot wijziging van het Reglement,
blz. 5

Voorstellen van resolutie, blz. 5

Voorstellen van decreet, blz. 4

Interpellaties

Zie Herwaarderingsgebieden
SCK te Mol
TGV
Vervuilde waterlopen
Vlaamse Executieve

Kamer van Volksvertegenwoordigers

Constitutie, blz. 1

Leden

Berichten van verhindering, blz. 1

Moties besluit interpellatie

Hervorming muziekonderwijs, blz. 20
Indiening, blz. 39
Uitblijven vierde uitvoeringsbesluit orga-
nisatie ruimtelijke ordening en stede-
bouw, blz. 19

Motie van orde

Opheldering stand van zaken, blz. 7
Voorstellen tot spoedbehandeling, blz. 9

Opera voor Vlaanderen

Onmogelijke situatie, blz. 13

Rouwhulde, blz. 1

Rat der Deutschsprachigen Gemeinschaft

Constitutie, blz. 1

SCK te Mol

Toekomstige ontwikkeling, blz. 46

Senaat

Constitutie, blz. 1

Staatshervorming

Maatregelen, blz. 10, 21

Stemmingen

Hoofdelijke stemmingen
Hervorming muziekonderwijs, blz. 20
Maatregelen staatshervorming, blz. 21

Uitblijven vierde uitvoeringsbesluit
organisatie ruimtelijke ordening en
stedebouw, blz. 19

Taalgroep

Onderzoek, blz. 1

TGV

Beslissing nationale Regering, blz. 31

Toneelkunst

Oprichting subsidiëringfonds , blz. 14

TVI

Doorgeven programma's, blz. 58

Vervuilde waterlopen

Ruimingsproblematiek, blz. 27

Vlaamse Executieve

Algemene politiek, blz. 16, 22
Benoeming van een lid, blz. 8

Voorstel van resolutie

Zie Staatshervorming

Voorzitter

Toespraak, blz. 2

Vragen

Zie Bibliotheekdecreet
Opera voor Vlaanderen
Toneelkunst

Vragen om uitleg

Zie Golfterreinen
TVI
Zaak Buyle

Werkzaamheden

Regeling, blz. 53

Zaak Buyle

Houding Cultuurminister, blz. 56

Zitting

Opening zitting 1987-1988, blz. 1
